L'ESTEL de Mallorca

ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

EL DIARI DELS MALLORQUINS

ANY XVI. NÚMERO 360 — 1 D'ABRIL DE 1997 — PREU: 200 PTS

JUSTÍCIA PER A LA NOSTRA NACIÓ ESCLAVA

Pensen dins seu els insensats:
"Déu no és res".
Són corromputs, és detestable el seu obrar,
ningú no fa el bé.

El senyor guaita des del cel
per veure com són els hòmens,
per observar si n'hi ha cap d'assenyat
que cerqui Déu.
S'han desviat, s'han pervertit tots plegats,
ningú no fa el bé, ni un tan sols.

Aquests malèfics veuran clarament,
i ho proclamaran,
que els qui devoren el meu poble,
és pa sagrat que devoren.

Quin esglai s'apodera d'ells
quan veuen que Déu fa justícia!
Es reien de la causa del pobre
i han vist com Déu l'empara.

Oh! que vingui Sió
la salvació d'Israel!
Que el Senyor renovi
la vida del seu poble,
Jacob s'omplirà de goig,
Israel s'alegrarà.

En Josep Vallespir, natural de sa Pobla, a qui veiem amb els seus mecànics, fa 20 anys que va obrir els **Tallers Vallespir** a son Ferriol. Fa 12 anys que és agent oficial Renault.

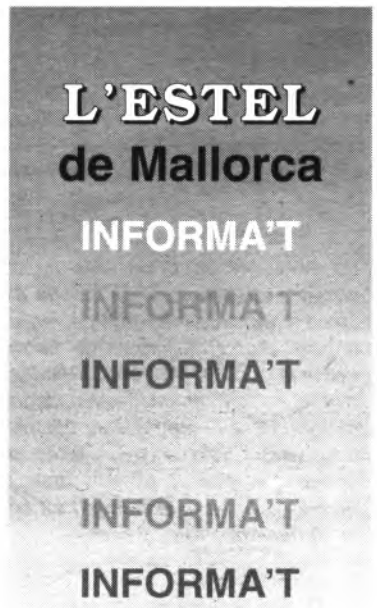

En Miquel Muntaner, fa 3 anys que ha obert la **Fusteria Muntaner** al carrer sant Joan de la Creu de son Ferriol. A la fotografia amb el seu personal.

Els homes valencians són els més depressius de l'Estat espanyol

Els homes valencians i els extremenys són els més afectats per la depressió, segons un primer estudi estatal sobre depressió i sexualitat de CIMEI, que recull les opinions de 1.700 persones.

Per comunitats autònomes, les mallorquines, seguides de les murcianes i navarreses, són les que més se deprimeixen, amb un 67 i 66%, mentre a Aragó i a València hi ha els índex més baixos de dones deprimides, amb un 45%

No obstant això, la conclusió més cridanera d'aquest estudi és que les dones de l'Estat espanyol se deprimeixen més que els homes, en una proporció de tres a un com a mínim.

La depressió és un estat d'ànim produït per una alteració bioquímica dels neuro-transmissors. Actualment, és una de les malalties psiquiàtriques més comunes de la nostra societat. No obstant, l'estudi aporta la novetat que mantenir relacions sexuals durant la malaltia ajuda a superar-la.

La depressió pareix ésser una malaltia femenina, ja que la meitat dels entrevistats (54%) opina que afecta només a les dones, mentres que un 7% dels entrevistats considera que és una patologia pròpia dels homes. No obstant això, un de cada tres entrevistats considera que els trastorns depressius se poden manifestar per igual entre homes i dones. Ω

Són els empleats de **Postres Tuduri.** Fa tres anys que estan al Polígon de Marratxí, abans estaven al carrer de Manacor de Ciutat. Etiqueten en català de de fa molts d'anys. El director de l'indústria és en Marc Tuduri.

N'Antònia Tomas i la seva filla Natàlia regenten des de fa 3 anys el **Bar Ca n'Andreu** a son Ferriol. Despatxen menús a 775 ptes.

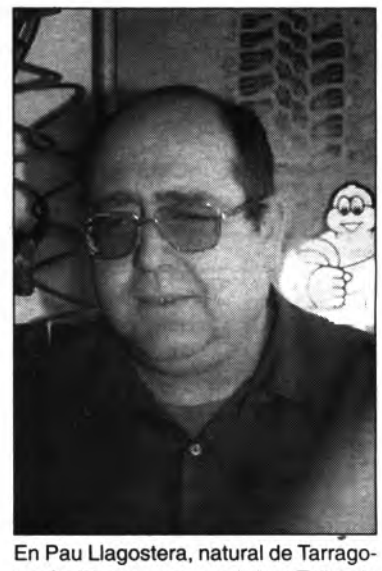

En Pau Llagostera, natural de Tarragona, fa 18 anys que va obrir el Taller de Pneumàtics Son Ferriol. Enguany ha obert sucursal al Pont d'Inca.

SUMARI

2 Foc i Fum
En Tomeu Penya presenta el seu darrer disc
3 Castella contra l'Estat espanyol
4 Vides Paral·leles
5 Alemanys
És l'ABC portaveu dels Borbons?
6 L'antifranquisme a Mallorca (1950-1970). III part
7 Fets i personatges
8 Protocols per una Praxi intel·lectual d'alliberament (I)
9 Xina. Les esglésies de casa, model neotestamentari
Comitè de defensa per la llibertat d'expressió
10 La màfia a Mallorca
11 Llengua pròpia, nacionalisme, autoestima i economia
12 Nacions que s'han independitzat aquest segle: Indonèsia
13 L'esperit republicà
14 Els catalans del Nord: Una "raça" inferior?
15 La Torre de Babel del Barça
16 Nació i Llengua
17 Cartes al Director
18 Petits Anuncis
19 Llibres que cal llegir
20 La cuina de na Tonina
Gloses
21 Insubmissió
22 Espanya és un mal negoci
23 La llengua com a ocasió d'obscenitat
24 Noam Chomsky i la defensa de les llengües naturals

Especial dedicat a LES BARRIADES DE SON FERRIOL I EL TERME DE MARRATXÍ

Si vos ha agradat, telefonau al 26 50 05 i el vos enviarem cada quinze dies.

Foc i Fum

MATEU JOAN I FLORIT

*"Estic convençut què l'única forma d'abolir la carrera d'armaments i aconseguir la rendició de l'esperit militarista és la negativa a fer el servei militar: una lluita il.legal, però una lluita pel dret de l'individu en contra del seu govern". Albert EINSTEIN.

* Fins i tot el PSOE tem que l'exèrcit professional se torni un reducte de marginació social (com sol passar). Això és el que va dir el portaveu socialista Joaquin Almúnia a un debat parlamentari el passat mes de febrer.

* Xavier Valero, ex porter del C.D. Castelló i actual porter del Reial Mallorca, ha estat condemnat a vuit anys d'inhabilitació i multa de 500 ptes diàries durant un any per declarar-se insobmès. En Valero de 23 anys d'edat, que se presentà a les passades eleccions municipals pel grup de Els Verds, va refusar fer la prestació social substitutòria a l'institut valencià de la Joventut de la Generalitat, situada a l'avinguda de la Mar de Castelló, una tasca que li corresponia fer l'any 1994. La Audiència Provincial de Castelló també ha condemnat a vuit anys d'inhabilitació i dotze mesos de multa de 200 ptes diàries a un altre insotmès de la capital de la Plana, Juan José Segurado Ródenas. Aquest jove de 26 anys havia de realitzar la prestació social a una llar de la tercera edat de la ciutat de Toledo l'any 1992, però se va negar a fer-ho, la qual cosa constitueix delicte.

*La policia de Xeboksari, ciutat bashkiria a la part europea de la Federació Russa, ha capturat un caníbal que, després d'alimentar-se durant tres dies amb la carn de l'home a qui va assassinar, va decidir vendre la carn que li sobrava. La detenció se va produïr quan la policia va rebre informació del possible assassinat a l'apartament d'una persona, on se trobaren taques de sang, trossos d'un cos humà i carn humana rostida al forn. El sospitós va confessar el seu crim. Fins aquí arriba la dramàtica misèria a molts d'indrets de la Federació Russa.

Na Pilar Solano -Nina- ens va fer viatjar a Broadway el diumenge dia 10 de març,al Teatre Principal, en un concert dins el programa del Segon Festival de Música Clàssica d'Hivern. Na Pilar estava ben alegre, malgrat la seva amnèsia, la filla que li ha caigut dins un pou i totes les desgràcies que li passan amb la Família dels Monsolis. Fins i tot ens va dedicar una foto.

* L'empresa del Grupo Zeta Andorrana de publicacions S.A. ha tret al carrer a partir de principis del mes passat el **Periòdic d'Andorra**, un diari en català que se reparteix conjuntament amb el **Periódico de Catalunya** al preu de 125 ptes. La nova capçalera mantindrà la línea editorial i el disseny de "El Periódico" però tracta exclussivament de temes andorrans. El Periòdic d'Andorra, té 16 planes, està dirigit per en Joan Anton Rosell i dona una tractament especial a l'àrea de serveis, amb la intenció de presentar, tant al públic andorrà com als nombrosos visitants, un suport útil i pràctic. La nostra llengua avança per tot arreu de la nació catalana.

* L'Ajuntament de Montuïri, la Correduria d'Assegurances Gomila i la Revista Bona Pau convoquen el VI Concurs de Conte Curt Sant Bartomeu. La presentació d'aquests concurs ha estat el dia 31 de març a vespre a la sala d'actes de l'ajuntament. Fins dia 24 de juliol hi ha temps per presentar les obres a l'Ajuntament de la vila. Ω

EU espera que hi hagi pressió popular per reformar l'Estatut

Esquerra Unida durà endavant noves iniciatives per fer possible la reforma de l'Estatut d'Autonomia, ja que, segons afirmà el coordinador general Eberhard Grosske, "només la pressió popular serà capàs d'assolir aquest gran avanç per a les Balears".

Així, aquesta formació iniciarà una campanya de recollida de firmes i de mocions als llocs on Esquerra Unida té representació. Aquestes mesures es completaran amb accions al Parlament per establir un marc ampli d'autogovern.

Segons Grosske "tant el PP com el PSOE volen per a les Balears, un vestit a mida de les autonomies que se troben a la coa de l'Estat".

A la vegada, EU demana "un àmbit competencial comparable a les comunitats més desenvolupades de l'Estat espanyol i uns mecanismes efectius de les despeses d'insularitat a més de la policia autonòmica".

Per altre part, i de manera molt discreta, Unió Mallorquina ha iniciat contactes amb polítics moderats de Menorca no adscrits als PP, sempre pensant en les eleccions de 99. A Menorca hi ha una tradició demòcrata cristiana, i els seus membres, començant per en Joan Casals, són pròxims a n'en Cristòfol Soler, qui en aquests moments manté un posicionament de silenci absolut. També se pensa amb en Francesc Tutzó que fa poques setmanes abandonà la disciplina del PP. Ω

En Tomeu Penya presenta el seu darrer disc

"De tot cor", un disc fet amb amor, amistat i humor, és el darrer treball d'en Tomeu Penya; un Tomeu Penya tan "Country" i tan pagès com sempre, però que ha guanyat en maduresa artística i sensibilitat.

L'album, gravat a Mallorca i produït íntegrament pel cantant vilafranquer, que s'ha encarregat també dels arranjaments, la creació de textes i la direcció musical, fou present la setmana passada a la seu de la "Sociedat General de Autores de España" a la Ciutat de Mallorca.

Onze temes composen "De tot cor"; onze novetats creades a partir dels sentiments i les vivències, i sempre dins de l'estil que l'ha catapultat a la primera posició en el ranking dels cantants en llengua catalana que triunfen arreu dels Països Catalans, entre els que destaquen "Jugant a pòquer", "Bon vespre de concert" "Lluna de Formentera", Ho feim" i "Pels bons temps".

Acollonit davant la quantitat de nins, adolescents, joves i adults que coneixen i segueixen les seves cançons, en Tomeu Penya presentarà el seu darrer àlbum a Barcelona, del 2 al 13 d'abril, davant un públic, que segur el rebrà amb els braços oberts. Ω

SERVICIOS NEUMATICOS

MICHELIN

Son Ferriol

Avda. del Cid, 73. Tel. 42 75 53.
Son Ferriol. 07198 Palma

Avda. Antonio Maura, 85. Tel. 79 57 93.
Pont d'Inca. 07141 Marratxí

KALMA
~ artesans ~

Decoració amb flor seca
Fusta artesanal
Restauració de mobles

Oleza 123. Tfno. 79 79 03
Sa Cabaneta (Marratxí).

MOTOSIERRAS DOLMAR

MOTOCULTORES
MOTOBOMBAS
CORTACESPED
ETC...

CONCESIONARIO EN BALEARES
TORREGROSA

Ctra. Manacor, 416 • 07199 Casa Blanca
Teléf. 42 72 46 • PALMA DE MALLORCA

Castella contra l'Estat espanyol

En Joan Gimeno, natural de Barcelona, fa 5 anys que va mudar la seva indústria **Formages Gimeno** al Polígon de Marratxí. Abans estava a Mercapalma. Processa formatges i els envasa per enviar als hipers.

En Gori Morey és un dels socis de **Comercial Morey**, comercialitzen embarcacions. Fa un any que estan al Polígon de Marratxí. Abans estaven a Ciutat a la carretera de Sóller.

En Pau Gual, natural d'Inca, fa mig any que ha obert **Transports Gómez** al Polígon de Marratxí. Aquest local és una sucursal de **Transports Gual** que està a la barriada de la Gran Via d'Inca.

N'Angel Blas, natural d'Estremadura, fa 10 anys que va obrir el **Bar Dimasa** al Polígon de Marratxí; ell i la seva ajudant na Catalina Bujosa despatxen menús a 700 ptes.

Els actes de Villalar 96 ens han donat l'oportunitat de poder parlar i realitzar la següent entrevista a na Dorís Benegas, advocada i membre de la Coordinadora d'UPC (Unidad Popular Castellana).

Afirmau que Espanya no existeix i reivindicau una Castella lliure i comunera. Des de la perspectiva del poble català, acostumat a la identificació del que és espanyol amb el que és castellà, tot això sorpren. Com ho explicarieu?

Creim que Espanya és un projecte del bloc social dominant que s'articula sobre la negació de la pluralitat nacional de l'Estat espanyol i Castella és justament una d'aquestes nacions, la realitat de la qual és negada per l'Estat.

Per què Villalar? Què conmemorau amb l'acte que se fa cada 23 d'abril?

El 23 d'abril de 1521 es produí justament aquí la derrota del moviment comuner, que va ser com el seu cop final. El moviment comuner defensava la sobirania de Castella i s'enfrontava als projectes imperialistes de la Corona d'aquell moment.

Després de morir en Franco, cap al 1977, va tenir lloc la primera concentració a Villalar, en que la Guàrdia Civil carregà a cavall i amb sabres. La memòria històrica del moviment comuner, la repressió que patí aquella concentració de 1977 i la situació global de Castella van ser els factors que feren d'aquesta jornada, un dia important de lluites per als castellanistes. I, amb el temps, aquells que no són castellanistes, aquells que defensen un projecte centralista i d'Estat espanyol, se n'han anat. Sobretot les institucions, controlades pel PSOE i el PP, que al principi sí que hi eren. I ja està bé on són, fora de Villalar.

Enguany hem convocat el dia sota el lema de la necessitat que hi hagi castellanistes per aixecar Castella, perquè hi ha una manca d'identitat com a poble, entre altres coses, a causa sobretot de la identificació que s'ha fet de Castella i el que és espanyol, cosa que s'ha fet per desvirtuar el sentiment nacional i popular dels castellans i com a arma contra els altres pobles.

La Unitat Popular Castellana és una organització amb alguns anys d'història. Quin és el procés que va donar lloc a la seva constitució? Quines raons animaren als seus fundadors?

Crec que el company Lluís Ocampo ho ha dit en la seva intervenció. Ens constituïren fa deu anys. Va ser després d'un procés de reflexió sobre la realitat que vivíem, una reflexió en que ens ajuntarem diverses persones que havíem militat des de molt joves en diferents organitzacions, a qui no ens convencia el camí pres per l'anomenada transició, ni les forces que hi havia a l'esquerra del PCE. Ens unia una vertadera sensibilitat envers el problema nacional castellà.

Crec que si volem transformar la realitat, hem de partir d'ella i nosaltres vivim una realitat nacional. Si ho negues, també negues la possibilitat de transformació. Hem intentat fer una organització oberta, amb molta flexibilitat, perquè entenem que, un projecte com el de construir Castella, ha d'aglutinar gent molt diversa.

PB-Si haguesiu de fer un breu resum del que ha estat la història de la vostra organització, què dirieu?

El resum polític seria, primer, la presa de consciència que sense un projecte nacional per a Castella, aquest poble es mor, es mor de veritat. I després, hi ha una constància i una voluntat molt important per una part dels seus militants.

Quin és el vostre projecte polític? I el contingut del lema Viva Castilla libre i comunera?

El nostre projecte polític té una vessant de rebuig al plans de subordinació del bloc dominant per a Castella, a nivell polític, de divisió territorial, en l'economia com a colònia interior... El rebuig a aquests plans s'ha manifestat en el cas de l'OTAN, als plans de la Comunitat Europea per al camp de Castella... I a partir d'aquí, el que no tenim és un model totalment el·laborat i acabat que puguem ensenyar com a model de la societat que volem fer. El que sí sabem és que, sense sobirania política, no hi ha manera de construir una economia que aprofiti els recurssos pròpis. D'aquí,de Castella se'n van els estalvis, se'n va la gent, se'n va l'energia... Per exemple un poble excedent en energia elèctrica hauria de comportar una industrialització.Però succeeix tot el contrari. Les indústries que s'hi implanten són indústries que interessen als monopolis, perquè aquí hi ha terrenys barats i mà d'obra barata. No existeix una economia que aprofiti els recursos propis en benefici d'aquest poble. La infraestructura s'està deteriorant cada cop més. Es tanquen línees de tren que comuniquen pobles perquè no són rendibles a la RENFE, amb la qual cosa es manipula la idea de servei públic davant els interessos del capital. Nosaltres creiem que és possible una economia diferent, que desenvolupi aquest camp i el que tenimde solidaritat amb altres pobles. Però és evident que si no hi ha sobirania política, si no hi ha poder polític,això no s'aconseguirà.

Us proclameu una organització solidària amb la lluita dels altres pobles sotmesos a l'Estat espanyol,solidària amb Catalunya, Euskadi i Galitza. Defensariau, si fos el cas, l'accés d'aquests pobles a la independència?

Evidentment, sense cap mena de dubte. Una altra cosa seria, un cop aconseguida la independència, quines formes de relació es podrien adoptar entre els diferents pobles. Jo no entenc la sobirania nacional d'una nació si no és per exercir-la amb totes les seves conseqüències i una de les possibles és precisament aquesta.

Com és veu la realitat dels Països Catalans des de Castella i des d'UPC?

He de reconèixer que, per falta de comunicació entre organitzacions, hem perdut una mica d'intercanvi polític i coneixement mutu. Abans ens relacionavem amb l'MDT. Tot i així, és evident que teniu un avantatge i és que hi ha molts de Catalans que estimen Catalunya. Ens agradaria poder intercanviar més coses, saber el que estau fent.

En el cas de Catalunya, i València i Mallorca, la joventut manifesta un grau de conscienciació i de compromís en la lluita important. És també el cas de la joventut castellana?

Hi ha gent molt jove que comença a prendre consciència sobre la realitat social i sobre la realitat de Castella i això està passant d'una manera molt més intensa en els darrers sis o vuit anys. Probablement com a fruit de la pròpia situació, perquè avui es veu un futur molt negre per a la joventut, cada vegada més negre. Hi ha un tema al qual és molt sensible que és el tema antifeixista i que fa que els joves reaccionin, fa uns pocs anys això no era evident. La gent jove intenta autoorganitzar-se i això és bo, perquè és evident que la lluita és llarga i el relleués necessari.

Com interpretau polèmiques com la que s'ha produït sobre la negativa de l'Arxiu de Salamanca a tornar la documentació de la Generalitat republicana del Principat? Quina lectura feis de la mobilització que tingué lloc a la Ciutat de Salamanca en aquest sentit?

L'arxiu que pertany a Catalunya ha de ser tornat immediatament. Això ha de quedar clar. Una cosa que va ser usurpada en un moment com aquell s'ha de retornar. Les forces polítiques que ara es preocupen tant de l'arxiu, no es preocupen d'altres coses, com del fet que milers de treballadors castellans hàguin hagut d'emigrar de la seva terra per poder viure. Són forces reaccionàries que s'han unit per orquestrar una campanya anti-catalana i això és xovinisme. En la convocatòria de Salamanca s'uniren totes les institucions i, evidentment, davant d'una convocatòria així, la gent té poca consciència. La gent de Castella te la sensació que d'aquí s'ho emporten tot, ens ho treuen tot i aquesta sensació és una cosa fàcil de manipular, si no et planteges qui i perquè s'emporta l'arxiu, i com i quan se formà aquest i per a què. **Aitana Guia- de la Revista Lluita Ω**

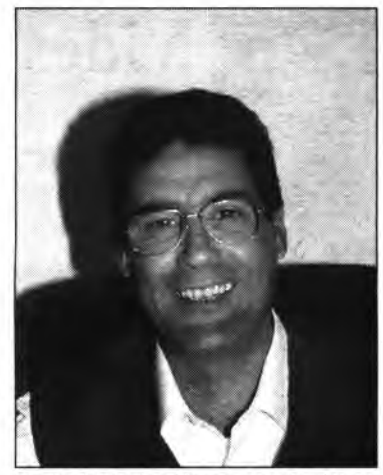

En Jacint de les Heres, natural d'Inca, és l'amo de l'empresa **EuroBalear de Transports**, nacionals i internacionals. Fa 2 anys que es va traslladar al Polígon de Marratxí. Abans estava a son Castelló.

Na Francisca Balaguer, natural des Pont d'Inca, fa 11 anys que va obrir el **Bar Polígon**, al Polígon de Marratxí. Ens conta que al Polígon hi ha 11 bars. Despatxa begudes, entrepans i al migdia menús ben bons a 750 ptes.

Na Joana Terrassa, que viu a la barrada des Fortí, és la madona de la **Cristalleria Cristaledo** al Polígon de Marratxí.

Són els amos de **Distribuïdora Pelcal** que fa quatre anys està al Polígon de Marratxí. Comercialitzen vins i licors.

Vides Paral·leles

FRANCESC CASTANY DE CASO,
ESTAT CATALÀ

De fa algun temps s'ha estrenat als cinemes d'arreu del país (malgrat que en foraster) la pel·lícula èpico-històrica "Michael Collins", que pretén ésser la biografia del líder independentista irlandès des de l'ensulsiada de la Revolta de Pàsqua (Easter Rising) del 1916 fins la constitució de l'Estat Lliure d'Irlanda el 1921 i la seva dramàtica mort resultat d'una conjura ordida pel seu més directe rival Eamon de Valera el 1922. La visió d'aquest film m'ha fet entusiasmar i estremir a la vegada i m'ha recordat les mateixes sensacions que vaig tenir quan vaig anar a veure un altre "Michael Collins", però aquesta vegada en versió escocesa i medieval. Això era cap a finals del 1995 i el seu títol era "Braveheart" o la història d'un heroi escocès del segle XIV anomenat William Wallace. Es lògic que ambdues pel·lícules impactin fortament entre el públic català. De fet, a casa nostra fins i tot l'anar a veure certes pel·lícules és un acte de reflexió, quan no un acte declarat d'adhésió a la causa dels protagonistes. I això preocupa perquè la intencionalitat a l'hora de veure certes pel·lícules no és la mateixa entre espanyols i catalans (ja no diguem entre els bascos). Els sentiments col·lisionen radicalment i no és estrany veure en el cantó dels escocesos i irlandesos als catalans/bascos i en el cantó dels britànics als espanyols. De fet, l'assistència de públic per veure "Braveheart" fou molt més elevada a Barcelona que a Madrid, el que comportà interpretacions sobre la subliminació patriòtica que els catalans feien del cas escocès amb el seu propi. Ja llavors vaig sentir comentaris d'espectadors de l'estil "A Catalunya necessitem un Braveheart" o ara "Ens fa falta un Michael Collins". El perill d'aquesta mena de pel·lícules, des d'un punt de vista espanyol, es que fan palpable el substrat nacional que impregna el cos social català i això els enerva de mala manera. Es com si l'esperit de Francesc Macià ressucités de nou: "estos catalanes se nos vuelven extremistas!" deuen temer; i és que a dosis de Braveheart i de Michael Collins més d'un empunyaria a gust les armes per la independència tot subscrivint aquella divisa de l'IRA que diu: "Potser amb les armes no aconseguirem el nostre objectiu (la independència), però que tanmateix, sense elles, no cal ni intentar-ho". I de fet així es demostra; l'Estat Lliure d'Irlanda es producte de la determinació d'un Collins: "Us convertiré (als irlandesos) d'una punyetera vegada en un ver exèrcit o moriré en l'intent". Clar, taxatiu, diàfan; compromès! Es així com es guanyen voluntats i independències i la resta són romanços. El cas d'en Wallace és el mateix. A l'albada de la batalla de Stirling veient-se els escocesos superats amb escreix per les tropes angleses ja donen per perduda la confrontació tot començant una retirada que és neutralitzada per l'arribada d'en Wallace i un petit cos de conjurats. Es la seva presència coratjosa, l'influx de moral de victòria i determinació en la lluita que cohesiona i compromet resoludament als que prèviament es veien vençuts i que els fa guanyar la batalla de Stirling abassegadorament. El seu idealisme i anhel de pau, però, els feu caure víctimes de la "pax romana" que maquiavèl·licament els tenien preparada els seus enemics. Tant en Wallace com en Collins són víctimes de les misèries humanes dels seus i l'enveja n'és el seu carburant essencial, sigui aquesta de base cobdiciosa (la traïció dels nobles escocesos) o irredempta (l'actitud bel·ligerant de De Valera envers Collins). A casa nostra també tènim el cas del nostre Collins particular en aquest segle XX, en Miquel Badia; cap dels Escamots d'Estat Català i responsable de la policia de la Generalitat i que fou assassinat per renegats de la FAI el 28 d'abril del 1936. La mà del feixisme espanyol, com no, s'hi va descobrir al darrera. De fet, abans utilitzaven a desgraciats anarquistes i ara utilitzen a patètics "skinheads" (que li ho preguntin a la família d'en Guillem Agulló) i a "incontrolats" de les "Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado"; uniformats o no. Són els seus "gossos de la guerra". Uns gossos del tot necessaris per mantenir estats criminals com ara l'espanyol. No en va, en cercles fàctics espanyols es comentava que amb la mort dels germans Badia, especialment d'en Miquel, s'havia decapitat el generalat de Catalunya. I la veritat és que així va ser. La primera acció de guerra del 1936, doncs, no va ésser l'aixecament sediciós del 18 de juliol, sinó l'assassinat d'en Miquel i Josep Badia el 28 d'abril del mateix any. Amb aquell assassinat podem dir que ja estava sentenciada la victòria dels espanyols perquè eliminant els Badia ja no hi hauria autoritat que cohesionés una estructura militar per lluitar per la independència de Catalunya i en defensa de la democràcia (recordeu que el motiu poderós del "Alzamiento Nacional" va ser salvar la "Unidad de España"); tot copant aquesta desorganització el caos i quintacolumnisme dels maleïts anarquistes de la FAI, que va ésser la millor arma que dins de Catalunya van poder tenir els espanyols.

En Michael Collins, en William Wallace i en Miquel Badia són alhora herois i bocs expiatoris de les contradiccions nacionals de cada un dels seus països i no cal dir que qualificats de "terroristes" per les respectives caterves colonials. Diguem-ne, però, que el més reeixit és en Michael Collins, que va saber aplicar una nova tàctica guerrillera en la lluita contra els britànics: la del soldat-espia. Es a dir, guerra no convencional i a poder ser projectada des de dins de les institucions repressives (ús del contraespionatge). Parafrasejant al nostre espiòleg nacional, en Domènec Pastor Petit, en Collins va fer de l'IRA "lluitadors de claveguera ensinistrats per rebels maquiavèl·lics"; van guanyar, doncs, per això perquè van ser més maquiavèl·lics que els britànics. Ja ho va deixar escrit Maquiavel a "El Príncep": "Tenint, doncs, un príncep necessitat de saber fer com les bèsties, de totes elles ha de triar la guineu i el lleó: perquè si el lleó no sap defensar-se contra les trampes ni la guineu contra els llops, cal ésser guineu per a conèixer les trampes i lleó per a esporuguir els llops. Els que només saben fer com el lleó s'han quedat a mig camí". I aquest en el fons va ser el drama d'en Miquel Badia: només va saber fer de lleó. A Francesc Macià li va passar una cosa similar; era tant pur i noble com un lleó que menystingué la mala llet de l'enemic; que només pot ésser dirimida a través de l'esperit de la guineu. També a Jordi Pujol li passa una cosa similar, però a la inversa i de manera perversa. Ell es creu actuar permanentment com una guineu, però quan resulta ser que al final s'està robant els ous del seu propi galliner (Catalunya) i no pas desballestant el galliner d'aquell qui, en acte de "solidaridad", et fot els ous (Espanya), la suposada astúcia es descobreix com l'art de la prudència o com ens recorda Guerau de Liost: "Era un polític prudent, prudent, prudent... és a dir no era valent". Per tant, més que fer la guineu; en Pujol diríem que fa la gallina (i no precisament la dels ous d'or).

Llavors, l'èxit de qualsevol empresa d'alliberament radica en saber equilibrar aquesta dualitat antitètica. Un ideal com el de la independència necessita projectar-se amb la noblesa d'un lleó, però defensar-se com el d'una guineu. No és casualitat que els mítics agents secrets israelians (katsas) del servei d'intel·ligència exterior d'Israel (Mossad) siguin popularment

A l'esquerra: L'actor Liam Neeson en el paper de Michael Collins a la pel·lícula homònima de Niel Jordan. El seu gest interpretatiu ens dóna idea de la força caracterològica necessària per portar un poble a la independència. A la dreta a dalt: L'autèntic Michael Collins poc abans de ser assassinat. Bonhomia, resistència i un punt de picardia diríem que són els trets que el van caracteritzar com a líder. A la drea a baix: Miquel Badia i Capell; fou dirigent d'Estat Català i màxim responsable de la policia de la Generalitat. El seu rostre lleoní ho diu tot.

coneguts entre els israelians amb el sobrenom dels "prínceps". De fet, si avui existeix Israel és gràcies a l'assumpció d'aquesta màxima maquiavèl·lica on els noms d'Isser Harel (un dels fundadors del Mossad i artífex de la captura de l'organitzador de l'holocaust jueu Adolf Eichmann el 1960 en una més que espectacular operació a Argentina) o de Yitzhak Shamir (capitost del grup terrorista Stern, director durant una bona colla d'anys del Mossad i que també va ser primer ministre d'Israel) podrien ser-ne el seu exemple més destacat. Ells, com els xicots de l'IRA d'en Collins també corresponien a l'arquetipus del soldat-espia. Però a Catalunya, en aquest sentit sembla que podem ser un poble esperançat. El gran especialista Domènec Pastor Petit ens ho clarifica en el seu llibre "Espies Catalans" (Editorial Pòrtic, 1988): "El nostre país ha engendrat homes aptes per aquesta tasca. Homes que hom pot considerar mancats de seny i rauxa, i amb vocació i aptituds per a vegetar en una altra dimensió. Homes que no han estat ni científics ni místics, i que s'han mogut a cavall de la diplomàcia i de l'escena. Això sí: dotats de carisma i de molt de fetge i capaços de digerir, posem per cas, pomes de plàstic i ous podrits. I res més? Sí: afegiu-hi, si us plau, una espurna de geni...a vegades". I d'ací es poden derivar les aptituds que s'han de tenir per reeixir i que són apuntades per Pastor Petit i amb comentaris entre parèntesi meus: 1) Resistència biològica (malgrat els nombrosos intents de genocidi per part d'Espanya els catalans encara cuegem); 2) Sensualitat del poder (hi ha ànsia d'ocupar poltrones); 3) Mística del propi país (el català és un romàntic on hi cova el foc d'un almogàver); 4) Ensinistrament tècnic i poliglotisme (si el català té bons ensenyants serà un excel·lent especialista i a més som bíglotes en la llengua de l'enemic); 5) Dots especialment brillants en quant a capacitat de deducció i d'imaginació (el català és un poble eminentment racional amb arrebats de geni i abstracció quasi insuperables); 6) Facilitat per al fingiment i la dissimulació (anys de sotmetiment i del "tu ja m'entens" ens converteixen en artistes consumats de l'ambigüitat i l'engany).

Així, doncs, Pastor Petit és en la línia d'interpretació correcta del soldat-espia català: una mescla de Roger de Flor i de Cèsar Bòrgia. I és que un bon management polític ha de tenir com a màxima aquella sentència del psicòleg Carles Muñoz Espinalt: "No s'ha de confondre la política amb la vulgar astúcia; tanmateix, qui actua en política ha de ser astut si aspira a l'èxit". En Michael Collins ho va ser per a tres quartes parts d'Irlanda en una primera fase; en la segona fase (reintegració de l'Ulster) un Gerry Adams, actual president del Sinn Fein, n'és el seu digne successor i és probable que amb ell arribi la reunificació en el sí de la República d'Irlanda. Dues fases que també hauríem d'entendre i acceptar els catalans en el cas del Rosselló (primer Espanya; després França. No podem lluitar con-

tra dos Estats alhora, més quan un d'aquests és l'encara poderós Estat francès) quan s'avingui el torn d'un Michael Collins català, o més ben dit d'un nou Miquel Badia, però que aquesta vegada enlloc de pensar com feu el català que "els idealistes només poden tenir un moment brillant que és morir en la lluita", caldria que pensés que l'idealista és aquell que aconsegueix l'ideal i sobreviu als seus il·lusos enterradors per, així, millor riure's d'ells amb un cínic somrís que ens il·lumini el rostre de satisfacció. Aquesta sí que seria una gran victòria.

P.D: En el meu darrer article de 15 de febrer d'enguany, "Quo vadis, Barcelona?" cal precisar que la cita de Pasqual Maragall (extreta del seu article al diari "Avui" del 27 de gener del 1997 acaba de la següent manera: ("(...) Vegeu "La Vanguardia" del 26 de maig del 1995-, La Carta la tenim a tocar de dits. L'aprovarem sens dubte abans de l'estiu"). Sense aquesta clara cota final de cita no es pot entendre la frase següent: "a unes sigles a qui ja a ningú fan ni fred ni calor..."; i que s'hauria d'interconnectar de la següent manera: "Tot plegat sembla com si les seves candidatures només haguessin servit per vendre la cara (cita entre parèntesi, sense tancar després de la frase "o la caradura") a unes sigles que ja a ningú no fan ni fred ni calor..."

Sense aquesta rectificació, producte d'un error tipogràfic, el lector es podia veure enmig d'un garbuix sintàctic difícil de relacionar i interpretar correctament. Ω

Alemanys

Alguns ximplets estan preocupats perquè els alemanys estan comprant terres i cases a Mallorca. Entre els que han protestat s'hi troben alguns elements que s'autodefineixen com a progressistes i, fins i tot, d'esquerres. Això m'acaba de confirmar allò que el meu mestre, Onan, sempre me repetia: una part de la intelectualitat d'esquerres mallorquina té mentalitat d'esclau fins el punt de no desitjar , tans sols, canviar de senyor.

A Mallorca, durant segles, els senyors, els botifarras i els capellans, han posseït la terra, l'han venuda o malvenuda o han deixat que es fes malbé. Amb algunes poques excepcions, els pagesos mallorquins no han pogut viure de la terra i des de fa molts d'anys la terra s'ha anat venent per urbanitzar-la, fer xalets i "casitas de aperos", i fins ara, ningú no posava en qüestió el canvi de propietat, però... ai las! Resulta que alguns alemanys han començat a comprar grans possessions, els petits esclaus veuen que arriben nous i desconeguts senyors i comencen a plorinyar. No digueren res quan eren els botifarras mallorquins i els seus aliats espanyols els qui disposaven de la terra, i ara, es preocupen perque el propietari es diu Müller en lloc de Cotoner,... llastimós!

No, Mallorca no està, malauradament, en camí d'esdevenir un Land Alemany; ni tan sols una simple colònia, encara que ben segur, ens aniria molt millor que seguir fermats a Espanya. En efecte, l'imperialisme alemany sempre ha estat molt més tolerant que l'espanyol. Els alemanys, a diferència dels espanyols, mai no han imposat la seva llengua ni la seva cultura als pobles que han dominat i, si per dues vegades Alemanya ha declarat la guerra al món, ha estat perquè els vells imperialismes francès i anglès han volgut asfixiar-la. En lloc de mostrar simpaties per un poble que només ens ajudaria a anar cap amunt, alguns prefereixen seguir aferrats a la coa d'Europa. Aquests dies s'ha sabut que Alemanya segurament vetarà Espanya i Itàlia per entrar a la primera fase de la moneda única a partir del gener de 1999. La colla de cretins amb títol d'economista que assessora n'Aznar creuen que baixant la inflació i el dèficit, Espanya té la seva entrada assegurada i a més, es permeten especular amb les "dificultats" de la economia alemanya per acomplir les condicions de Maastricht; no entenen el més simple de tot: Alemanya ha guanyat la guerra cinquanta anys després de perdre-la; qui decidirà finalment si es fa la unió monetària i en quines condicions serà Alemanya i sols Alemanya, i finalment entraran els qui digui Alemanya i no els qui presentin aquesta estupidesa periodística de "deures fets". En resum, els joves que aspirin a funcionaris, cal que aprenguin alemany. **René Oblong- Sa Plaça de sa Pobla.** Ω

Logotip imperial-nazi de l'ABC

És l'ABC portaveu dels Borbons?

XAVIER ANDRES

Luis María Anson, director del diari ABC, va publicar el 29 de setembre de 1994 en les planes del seu periòdic la darrera de les proclames golpistes que s'han escoltat a aquest país. Sota el suggerent títol de "España España" va recordar en veu alta a les Forces Armades la seva sagrada missió de salvar Espanya del perill autonòmic. Ja sabeu allò de , "la unidat de destino en lo universal" que torna a estar en perill per culpa dels catalans, bascos, gallecs, andalusos, asturians, valencians, canaris, balears, navarresos, castellans-lleonesos, castellans-manxecs, aragonesos, cantàbrics, i murcians; és a dir, per tots els ciutadans d'aquest país.

Les obsessions de n'Anson el duen inclús a utilitzar sense tornar vermell la figura del rei per a donar més força als seus temors. El dimarts escrivia: "El delicado edificio de la unidat española, construido durante ocho siglos con la argamasa de la sangre, se agrieta día a día ante la indignación del español medio, que ama una patria grande, y las Fuerzas Armadas, que la sienten en sus entrañas. Y del Rey".

La Casa Reial ens hauria de treure de dubtes per saber si realment està o no en l'ona de n'Anson. Ω

Invasió alemanya?

PER BERNAT JOAN I MARI-EIVISSA

S'està venent Mallorca als alemanys? Potser els alemanys s'estan apropiant de les Illes Balears? Devem anar en camí de fer efectiu allò que proposaven un parell de diputats alemanys, de comprar l'illa de Mallorca? On anirem a parar?

La polèmica començà ja fa estona i encara dura. I sembla que les veus que hi intervenen s'hi pronuncien, de manera bastant generalitzada: cal impedir que els illes es venguin als alemanys.

Els arguments que es donen són de tipus diferent i variat, però generalment tothom abunda, per exemple, en el fet de la manca d'integració social de bona part de la població alemanya que avui habita a les illes suposadament nostres.

Es deixa de banda, emperò, un aspecte que, des de la perspectiva de la integració o no integració, s'hauria de considerar fonamental: la població alemanya no és la més nombrosa entre les poblacions no integrades de les illes, en absolut. D'altra banda, la no integració de la població alemanya no implica cap tipus de colonialisme cultural i lingüístic de caire germànic, sinó tota un altra cosa.

La població més nombrosa dels no integrats a les Illes Balears i Pitiüses és precisament l'espanyola. En quin altre segment de la població hi ha tanta gent que no usa la llengua catalana (en nombres absoluts?) En quin altre grup poblacional hi ha tanta gent que promou tradicions pròpies, aliènes per tant a la integració en la nostra realitat cultural? Les respostes, al meu entendre, són tan absolutament clares que fa sorprendre que fins i tot des de les files de partits nacionalistes -posem per cas, el PSM- s'hàgui oblidat completament. De sobte, ens trobam amb un panorama terminal, amb unes illes ocupades per una collassa d'alemanys que no volen integrar-se. Que potser la població espanyola ja està perfectament integrada i, per tant, no ens suposa cap problema en aquest sentit? Deu ser una brometa... **continuarà.** Ω

CONSTRUCCIONES
CLIMA HOTEL S.L.
BANERAS Y FUNDAS

FUNDAS PARA BAÑERA fabricadas en PMMA (vidrio acrílico) con aislamiento en ABS. Lo que le permite una fuerte resistencia química al calor (temperaturas superiores a 100° C) y una gran resistencia a los golpes gracias a la tabla portadora de ABS.

Es adaptable, de una manera rápida y segura, a la ya existente, quedando ambas fundidas en una sola pieza. Viniendo a solucionar definitivamente cuantos problemas haya de deterioro en instalaciones hoteleras.

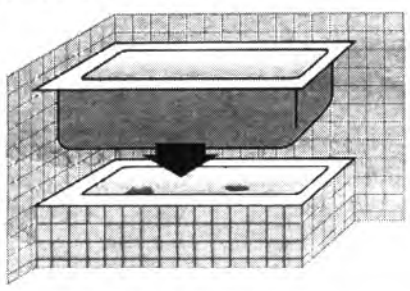

FACIL INSTALACION
• No requiere obras de albañilería.

FACIL LIMPIEZA Y CONSERVACION
• No se desconcha ni oxida.
• Soporta mejor los impactos.
• La suciedad no se adhiere.
• Resiste los productos usuales de limpieza, tanto ácidos como alcalinos.

Cumple ampliamente la normativa vigente del Comité Europeo de Normalización CEN. Aceptado para su homologación por la Dirección General de Sanidad.

C/. Licorers - solar 169-170 • Polígono Industrial Can Rubiol - MARRATXÍ (Mallorca)
Tel. 60 42 84 • Fax 60 42 85

Automoción JOAN S.L.

REPARACIONES DE CHAPA Y PINTURA EN GENERAL
VENTA DE VEHICULOS NUEVOS Y USADOS

SERVICI MULTIMARCA
CITROËN NISSAN I FORD

Camino Montaña, 7 - 24 07198 Son Ferriol
Tel. y Fax: 42 80 67 PALMA DE MALLORCA

L'antifranquisme a Mallorca (1950-1970). III part

La unitat del PSM amb la majoria de l'OEC: enfortir el nacionalisme mallorquí d'esquerres (i II)

MIQUEL LÓPEZ CRESPÍ

Mateu Morro, Secretari General dels comunistes de les Illes (OEC).

L'Imperialisme: etapa superior del capitalisme

Jaume Obrador: Continuant amb el que diu en Miquel, jo diria que la classe obrera i el poble treballador d'una nació oprimida no tenen opció a participar per a res del poder polític i no hi participaran en el futur si no prenen part en el govern del seu propi país construint els fonaments del seu propi poder: el poder dels treballadors.

Aquí caldria recordar el cas de Cuba. Mentre va ser una colònia dels EE.UU. la contribució del proletariat cubà en la lluita internacionalista per l'emancipació de la classe obrera va esser impossible. Quan el poble cubà recobrà la llibertat nacional i la classe obrera va poder tenir el poder polític, comptà amb els mitjans polítics i militars per a poder dur a terme aquest internacionalisme proletari de què parlen i parlen els estalinistes i mai concreten a casa seva. Exemples clars d'això que anam dient són la cooperació cubana en la lluita d'alliberament nacional i de classe del Vietnam contra l'imperialisme americà, i -el més recent i espectacular- el seu ajut en la guerra de classes d'Angola.

M. López Crespí: A més a més, som a l'etapa superior del capitalisme: l'imperialisme. Aquesta etapa és caracteritzada pel domini dels capital de les multinacionals. Alliberant les nacionalitats oprimides, afeblim aquest capitalisme, i, en lloc de dividir la classe obrera, dividim els monopolis afeblint el capitalisme.

Cap al IV Congrés del PSM

Mallorca Socialista: Concluint aquesta conversa que creim haurà servit per a clarificar molts de punts confosos, vosaltres no hi veis cap mena d'entrebanc entre esser conseqüentment nacionalistes i lluitar fermament per la unitat i la solidaritat de la classe obrera?

Jaume Obrador: Una cosa va completament lligada amb l'altra. Parlam d'alliberament nacional i de classe. Ambdues coses són indestriables. La construcció del socialisme tant a nivell de la nostra nacionalitat com a la resta de l'Estat espanyol no és sinó un aspecte de la construcció del socialisme a nivell mundial.

Cal tenir present en tot moment que avui, degut a la internacionalització del capital i a la presència dels imperialismes rus i nord-americà, la lluita de classes es desenvolupa també en un marc internacional, i aquest marc també ens condiciona fortament.

M. López Crespí: Per això seria molt necessari tenir en el pensament la possibilitat de creació d'un organisme internacional d'ajuda i informació mútua (en un primer pas) que ens permetés restar permanentment en contacte amb les experiències i lluites dels moviments d'alliberament nacional de les nacionalitats oprimides d'Europa i la resta del món, així com amb els partits obrers que a nivell internacional lluiten contra el capitalisme, l'imperialisme i el feixisme.

Mallorca Socialista: En resum, quins han estat fins ara els principals punts d'acord entre el vostre col.lectiu i el PSM-PSI?

Jaume Obrador: A més del problema nacional, del que ja hem parlat, sempre havíem vist el PSM-PSI com un partit socialista conseqüent. Em referesc concretament als punts d'acord actuals sobre la nostra lluita per aquest socialisme no burocràtic ni substituista on siguin les autoorganitzacions obreres i populars els vertaders constructors i dirigents del nou Estat, tant a nivell polític com econòmic i ideològic.

El PSM-PSI, igualment que nosaltres, pensa que ni el partit o partits són l'Estat.

L'Estat socialista és el poble treballador autoorganitzat.

M. López Crespí: I també aquesta concepció comuna als dos col.lectius que el parlamentarisme o l'electoralisme està sempre supeditat a les necessitats de construir aquestes autoorganitzacions, a la reconstrucció del nostre poble.

No pensam arribar al socialisme a través de les eleccions solament.

Jaume Obrador: En definitiva, és un rebuig comú a la socialdemocràcia (que, com deia abans en Miquel, tan sols creu en la lluita parlamentària o electoral per arribar al socialisme) i a l'estalinisme sectari, inoperant i dogmàtic, substituista de la classe obrera i del poble i que tan sols sap instrumentalitzar -quan pot- les masses populars i les seves organitzacions.

Mallorca Socialista: El camí de convergència està obert, doncs. Els equips de treball en comú estan en funcionament. Les ponències del IV Congrés, en marxa. La unitat del socialisme conseqüent, d'una autèntica alternativa de classe, es va concretant dia a dia. Mallorca, el poble treballador de les Illes, està d'enhorabona.

Contra l'antipopular Pacte Social de la Moncloa signat per carrillistes (P"C"E), PSOE, franquistes (AP) i franquistes reciclats (UCD)

Com explicàrem en el meu llibre *L'Antifranquisme a Mallorca (1950-1970)* [El Tall Editorial, núm. 18. Ciutat de Mallorca, 1994. Pàgs. 156-157], el IV Congrés que unificà la majoria d'OEC amb el PSM donant lloc a un nou tipus d'organització política mallorquina, tengué lloc a l'antic local de l'OEC d'Inca els dies 15, 16 i 17 de desembre de 1978. El Congrés i la majoria de les seves resolucions marxaren aproximadament pels camins de què parlàvem a les pàgines anteriors. Hi havia una forta crítica als Pactes de la Moncloa, just acabats de signar; la qual cosa (juntament amb el nostre rebuig a la Constitució centralista, monàrquica i capitalista signada d'esquena del poble) ens situà en el punt de mira de tots els servils del sistema. Imagineu-vos que devien pensar i escriure de nosaltres el P"C"E, el PSOE i tots els servils que hi havia per aquests indrets quan, parlant dels futurs pactes socials, dèiem: "El Pacte de la Moncloa ha estat el primer de tota la cadena de pactes que la burgesia i el reformisme [P"C"E i PSOE] duran endavant per resoldre la crisi a favor dels interessos capitalistes. La línia que seguiran els nous pactes anirà en la mateixa que el Pacte de la Moncloa (reducció de la capacitat adquisitiva, flexibilització de plantilles, fixació de límits salarials, etc.). El gran objectiu polític que es pretenia amb el Pacte de la Moncloa era la paralització de l'acció reivindicativa i de les mobilitzacions dels treballadors, objectiu que era bàsic per a la consolidació pacífica del nou model capitalista i de la democràcia restringida que calia imposar-nos" (Resolucions del IV Congrés del PSM).

Desembre de 1978. Local d'OEC a Inca. Eberhard Grosske intervé en el Congrés d'Unitat de la majoria d'OEC amb el PSM (IV Congrés). La nova executiva estava formada per: Sebastià Serra; Joan Perelló; Eberhard Grosske; Josep Bernat; Jaume Obrador; M. López Crespí; Margalida Bujosa; Joan Mesquida; Jaume Montcades; Rafel Oliver; J.A. Adrover i Francesc Mengod.

El naixement de l'oportunisme que olorava sous fàcils, poltrones i privilegis a costa de la plusvàlua popular

És evident que el nou PSM sorgit de la unitat amb la majoria de l'OEC molestava a tots els nouvinguts a l'escena política "democràtica" en olorar possibilitats de sous, privilegis i poltrones. La nostra crítica al projecte de democràcia restringida era criticat amb força (tant en les resolucions del Congrés, com en la nostra lluita diària per a anar superant els marcs autoritaris imposats per burgesia franquista i reformistes, principalment PSOE i P"C"E) era atacada durament pels oportunistes. Com no havien de blasmar contra l'enfortiment del nacionalisme mallorquí d'esquerres, contra l'avenç del socialisme antiburocràtic i autogestionari, en constatar dia a dia, tant en la teoria com en la pràctica, quina era la nostra opinió damunt el mer retorc de la forma de dominació capitalista que ells (els aliats del franquisme reciclat) defensaven i consideraven el súmmum de la "democràcia"? Què pensàvem els nacionalistes d'esquerra del projecte de reforma portat endavant pel gran capital i els seus servils? Les resolucions del nostre IV Congrés ho especificaven ben clarament (vegeu pàgs. 3 i 4 d'aquestes resolucions). El col.lectiu unificat opinava sobre la reforma del sistema de dominació polític de les classes dominants: "El projecte polític de la gran burgesia es concreta en la consecució i la consolidació d'una democràcia 'forta', amb greus restriccions de les llibertats polítiques, que, enllaçant amb totes les tendències de dretanitzacio de les democràcies occidentals, doti l'Estat central d'un fort aparell ideològic i coercitiu que impedesqui tota transformació real de la societat.

'Aquest projecte és, fins ara, l'intent més seriós de la consolidació de l'Estat capitalista espanyol. El procés de Reforma Política està dirigit pel gran capital, que ha mantingut intac-

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA (1950-1970) III part

de **M. López Crespí**

Cada quinze dies a **L'ESTEL de Mallorca** (d'agost del 1996 fins a l'agost del 1997)

Per demanar números endarrerits, telefona al **26 50 05**

Bar situat en la cantonada dels carrers Peleteria i Botones on Eberhard Grosske i Miquel López Crespí començaren a enllestir el programa aprovat pel desembre de 1978 en el IV Congrés d'Unitat.

te en tot moment el seu poder polític i econòmic, amb el consens dels partits obrers majoritaris".

La Constitució espanyola: centralista, monàrquica, contrària al dret d'autodeterminació de les nacions oprimides i a la federació de comunitats autonòmes (impossibilitat legal d'anar bastint els Països Catalans), etc., etc...

I pel què a l'anàlisi de la Constitució que ens enflocaven els servils de les forces franquistes reciclades, la nostra opinió i la nostra actitud de crítica constant i rebuig envers les mancances democràtiques que palesa el projecte reformista-burgès restaven ben explicades a les pàgines abans esmentades (3 i 4) del IV Congrés: "La Constitució que acaba d'aprovar-se és en bona part la consagració d'aquest projecte polític de l'oligarquia espanyola.

'[La Constitució] és suficientment autoritària per posar forts entrebancs a les alternatives que suposin trastocar o minvar el poder polític, econòmic i social de la burgesia, i per deixar gairebé intactes els anomenats 'poders fàctics' i els grans grups de pressió econòmics, els quals han incidit de forma decisòria en la redacció dels punts fonamentals de la mateixa Constitució".

La qüestió dels Països Catalans no importava a les forces teòricament d'esquerres. Com hem explicat en nombroses ocasions, dirigents carrillistes (P"C"E) del tipus Ignasi Ribas, Antoni M. Thomàs o Pep Vilchez havien enlairat la bandera de Franco (la bandera espanyola de la croada antirepublicana) en les seves seus, igualment havien treballat per a garantir la "sagrada unidad de España", signat els antipopulars Pactes de la Moncloa i, amb el seu suport (del PSOE i P"C"E) a la Constitució, barraven el pas a qualsevol avenç vers el socialisme (suposant que unes forces autènticament socialistes poguessin un dia accedir al poder per vies electorals). En el capítol "Anys 70: escriptors mallorquins per l'autodeterminació. La constitució de l'Assemblea d'Intel.lectuals Catalans a les Illes" (*L'Estel de Mallorca*, 1-XI-96) ja hem vist quina era l'actitud contra la constitució dels Països Catalans que defensaven els dirigents i simpatitzants del carrillisme i reformisme espanyols (senyors Antoni M. Thomàs, Ignasi Ribas, Gabriel Sevilla, Alberto Saoner, Bernat Riutort, Gustavo Catalán, José M. Carbonero, Salvador Bastida, Jaime Carbonero, etc). Cal veure novament l'entrevista de Llorenç Capellà a Ignasi Ribas en el llibre *Les ideologies polítiques a Mallorca* (Editorial Moll, 1975, pàg. 164). El conegut partidari de Santiago Carrillo ens hi atacava, als revolucionaris partidaris del dret d'autodeterminació pels Països Catalans, dient que érem *"avantguardes intel.lectuals desconnectades de la realitat popular"*.

Ben allunyada de la posició dels dirigents i simpatitzants del carrillisme era la nostra posició concretada en les resolucions del nostre Congrés (IV Congrés del PSM), on puntualitzàvem: "Tant la constitucionalització de l'economia de mercat, que impedeix una via democràtica cap al socialisme dins el present marc constitucional, com el tractament del 'fet nacional' arreu de l'Estat espanyol, que, essent totalment confusionista amb els termes emprats, priva les comunitats autònomes d'una capacitat política mínimament acceptable, i nega, tenint ben present la realitat dels Països Catalans, tota possibilitat de federació entre comunitats autònomes". Ω

EP!!

PARES, EDUCAU-ME EN CATALÀ, A MALLORCA HI HA EL MEU FUTUR

FETS I PERSONATGES

MIQUEL LÓPEZ CRESPÍ

Miquel Rigo Ferrer (Ciutat de Mallorca 1910-1989)

Vaig conèixer la història exemplar i heroica de Miquel Rigo, primer de boca del seu fill Llibert Rigo Díaz que, a mitjans dels vuitanta, era militant de l'Ateneu Popular Aurora Picornell del qual jo era Vicepresident i també per notícies que em proporcionaren antics membres del PCE oficial (el recordat company Gaspar Soler i altres afiliats a l'eurocomunisme que liderava en temps de la transició Santiago Carrillo). Tothom coincidia en destacar els importants episodis que, en la lluita per la llibertat dels pobles de l'Estat, havien protagonitzat Miquel Rigo i la seva esposa, Reyes Díaz Fortuny (Ciutat de Mallorca 1914-1967).

Durant els anys vuitanta, malgrat Miquel Rigo no estava gaire d'acord amb les divissions del comunisme institucional (Carrillo per una part amb la seva fantasmal Unidad Comunista, el pro-soviètic Ignacio Gallego que, ajudat per l'URSS impulsà el PCPE -a Mallorca prenia el nom de PCPE-PCB i era dirigit per Francesca Bosch, Miquel Rosselló i Josep Valero, entre d'altres-, i el sector que impulsava Gerardo Iglesias, el PCE-PCIB) el vaig veure més d'una vegada en els actes culturals organitzats per l'Ateneu Aurora Picornell (campanyes d'informació contra l'OTAN, història del Front Popular o de solidaritat amb els pobles del Tercer Món que lluitaven contra l'imperialisme...)

Miquel Rigo -ajustador metal.lúrgic de professió-, era un dels mallorquins que més havien lluitat pel nostre deslliurament nacional i social -juntament amb tants d'altres comunistes, anarquistes, socialistes i republicans dels anys trenta-. En Miquel es pogué salvar de la repressió de Falange Española i la dreta mallorquina just per haver pogut sortir de Mallorca un poc abans de l'esclafit del Movimiento. Amb la seva esposa Reyes Díaz formaren part de l'expedició de mallorquins que, amb Llibertat Picornell, la germana de la dirigent comunista Aurora Picornell assassinada pels feixistes l'any 37 en el cementiri de Porreres, anaren a Barcelona com a participants de l'Olimpiada Popular. Era el moment en què es preparava l'alternativa de les forces democràtiques i antifeixistes de tot el món als Jocs Olímpics que s'havien de celebrar a Berlín, presidits per Hitler.

Cap al mes d'agost de 1966 Miquel Rigo s'apuntà voluntari en l'expedició del capità Bayo que pretenia alliberar Mallorca del feixisme. Per a poder copsar amb tota la seva plenitud l'importància històrica de l'expedició de les milícies antifeixistes de Catalunya impulsades per la Generalitat (Lluís Company, el mallorquí Antoni M. Sbert Massanet -fundador, l'any 1927 de la Federació Universitària Escolar [FUE]-, i per la CNT, Estat Català, el POUM, UGT, el PSOE, etc.) caldria consultar les obres de l'historiador Josep Massot i Muntaner (especialment El desembarcament de Bayo a Mallorca, La guerra civil a Mallorca, Els escriptors i la guerra civil a les Illes Balears, Vida i miracles del "conde Rossi"...). Totes aquestes obres han estat editades pel servei de Publicacions de l'Abadia de Montserrat i són fàcils de trobar a qualsevol llibreria mallorquina.

Més endavant en Miquel Rigo d'incorporà a la columna Llibertat del PSUC i participà, al costat de les Brigades Internacional, en la defensa de Madrid. Combaté per la llibertat en els fronts d'Aragó i de Catalunya, travessant la frontera francesa, amb l'exèrcit de la República en retirada el divuit de gener de l'any mil nou-cents trenta nou.

Una de les darreres vegades en què vaig poder parlar amb ells extensament va ser el dia del funeral del destacat militant comunista José Martínez, el 27 de novembre de l'any 1988 (vegeu informació en la revista El Comunista, núm. 5, pàg. 9). Recordàrem els anys difícils de la clandestinitat a Mallorca, les primeres vagues a ciutat en els anys cinquanta... Aquesta petita nota sorgida del record i de l'amistat vol ser simplement un petit homenatge a un dels homes exemplars de la Mallorca contemporània, un d'aquests herois anònims que, jugant-se la vida i la llibertat en els anys tenebrosos de la dictadura, tot ho donarem per al seu poble sense esperar res a canvi. Ω

El matrimoni Salom- Gayú, naturals dels Hostalets, fa 3 mesos que s'han mudat la **Comercial Dulces Mallorca,** al Polígon de Marratxí, abans estaven a son Canals, devora els Cines Chaplin i estaven rabiosos perquè no podien aparcar. Ara viuen felices. I és que el futur, i el present, està en els polígons i no en les ciutats que de cada dia són més inhòspites.

En Carles Serra i en Joan Ecker són dos dels socis de**Alihotel** una empresa que subministra aliments a hotels i restaurants. És una empresa de nova creació que fa dos anys està al Polígon de Marratxí. En Carles és col.laborador de la Revista marratxinera Pòrtula i ens ha promès que ens enviarà col.laboracions dels vins que comercialitzen, en Joan és un mallorquí d'ascendència austríaca a l'igual que son pare que ja va nèixer a Mallorca.

En Lluís Seda, natural de Barcelona, és el director des de fa 8 anys del Districte de les Illes Balears de la **Sociedat Espanyola de Carburs Metàl.lics** amb seu al Polígon de Marratxí. Aquesta societat fou fundada enguany fa 100 anys a Barcelona. Fabricaven carburs de calç per l'enllumenat i acetilé per a soldar. Ara el fabriquen per a usos industrials.

Protocols per una Praxi intel·lectual d'alliberament (I)

PROPOSTES D'EN JOAN QUETGLES I VENY

(Una qüestió prèvia: Hi ha qui pensa que és de forasenyats pretendre fer una reforma intel.lectual sense disposar de poder, o d'una estructura, o del suport de persones poderoses, o de crèdits econòmics, etc. Aquestes persones tan prudents no dubtaran a qualificar-nos d'"il.luminats". En resposta a això, he de dir - i el meu discurs constitueix la tesi d'aquesta qüestió prèvia - que el projecte que s'ofereix en aquest escrit és coincident amb altres projectes d'alliberament que s'han donat a Europa aquests darrers cinc-cents anys. La tesi d'aquesta prèvia és per fer veure que aquesta proposta de reforma rau en el condicionament social i històric de sectors de les classes socials oprimides o injustament tractades. O sigui que l'enunciat seria: ***No és el cas que una Reforma que pretengui alternativa del Sistema tingui el suport de gent instal.lada en el Poder, o de persones grans benestants, ni tampoc de tots aquells que, d'una o altra manera, es senten fermats al sistema***. Les classes poderoses tenen això, el Poder, però no la intel.ligència. M'explic: No em referesc al seu quocient intel.lectual, sinó al fet que, els oligarques, de manera sistemàtica,mantenen i estimulen una praxi ideològica que tracta d'amagar la veritable naturalesa del Poder i destrueixen o marginen tot allò intel.lectual que pot esdevenir una amenaça al seu Poder; es més, al nostre cas, haurem de veure que l'oligarquia hispànica promou i manté un sistema de no-intel.ligència, de destrucció sistemàtica de qualsevol via d'intel.ligència filosòfica o ideològica; vull dir que només es capaç de promocionar una pobre imitació d'inteligència dins el camps de les Ciències positives (Haurem de veure quines són les causes que expliquen l'ermor de la Universitat espanyola també en aquest terreny. En aquest sentit, també he d'incloure aquesta afirmació : No és tampoc el cas de fer un joc purament poètic i creatiu. No és el cas de la Reforma per la Reforma. És l'expressió de la voluntat de Resistència contra una opressió. És partir d'afirmar que fora de la Resistència no hi ha humanitat. És la consciència viva que les torres d'ivori són fora del nostre abast, i que no en volem, de torres d'ivori. Hem de destruir el mite de que la Veritat és en mans d'uns grans atletes titolats de la intel.ligència oficial. Pel contrari, els poderosos, els qui intrumentalitzen el Saber, són els campions de l'obscurantisme i de la mentida. He de destacar, doncs, que la nostra situació , de resistents catalans, és de privilegi en la recerca de la Veritat, en el sentit que a nosaltres sí que ens interessa que es faci llum sobre les relacions de poder i sobre els mecanismes ocults de dominació.)

Amb més precisió , en lloc de "protocols", s'haurien de dir "propostes per a l'elaboració de protocols". Propostes de protocols i no simplement enunciats de tesis, perquè són propostes per a una negociació d'una estratègia de praxi social; propostes per a debatre i arribar a una convenció un grup de persones que són ideològicament afins. I no són, simplement, un conjunt de tesis o una teoria, perquè no és un document com a proposta d'acció política. *Protocol* és usat en l'accepció fabriana que diu: /*Memoràndum preliminar de les discussions, resolucions, etc., que serveixen de base a una convenció o tractat*. Això és: Convenció de persones que es volen conjurar per a un objectiu social ben determinat, el desemmascarament del sistema de Poder ideològic. Aquests protocols serien la base teòrica per a aquesta praxi anunciada. Pretenen ésser materials ideològics per al punt de partença, per a iniciar el camí de la Veritat; vull dir, per a l'establiment d'una estratègia que es proposa servir de revulsiu ideològic. Aquests protocols són originals en el sentit que pretenen assenyalar *noves* condicions necessàries per a obrir un nou tipus de praxi intel.lectual. Veureu que no són un simple plec de condicions, sinó la proposta per a l'establiment d'un nou ordre de procediment.

Primer Protocol.- ***L'AGENT***. Hem de tractar aquí sobre les característiques de les persones escaients per tirar en davant el projecte. Per suposat, l'agent concret que ha de dur endavant aquesta praxi és un col.lectiu de Catalunya. S'entén que aquests agents seran de nació catalana, en l'entès que, per suposat, hi poden participar persones de qualsevol altra nacionalitat.

Per altre costat, si l'hora és arribada, *L'AGENT*, aquest col.lectiu, coincidirà amb altres col.lectius d'altres àrees de la nació . **En darrer terme, és la nació , com a suma dels ciutadans, *L'AGENT HISTÒRIC*.** Fent un manlleu a En Hegel: si la veritat és el tot, llavors, en aquest cas concret nostre que ens ocupa, la *bonesa* del nostre creuer, del nostre projecte, depèn de la ***NACIÓ TOTA***.

Hem de precisar aquest ***agent***. Més pròpiament haurem de parlar d'*agents*, en plural. El perfil de l'agent és, a) un individu pertanyent a la la classe treballadora o a la burgesia, però, b), que té una formació intel.lectual sòlida, consistent, en el sentit que és una persona que fa una tasca de comprensió sistemàtica dels esdeveniments que afecten la nostra societat; c), que fa crítica d'arrel a l'ordre social, polític i cultural. I, d), que se sent disposat a lluitar per la causa de la justícia i de la veritat.

Aquests *agents* no els hem d'inventar; ja hi són. Són individus que han sorgit al darrer període històric al si de la nostra nació dins l'Imperi hispànic. Com a exemplar de les paradoxes de la Història, és precisament el propi sistema el que els crea, a aquests individus que neguen el sistema. En aquest cas, és el sistema imperial espanyol, en aquesta fase de decadència específica, el que augmenta la grandària de les seves contradiccions fins a un punt de no retorn. Atenint-nos a la tendència de provocar contradiccions, el sistema hispànic és un dels més destacats. ***A la fase actual de Decadència, l'Estat espanyol "fabrica" desenes milers de llicenciats en les diverses disciplines, al mateix temps que es dóna una divergència de la demanda social***. Majorment, són milers i milers de "titulats superiors" (aquesta és l'expressió que usa la burocràcia de l'Administració) que són infrautilitzats; milers i milers d'estudiosos catalans que es veuen obligats a acceptar un lloc a **l'Escalafó dels funcionaris, lloc la categoria del qual ve determinat *pels ineressos de l'oligarquia que disposa del Poder ideològic***. Amb unes altres paraules, a Catalunya, aquesta onada de llicenciats - i de no-llicenciats, de batxillers i de gent que ha deixat els estudis universitaris - que no es integrada pel sistema, esdevenen, objectivament, *L'AGENT* històric de la revolució cultural catalana. Magnífic: una ona cada vegada més gran d'intel.lectuals a qui el sistema no es capaç d'integrar; i pertanyents a les classes populars! Milers i milers de joves capaços d' entendre els processos històrics que ens afecten. Aquesta sí que és una de les condicions per a una autèntica Renaixença.

Per fer una valoració històrica encertada, hem de considerar: a) que fa cinquanta anys eren molts pocs joves de les classes populars que abastaven el títol de batxiller o, si de cas, que aconseguissin una formació autodidacta d'un cert rigor, i b) que continuava essent nombrós l'estament del clergat autòcton que feia la funció de dirigent moral i intel.lectual dins amples sectors de les classes populars.

Pel que respecta a les Illes - i també a València - hem d'entendre que s'han creat les bases socials objectives per a l'autèntica Renaixença: de principis de segle a ara, hem passat d'unes desenes de batxillers a una xifra entorn als tres mil batxillers és a dir, que s'hauria multiplicat per cent! Per a tot Catalunya, la xifra es deu situar, si fa no fa, al voltant dels 50.000 batxillers, vull dir que anualment acaben els estudis secundaris. **Aclariment:** Podria semblar que faig una alta valoració d'aquests estudis de batxiller. No és així. Els plans de batxillerat i tot el sistema d'ensenyament han estat dissenyats en funció dels interessos de l'oligarquia hispana. Per descomptat, l'escola d'ara continua éssent dissenyada com a instrument d'espanyolització. Però, alhora, **mostra les paradoxes del sistema de Poder i de quina manera el Poder es capaç de controlar els processos socials, històrics. De motu propio, l'aristocràcia dominant haguès mantingut un sistema escolar arcaïtzant.** No són els programes d'estudi en ells mateixos considerats els que fan possible una presa de consciència als joves catalans. A l'inrevés, és **malgrat la programació oficial** que els estudiants troben vies d'informació sobre el fet nacional català i sobre l'estructura del Poder. L'oligarquia constata que moltes seccions del seu Sistema de Poder ideològic defugen el seu control. En efecte, per posar un exemple, són milers els funcionaris ensenyants de l'Escalafó que exerceixen, més o menys, la "llibertat de càtedra", i fan crítica al programa de "la Ciència" oficial, que denuncien l'espanyolisme, que expliquen els mecanismes ocults del Poder. Ω

M a l l o r q u í !

La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca. Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada.

En Fernando Luz, natural de Catarroja, prop de València, fa 10 anys que va comprar la **Fàbrica Isma,** única a Mallorca que transforma el paper vell en paper higiènic i rotlles de paper de cuina. Aquesta empresa s'organitza en dues línees d'actuació. La primera és la recollida selectiva de paper. La segona és una rigorosa classificació del material recol.lectat per a la re-utilització posterior. A les instal.lacions del Polígon de Marratxí s'hi tracten des de cartons fins a diaris, passant per tota mena de residus generats per l'administració d'empreses. Isma disposa d'un sistema de recollida a domicili per tal d'alimentar la planta transformadora. La seva flota de contenidors de diferents grandàries ubicats en espais públics i privats, facilita l'emmagazematge immediat del paper usat. Aquesta fàbrica conta amb personal propi especialitzat i contribueix a la inserció social de disminuïts per mitjà de la Associació Mallorquina per a Persones amb disminució Física (AMADIP). Els seus principis d'acció, els regeixen el desig de resoldre un problema medi ambiental i la consecució d'una millor qualitat de vida.

En Joaquim González, natural d'Inca, fa 5 anys que regenta el **Taller Autos Marratxí** al Polígon d'aquest terme municipal. Mecànica, xapa i pintura. A la foto amb el seu ajudant Dino i amb en Joan Joan de Formentera, un camioner amic.

En Domingo Lucas, natural de Castella és l'amo de **Clima Hotel.** Fabrica i col.loca banyeres i fundes acríliques i derivats plàstics des de fa 5 anys al Polígon de Marratxí.

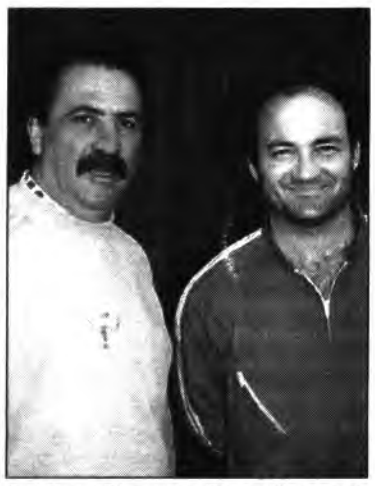

En Miquel Riutort i en Diego Varas, tots dos d'Argentina, fa 2 anys que varen obrir l'empresa **Goldcrom** al Polígon de Marratxí. Abrillanten i cromen tota classe de metalls.

N'Alfons Navarro, natural de Múrcia, fa 32 anys que va obrir la **Griferia Navarro** al Polígon de Marratxí.

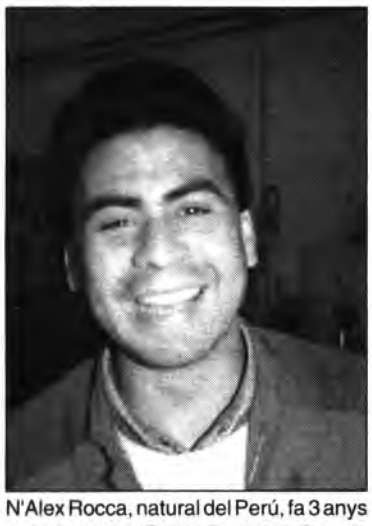

N'Alex Rocca, natural del Perú, fa 3 anys que regenta el **Taller El Llamp S.L.** de reparació de cotxes al Polígon de Marratxí.

Na Roselyne Fremolle, natural de França, fa 2 anys que va obrir el **Taller Art Ojo Nuevo** al Polígon de Marratxí. Edita postals d'art i de fotografia que distribueix als hotels i botigues de souvenirs.

XINA

Les esglésies de casa, model neotestamentari

El pastor Alan Yuan de 82 anys, a Pekín preferí plegar, el 4 d'agost passat, abans que no enregistrar la seva "església de casa" amb 100 fidels. Aquest creient ha passat 22 anys empresonat pel règim estalinià, i argumenta que no pot pas acceptar l'enregistrament, d'entrada per raons teològiques (control de l'Estat sobre les esglésies, etc.),però també per tres condicions impossibles que li exigeixen.

A hores d'ara, la comunitat d'en Yuan s'apleguen en petits grups escampats per les cases de Pekín.

Primer: per a enregistrar-se cal un lloc de culte definit. "Doncs -diu en Yuan- la meva cambra no és la meva església: ens aplegam en distints indrets". De fet, al Nou Testament els creients gentils es reunien en cases particulars o, en temps de persecucions en catacumbes. Fins al segle III no apareix cap "temple cristià" (o "església" de pedra, com ara entenem).

Segon: cal un pastor oficial, però en Yuan declara resoltament que ell no és el pastor: "Cadascú pastoreja". De fet al Nou Testament, apareix sempre "pastors i ancians" en plural col.lectiu i no llegim mai "el pastor" (oficial) d'una església local. A més el pastor neotestamentari no era necessariament mestre o predicador, sinó més aviat conhortador i emfortidor dels creients. La tradició de "pastor" únic prové del nicolaïsme, les divisions i el constantinisme: una gerarquització funcionalment controlable per l'Estat.

Tercer: Tots els afers financers havien de ser sotmesos,per a ser controlats, al Buró d'Afers religiosos. Però Yuan remarca: "Nosaltres, simplement, no tenim pas finances, en aquest grup".

Pere tampoc no tenia or ni argent, però si poder de Déu. El pes, quasi sempre excessiu a Occident, de les finances, sol llençar el testimoni de les nostres esglésies cap al barranc d'un Evangeli massa "comercialitzat" per interessos creats, massa aclaparadors.

Benaurades aquestes esglésies que s'en deslliuren i saben veure les pressions de l'Estat, allà hostil i brutal, mentre que a Occident més indirecte, però espiritualment més destructiu. Ω

El nebot del rei d'Espanya té permís per insultar

Juan Filiberto Gómez-Acebo y Borbón, nebot del rei d'Espanya, ha estat absolt per segona vegada d'una querella per injúries. El borbó havia dit **"chantajista, republicano, carlista i corredor de pasillos de los juzgados"** al mallorquí Oliver Mateu, que havia denunciat les obres il·legals de la casa de Pilar de Borbón a Porto Pi. El jutjat de primera instància el va absoldre l'octubre del 96, i ara l'Audiència de Palma ha arxivat el cas perquè ha considerat que les seves paraules poden ser excesos verbals, però no són de suficient rel·levància per derivar en responsabilitats penals. També ha resaltat que es tracta de **"frases totalment gratuïtes i excessives"**.

Està ben clar que per a la justícia espanyola un foraster té cera del Corpus i pot insultar un mallorquí quan li doni la gana. Però i si es dóna el cas contrari i és un mallorquí qui n'hi diu quatre de fresques a un madrilenyo? En conèixer la sentència contra Josep Palou ho sabrem! De moment, n'estam ben escalivats després de veure que independentistes com Jaume Sastre o Tomeu Martí, jutjats per casos de llibertat d'expressió i de consciència, n'han sortit capolats. **Redacció Ω**

Jaime Campmany és acusat de fatxa i replica amb una rècula d'insults

Darrerament Campmany està fet un nero perquè els periodistes de l'òrbita de Polanco (*El País*, Canal Plus, etc.), l'han acusat de fatxa i han dit que la seva revista *Época* és ultradretana. Mirau, mirau com va reaccionar el passat 13 de març des d'*ABC* contra el periodista Javier Tusell: **"Eres tonto, Tusell, hasta el cogote. ¿Hasta el cogote sólo? Mas ¿qué digo?, tonto hasta más abajo del ombligo, hasta el pichitirriti del cipote. Eres tonto de baba y estrambote, tonto de cagajón, tonto del higo, tontaina clerical, zampabodigo, tolondro, tontolín, tonto del bote. Correlindres, bambarria, ablandabrevas, chirrichote, bodoque, majagranzas, mastuerzo, maxmordón y mamacallos. Un capirote por birrete llevas, hacia Pichote giran tus andanzas y asas como manteca tus ensayos"**. I després encara amenaça: **"A Jorge Semprún lo despacharé mañana, que ese necesita lidia aparte. Oído al parche"**.

I amb aquestes quatre cursilades estantisses ja quedes a pler, bossot? Digueli al teu director que et mostri l'article que li ha dedicat Josep Palou, i sabràs el que és entaferrar una mansiula així com cal! Pardalera! Beneitarro! Carabassot!! **Redacció Ω**

Amb Anson no hi hagut mai una *miss* Espanya catalana

D'ençà que Anson presideix el jurat de l'elecció de *Miss Espanya*, fa quinze anys, no ha guanyat mai cap catalana. Així ho va denunciar fa poc *Miss Lleida* al programa de Mari Pau Huguet a TV3. Que els concursos de *misses* són masclistes i alienants és una cosa indiscutible; per això mateix el cràpula del director d'ABC n'és l'organitzador a Espanya. El que és indignant i des d'aquí volem destacar és que aquest porcarro exerceix el seu racisme anticatalà sempre que pot i per poca corda que li donin. **Redacció Ω**

Época diu al conseller de Cultura de la Generalitat que va mal follat

Joan Maria Pujals, conseller de Cultura de la Generalitat, és un polític convergent que sempre ha volgut caure bé als espanyols. S'ha manifestat en contra dels Països Catalans com a projecte polític i de la independència de Catalunya, i s'ha davallat els calçons acceptant que els escriptors espanyols que viuen a Catalunya (Marsé, Montalban, etc.), formen part de la cultura catalana (vegeu El País, 30-1-97). Com es veu, més arrossegat, emblanquinat i tio Tom, impossible.

Pujals és l'artífex del projecte de reforma de la Llei de Normalització Lingüística, que ha elaborat Lluís Jou, director de Política Lingüística de la Generalitat. Jou, una altra animeta mea a l'estil d'Aina Moll, no s'ha cansat de dir que amb la nova llei es vol **"tancar el debat"**, **"evitar el conflicte"**, **"actuar amb prudència"**, etc. Aquest xotet de cordeta ha arribat a amollar que **"No se li pot dir a la gent: «Tu ja saps català, parla'm en català». Miri vostè, si aquest senyor vol xerrar en castellà, què hi farem?"** (vegeu El País, 9-2-97).

Quina opinió tenen els espanyols d'aquestes dues herbes molles? Aprecien la seva submissió? Valoren el seu espanyolisme? Pot pensar!! Per a mostra, els versos que un energumen que signa amb el pseudònim d'*El diablo cojuelo* va publicar a *Época* el 17 de març passat: **"(...) Jordi Pujol, muy cantante,/ ya felicitó a Pujals/ enterrador del que es siempre/ el idioma nacional,/ y al que en mi tierra de olivos/ le llaman malafollà./ Pujals es un gilipollas/ de tamaño colosal"**.

Vatualmón, senyor Pujals! No trobau que, pel mateix preu, podríeu declarar el català únic idioma oficial? Tan mateix els espanyols us fotran becollada, tant si els llepau el cul com si els ensivellau bon cop de falç!! **Redacció Ω**

Comitè de defensa per la llibertat d'expressió

LES PERSONES SOTASIGNANTS EXPRESSAM EL NOSTRE REBUIG PER LA DEMANDA INTERPOSADA PER LUIS M. ANSON, DIRECTOR DE L'*ABC*, CONTRA *L'ESTEL DE MALLORCA* I L'ESCRIPTOR JOSEP PALOU AL TEMPS QUE REIVINDICAM **LA LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ**

Quinzena relació de signants

Maria Inès Vega (administrativa), Maria Planas (mestra), Francesca Alemany (mestra), Catalina Femenias (estudiant), Catalina Pascual (estudiant), Marta Sànchez (estudiant), Francesca García (mestra), Xisco Alomar (mestre), Xesca Pol (mestra), Pere Nicolau, Luciana Díaz, Enric del Río, Manel Bonnín, Maria M. Sardu, Biel Ferrer, Marian Castro (treballadora social), M. Isabel Deià (educadora), Miquel Cladera (treballadora social), M. Antònia Oliver (professora), M. Magdalena Bennàssar (advocada), Maria I. Deyà (mestra), Rafel Llobet (mestre), Margalida Llobet (perruquera), Joana M. Llobet (administrativa), Pau Lladó (hostaleria), Katarine M. Klebu (recepcionista), Gerònima Miró (professora), Teresa Torres (professora), Margalida Oliver (estudiant), M. Elena Sammi (estudiant), Immaculada Oresa (educadora infantil), Joan Martínez (D.U.E), Bartomeu Clar (mecànic), Margalida Garí (mestressa de casa), Maria Martínez (jubilada), Miquel Clar (jubilat), Margalida Juan (dependenta), Antònia Rodríguez (mestressa de casa), Margalida Coll (mestressa de casa), Sebastià Jordà (estudiant), Catalina Escanelles (estudiant), Neus Casañas (estudiant), Andreu Font (estudiant), Xisca Martorell (estudiant), Joan Codina (estudiant), Sandra Riba (estudiant), Miquel Rosselló (telecomunicacions), Manel Font, Edurne Temprano (mestra). Ω

LA MÀFIA A MALLORCA

Els adictes a la llibertat

PERE GRI

El professor d'ètica Javier Muguerza, qui pronuncià el passat dia 27 de febrer, una conferència al Saló d'Actes de Sa Nostra, en la que parlà d'una "ètica a la intempèrie", que consisteix, segons va dir, en definir clarament la qüestió del perquè els subjectes autònoms no necessariament han de fer coincidir la seva voluntat amb regles morals universalistes tal com proposava en Kant.

Però aquest fet, no obstaculitza que ens haguem d'adonar que, amb tot rigor, els drets humans no són vertaderament drets fins que no han estat reconeguts per les lleis. Abans d'això són només regles morals, i la seva entitat depen força, segons en Muguerza, de la dissidència, del que ell a vegades ha enomenat dissens.

Jürguens Habermas, afirma amb claretat, respecte al compliment de les lleis morals pels subjectes individuals, que no s'ha d'excloure ningú en nom de l'universalisme moral: ni les classes no privilegiades, ni les nacions explotades, ni les dones dominades, ni les minories marginades". És pels esmentats motius que n'Habermas exposa que actualment "tot enteniment s'acredita en un consens racional, altrament no és un acord real. La lògica d'aquests contextos d'experiència es manifesta en el discurs mateix pel fet que les opinions només poden precisar-se en llenguatges que presenten una forma determinada i només poden comprovar-se amb mètodes d'una determinada classe". Això ens fa suposar que "la confusió d'estructures i continguts indueix fàcilment a l'error", a les persones de l'època postmoderna.

Partint d'aquestes bases teòriques, i en quant al tema de les addicions a substàncies, així com els contracops socials que això comporta, farem esment a un informe realitzat per la Clínica Capistrano de Ciutat (DM 29-8-96), on es diu que "l'estreta relació causa efecte entre addicció i marginació fa que es crei un camp assistencial en el que la frontera entre l'acció assistencial i el tractament mèdic estigui totalment difuminada, i el que és més greu, des de l'Administració i altres institucions de vocació assistencial s'està jugant a sembrar, encara més, la confusió en un tema tan seriós com és el de les addiccions".

Per els metges de la Capistrano, "una tendència a la utilització demagògica del catastrofisme, ha provocat l'aparició de múltiples associacions, els mètodes de les quals "flirtejan en ocasions amb el moviment sectari. Altres, per la seva part, moguts per un sentiment, bé sigui de caritat cristiana bé de "jet solidarity" intenten asseurer-se a la Càtedra del sobreacollidor món de les toxicomanies".

En les seves conclusions, aquests científics, consideren que "mentre es seguesqui mantenint la idea que la toxicomania no té solució i que, per això, les seves víctimes han de ser considerats com a delinqüents i ciutadans marginats, més que com a malalts, l'únic que s'aconsegueix és alimentar els mercaders d'una mal entesa solidaritat.

El Diari de Mallorca (10-7-96) referint-se a la recent legalització de **l'Associació del Canyom,** promoguda per Howard Marks a la nostra illa, es deia que "la màxima que tot home és lliure de fer a ca seva el que vulgui", això si, sempre mediatitzada pel respecte als altres, podria servir de resposta a aquells que se senten "queixosos". No ens enganyem, és la hipocresia d'uns dirigents que permeten el consum i la compra de droga, però que no obstant, penalisen la seva venda. Potser sigui el primer pas per a una esperada i sens dubte necessària legalització d'aquest tipus de substàncies, el tràfic de les quals és el causant de gran part de la delinqüència en el nostre país".

No tendria sentit, llavors, una vegada legalitzades les drogues, dir que "la xarxa de "narcos" de Marratxí tenia contactes amb un càrtel colombià". (DM 29-8-96), o si intervenen 300 grams d'heroïna a un domicili de son Gotleu". (DM 13-2-97), i tants d'altres exemples que podem veure quasi cada dia als diaris.

La legalitat de les drogues, sense passar-les a mans de l'Estat, suposaria reconèixer el dret, fins ara només moral, que té la gent a utilitzar-les i d'extreure'n profit. Però ens hem de guardar de caure en la visió utòpica que potser ens està oferint en Hovard Marks, l'inefable Marco Polo de Mallorca. Recordem al respecte unes paraules de Nicolas Berdaiäff, recollides per Aldous Huxley per a l'encapçalament de **Un món feliç**. Assegura Berdaiäff que "les utopies apareixen com a ben realisables així com es creia antigament. I nosaltres ens trobam actualment davant una qüestió altrament angoixant: com evitar la seva realització definitiva...? Potser ara comença un mil.leni nou, un mil.leni on els intel.lectuals i la classe cultivada rebran els mitjans per evitar les utopies i retornar a una societat no utòpica, menys "perfecte" i més lliure. Ω

Joventut i vellesa

"La vellesa és assenyada, però no per això és sàvia. La saviesa és la joventut de l'esperit que ens posa en condicions de comprendre que la veritat no és per a desar-la dins l'arca dels principis, sinó que és una força viva i lliure".

(Rabindranath Tàgur, 1861-1940, poeta bengalí).

"Amb la joventut tot són flors, amb la vellesa tot són dolors".

(Refrany popular).

"I em va citar en grec aquesta frase: "Primer els joves s'enfilen, com les vinyes, pels malencòlics suports de llur majors, els quals es complauen de sentir llurs dits suaus i tendres; després els vells es recolzen en els bells cossos dels joves per a davallar a llurs pròpies morts"..."

("Quartet d'Alexandria", Lawrence Durrell, escriptor anglès, s. XX).

"Quan hom és vell ha de fer més que quan és jove".

(J.Wolfang Goethe, 1749-1832, escriptor alemany).

"Pateix, renega en silenci..., però vol que la vida continuï com si res no hagués passat, com si el seu cos encara fos ple d'energia i de joventut. No està satisfet d'allò que veu, que sent. La nostàlgia l'entristeix. Es pregunta per que canvien les coses si la gent és sempre la mateixa, tan plena de suficiència, tan co' ia, ben instal.lada en les seves certeses i la seva mediocritat. Es queda parat quan es perd pels carrers de Casabanca, quan no pot trobar ni els rostres ni els llocs d'antany. Cada viatge és una prova. Els fills ocupen els llocs dels pares a les empreses. Ja no els coneix. Açò el posa nerviós; no s'atreveix a demanar notícies d'aquest o d'aquell; té massa por d'assabentar-se de la mort dels uns i dels altres. Aquest desfasament, aquets canvis freqüents li fan mal..."

(Taher Ben-Jalun, escriptor marroquí contemporani, "Dia de silenci a Tànger")

"El drama de la vellesa no consisteix a ser vell, sinó a haver estat jove".

(Oscar Wilde, 1856-1910, escriptor britànic).

"-Sóc tan jove com vull -digué-. Això és també cosa de poder personal. Si vas arreplegant poder, el teu cos pot realitzar gestes increïbles. En canvi, si dissipes el poder, et fas vell i gras de la nit al matí".

(Carlos Castaneda, "Viatge a Ixlan", 1972). Ω

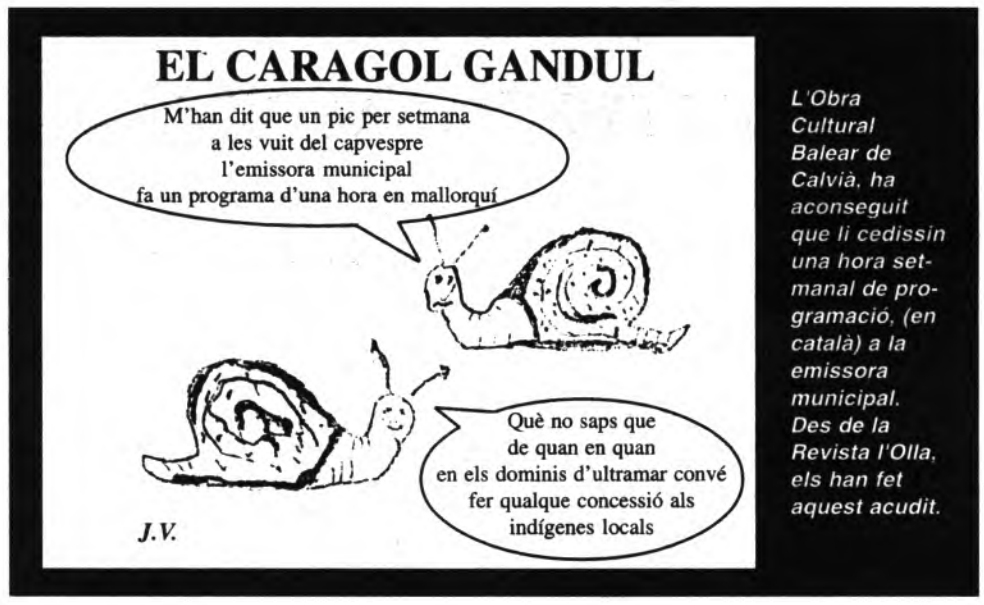

L'Obra Cultural Balear de Calvià, ha aconseguit que li cedissin una hora setmanal de programació, (en català) a la emissora municipal. Des de la Revista l'Olla, els han fet aquest acudit.

Joyería Soler
Especialidad en Joyería, Platería, Artículos del Hogar
C/. Weiler, 55
Teléfono 60 14 34 07009 Pla de na Tesa

MATERIALES PARA LA CONSTRUCCION
Ca'N Mari. S. L.
Carretera Manacor, 403
Tel. 42 83 00 • Fax 42 86 61
07198 SON FERRIOL
PALMA DE MALLORCA

CLINICA DENTAL
Dra. Nora Soria de Rojo
ODONTOLOGA
Col. 272
Avda. del Cid, 29-1º
☎ 42 90 91 - 42 72 77
07198 Son Ferriol
Camino Vecinal de Son Rapiña, 48-A, 1º-A
☎ 79 84 45
07013 Son Rapiña
PALMA DE MALLORCA

Llengua pròpia, nacionalisme, autoestima i economia

PER PERE FELIP I BUADES

Els mallorquins tenim llengua pròpia, però no l'estimam. Jo me deman si se pot aspirar a ser nacionalista sense utilitzar, defensar i ensenyar la llengua que ens és pròpia i que fou herència dels nostres avantpassats. Jo me deman perquè tants i tants de mallorquins tenen tan poca autoestima: d'ells mateixos, del seu patrimoni, de la seva herència, de la seva terra, de la seva cultura, de la seva llengua...

Són per tot arreu: són votants del PP, del PSOE, d'IU... Són comerciants, treballadors, mestresses de casa, capellans, canonges, bisbes, militars, apotecaris... D'aquesta classe de mallorquins també n'hi ha entre els votats del PSM i d'UM, inclús n'hi ha entre els militants d'aquesta darrers partits i fins i tot entre els càrrecs públics d'aquests partits anomenats nacionalistes. Es evident que la seva motivació és la d'ocupar un càrrec, allà on sia i amb qui sia. Els és igual la ideologia.

Per altra banda, viure avui a Mallorca, sense que hi hagui un nacionalisme fort, és, simplement, suïcida. Significa el suicidi col.lectiu de tot el nostre poble. Suicidi cultural, lingüístic i econòmic... Significa la pèrdua de la possibilitat que els mallorquins puguem viure a ca nostra amb dignitat, sense haver-nos d'ajupir davant dels colonitzadors espanyols. Significa la pèrdua de la possibilitat de conservar la nostra cultura, la nostra terra i els nostres estalvis.

Per què serà que molts de mallorquins tenen tan poc orgull, tan poca auto-estima? Serà per comoditat? serà per ignorància? serà per covardia?. No ho sé. El que si sè és que, com a poble, anam de cap dret cap al suïcidi col.lectiu.

A veure quan ens adonarem que, aprofitant-se de la nostra bona situació, els espanyols ens xuclen tot el que volen: el nostre patrimoni cultural, la nostra història, els nostres costums, la nostra llengua, la nostra terra i, especialment els nostres doblers.

So n'ho duen tot. Tot allò que Mallorca produeix amb el turisme. Ens expòlien amb imposts cada dia més grossos. Ens obliguen a pagar-nos els pocs serveis que tenim, mentre que a altres llocs de l'Estat els ho donen de manera gratuïta. Ens despisten i ens divideixen per, d'aquesta manera dominar-nos millor, sense que els posen resistència política o social.

I qui fa això? Idò, els colonitzadors, els que ens expòlien, els que ens deixen sense terra, sense feina, sense doblers, sense cultura i sense llengua.

I això, ho fan als mallorquins. A aquells que tenint una llengua pròpia no l'empren o n'estan avergonyits, estúpidament d'emprar-la. Als qui reten els seus costums als colonitzadors. Als qui viuen agenollats davant la imposició d'altres cultures. Als qui reneguen dels seus avantpassats, de la seva història i del seu poble. Als qui omplirien de vergonya als seus avantpassats si poguessin sortir de les seves tombes.

Per això és necessari despertar d'una vegada. Despertem-nos i comencen a caminar. Recuperem el que ens han robat: la història, la llengua catalana, la terra, els doblers i la vergonya. Despertau-vos! Despertem! Ω

Llibertat per na Norma Jean Croy

"Líders indis com Sitting Bull i Grazy Horse foren assassinats, simplement, sense cap pretensió de justificar-ho legalment. Avui en dia, els condemnam a una vida infernal seleccionant jutges pre-juiciats, falsificant documents, amagant l'evidència exculpatòria... Ja no necessitam les massacres del segle XIX a l'estil de Sand Creek i Wunded Knee. Els tribunals ho fan millor i no queda sang visible que taqui el nostre honor".

WILLIAM KUSTIER. Vicepresident del centre per als Drets Constitucionals de Nova Iork, en referència al cas Leonard Peltier.

No és fàcil escriure un resum de denúncia sense risc de repetir-se: provocació, reacció-repressió. És un cercle viciós, d'on és difícil sortir-ne. La aversió no sol avisar quan esplota. Na Norma Jean Croy i els seus familiars foren víctimes del racisme latent, difícil de calibrar.

Com assenyala W. Kunstier, avui el genocidi no es vesteix de General Custer, ni se dona als camps de batalla d'antany. No, avui uns altres mecanismes més subtils fan aquesta funció, i a més, no deixa sang visible.

Na Norma va anar a una festa el 16 de juliol de 1978 a la ciutat de Ireka (Califòrnia). Després de la festa, en companyia d'amics i familiars decideixen visitar a una parenta anciana a una altra ciutat. Pel camí, s'aturan a un autoservei a comprar provisions. El dependent de l'establiment comença la gresca per un presumpte mal canvi de doblers. A partir d'aquí tot es produeix a una velocitat de vertigen. Insults, empentes, policia, armes semiautomàtiques, sirenes, fugida, enfrontament armat i al final judicis... revisions de sentències... així funciona la tela d'aranya.

Na Norma Jean Groy té cadena perpètua.

Si vols més informació, escriu a :

Norma Jean Croy Defense Committee,473 Jackson Street, 3rd floor, San Francisco California CA 94111 (415/986-5591). EEUU. Ω

MC
Miguel A.
Muntaner Cirer
CARPINTERIA Y DECORACION EN GENERAL
San Juan de la Cruz, 64
Tel. 42 93 27
Son Ferriol
07198 PALMA

TALLERES - NEUMATICOS
Y MECANICA EN GENERAL
BRASIL
SON FERRIOL - TEL. 42 83 53

J. Coll e hijos, S. L.
Saneamiento
C. I. F. B - 07641947R.I - 21068
AGUA - GAS - CALEFACCION
C/. Flecha J. Coll, 19
Tel. 42 80 64 - Tel. Móvil 908 33 22 15
07198 Son Ferriol

TATA APLASTA SUS PRECIOS
AHORA
(hasta el 30/3/1997)
1.995.720 Ptas.
IVA y transporte incluidos.
Financiación especial Nissho Credit (Banco Fimestic, S.A.)
MOTOR DIESEL 2.0
EQUIPAMIENTO DE SERIE:
• Aire Acondicionado.
• Dirección Asistida.
• Cierre Centralizado.
• Elevalunas Eléctrico.
• Volante Regulable en Altura.
• Luneta Térmica Trasera.
• Cristales Tintados.
CONCESIONARIO PARA MALLORCA
FRAU AUTOMOTOR S.L. C/. CIVADA, 1 Tl. 42 71 14 SON FERRIOL
DELEGACION EN MANACOR C/. FRAY JUNIPERO SERRA, 38 Tl. 84 38 69
TATA Telco
Capaz, económico y diferente.
ó 10.000 Km.
(condiciones de libre mantenimiento)

En Rafel Villecas, natural d'Andalucia, fa 3 anys que va obrir el Taller Fridama. Són el servei tècnic de la marca Pepsi. Adoben neveres i màquines de la hostaleria i la restauració.

N'Antoni Daviu,natural de son Ferriol, fa 6 anys que presideix l'Associació de transportistes de Balears (ASTAC). Són 116 empreses de camions i autocars associades.

Són na Margalida Serra amb el seu fill Antoni Salvà, tots dos de Pòrtol. Fa 6 anys que regenten el **Bar la Papereria** al Polígon de Marratxí. Al matí, despatxen berenars i el migdia dinars a 750 ptes.

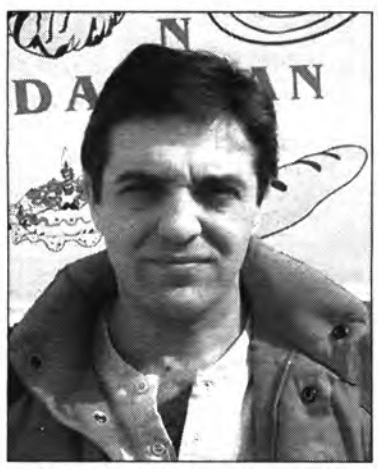

En Miquel Daniel, natural de santa Catalina, fa 10 anys que va obrir el **Forn Dinapa** al Polígon de Marratxí. Despatxa pa a les botigues i supermercats.

NACIONS QUE S'HAN INDEPENDITZAT AQUEST SEGLE

Indonèsia

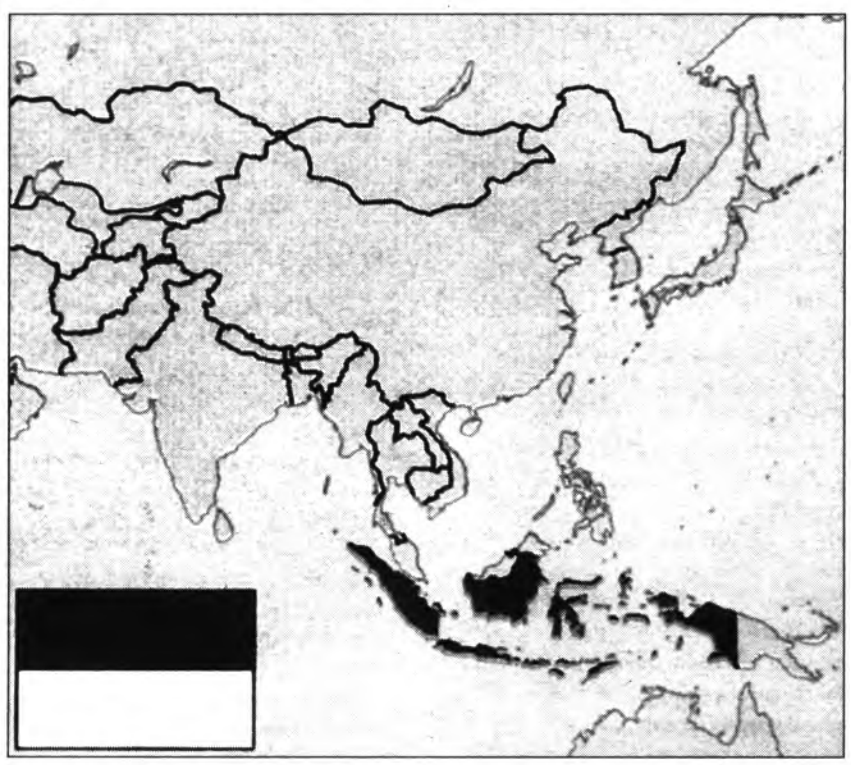

Nom oficial: Republik Indonesia

Superfície: 1 948 732 km²

Població: 182 551 000 h.

Capital: Jakarta (8 254 000 h.

Densitat població: 93 h. km².

Esperança de vida: 60 anys

Alfabetització: 77%

Religions: musulmans 87'0%, cristians 9'6%, hinduistes, 1'9%

Llengües: indonesi (oficial), javanés i llengües regionals.

Unitat monetària: rúpia indonesa

Renda per càpita: 610 dòlars

Producte interior brut: 111409 milions de dòlars

Creixement anual del PIP: 5'7%

Despesa pública: Educació (0'9% del PIP), defensa (1'3%)

Un gran Estat insular

Indonèsia és un gran estat de l'Asia oriental, situat entre l'oceà Pacífic al nord i l'Indic al sud. Compren la major part de l'Arxipèlag d'Insulàndia, és a dir, les illes de la Sonda, (Sumatra, Java, la part meridional de Borneo, i també altres illes menors, entre les quals hi ha Bali, Sumbawa, Flores i Timor), les illes Moluques i Cèlebes. El territori indonesí inclou, a més, la meitat oest de Nova Guinea. En conjunt són més de 13000 illes, una part important de les quals no tenen nom oficial ni estan habitades.

Un mosaic s'ètnies insulars

El grup ètnic majoritari a Indonèsia és el dels malais, que predominen a Java i que, de fet, tenen una influència determinant a la vida del país. Són sobretot, habitants de les ciutats, mentre que al camp es poden trobar altres grups, com els protomalais o els paleomalais.

Els litorals de les illes es caracteritzen per una barreja ètnica considerable i per una població fortament islamitzada. No passa el mateix a l'interior, on els habitants conserven les seves tradicions, malgrat la pressió, de vegades molt intensa, a què les somet la influència de Java i de la seva cultura.

La religió majoritària és l'islamisme; cal dir que s'hi practica de manera poc estricta (per exemple, les dones no porten vel i no hi ha prohibició de menjar porc). Els cristians són prop del 10% de la població, i hi ha minories més reduïdes d'adeptes a l'induisme i al budisme. La religió cristiana va ser introduïda pels colonitzadors portuguesos i holandesos.

El sistema educatiu

En l'àmbit educatiu, el govern d'Indonèsia ha realitzat una tasca importantíssima, ja que ha multiplicat gairebé per trenta el nombre d'escoles des de la independència. El resultat d'aquesta política és que la major part de la població està alfabetitzada; aquest esforç escolar ha afavorit especialment les dones, que abans estaven totalment apartades de la instrucció.

En la dècada dels anys setanta, el govern va encetar dues noves línees educatives: d'una banda, l'ensenyament per a adults, per altre, l'escolarització obligatòria pels infants de més de 6 anys. Tot i aquestes iniciatives, entre els més grans de 45 anys, encara hi ha molts analfabets.

Mig segle d'independència

El territori de l'actual Indonèsia va ser unificat pel poder colonial holandès. Els holandesos es van establir a Java al començament del segle XVII, van estendre de mica en mica el seu domini per tot el país, de manera que, a l'inici del segle XX, la colònia de les Indies Orientals Holandeses comprenia ja el conjunt insular que constitueix Indonèsia. A la mateixa època, van sorgir els primers moviments anti colonialistes i nacionalistes, que propugnaven la independència.

Aquesta va arribar després de la Segona Guerra Mundial, durant la qual, les Indies Orientals Holandeses varen ser ocupades pel Japó. Així, el 1949, Holanda, presionada pels EE.UU. va reconèixer finalment l'existència d'una República Federal Independent Indonèsia, que només mantenia amb la metròpolis uns lligams de tipus econòmic. Havien passat cinc anys d'enfrontaments armats i de negociacions des de 1945, quan el dirigent nacionalista indonesi Ahmet Sukarno, aprofitant el final de l'ocupació japonesa, havia proclamat la independència del país.

Sukarno, primer president de la República, va haver de reprimir els intents de secessió d'algunes illes, va proclamar la república unitària (1950) i va trencar els últims lligams entre Indonèsia i Holanda (1954), alhora que assumia poders dictatorials (1959) i, finalment es proclamava president vitalici (1963).

El 1965, el poderós partit comunista va ser acusat d'haver instigat la realització d'un cop d'estat, amb el propòsit d'instaurar a Indonèsia un règim pro-xinès. La repressió contra els comunistes, dirigida per les forces armades, va ser extremament brutal: entre mig milió i un milió de persones van ser assassinades o deportades a camps de treball forçat. El 1966, Sukarno, cedint a les pressions dels militars, va atorgar plens poders al general Suharto, que va substituir-lo definitivament a la presidència de la República l'any 1968. Ω

Juntament amb la densa vegetació tropical, els volcans són l'altre element essencial que configura el paisatge característic de les fragmentades terres indonèsies. Les erupcions, al llarg dels segles, han provocat milers de víctimes i la destrucció de pobles sencers i de camps de conreu. A la il·lustració, uns llancs de cràter a l'illa de Flores, del grup de les illes de la Sonda Orientals.

L'esperit republicà

Kisangani: La caiguda de les caretes

EN JOAN QUETGLES, PROFESSOR DE FILOSOFIA

Quasi a diari, els reporters dels "mass-media" de l'**Univers Anglès** envien cròniques sobre els esdeveniments de la Guerra del Zaire, així com nombrosos reportatges de la situació social i política de tota la regió de Centre-Àfrica. Igualment abundant és la informació al voltant de les reaccions internacionals que la guerra suscita. A l'**Univers hispà**, pel contrari, fins a la caiguda de Kisangani en mans del Front Democràtic (15.3.97), els "mass-media", en lloc de parlar de la guerra, concentraven la seva "informació" al voltant dels refugiats i de les peripècies dels frares i de les monges espanyols de la zona. **En lloc de comunicats de guerra, escopien comunicats de marxes de refugiats hutus ruandesos. No hi ha hagut informació sobre En Laurent Kabila, el lider de la revolta, ni sobre l'Aliança de les Forces Democràtiques, ni quines eren les ètnies o pobles afectats (Pensem que el Zaire és l'Estat més extens de l'Àfrica, deserts a part; i el que conté un major nombre d'ètnies i pobles) ni de la situació social i econòmica...** Quan als medis catalans, **l'Univers Català s'ha mostrat inexistent**. El diari Avui n'és un penós exemple. Es mostra com un un diari hispà, escrit en català. L'Avui certament és un periòdic econòmicament feble, però això no l'excusa de la seva foscor informativa. També s'ha dedicat a fer la crònica del refugiats de la guerra, i no de la guerra. A l'igual que els medis hispans, també evitava parlar del procés de desintegració de l'Estat del Zaire. **L'Avui ha participat en la conxorxa que demanava insistentment la intervenció internacional al Zaire.** Encara aquell escandalós peu de foto de dia 14 de març! Una foto amb uns ossos pelats que semblen trets d'una ossera i no diuen d'on prové, la foto. I el comentarista dels peus de foto ja situa dins una línia clarament feixista. "Les restes mortals de refugiats hutus, suposadament assassinats pels rebels zairesos" escriu sense manies el nostre patufet feixista. No se'n adona que uns ossos blancs no poden correspondre a uns morts recents. El patufet de l'Avui no té respecte ni per al lector, ni per le veritat ni per la intel.ligència. Com pot saber si aquelles restes són de refugiats hutus, ni qui foren els autors del crim? Per ventura ens vol amagar el petit feixista que l'exèrcit zairès - seria més propi dir "bandes armades zaireses" - viu sobre el terreny i que roba i mata a la població civil per tot allò on passa?

Guerra del Zaire, Univers hispà, Univers anglés. I els catalans continuem dins el pou de l'Univers espanyol i enganxats al noticiari de l'agència Efe. Les guerres del Centre de l'Africa són una mostra de les grans convulsions que viu el continent africà. Són una manifestació de la complexitat i originalitat dels pobles africans. I són una mostra dels intents de refer la catastròfica situació que els imposaren les potències imperialistes europees.

Sotmesos, com estem, dins el pou de la manipulació informativa és sorprenent veure aquest gran joc publicitari fet a l'entorn de dos "humanitaristes" de Mallorca que enduts pel seu zel humanitari han portat la seva protesta fins al punt de declarar la vaga de fam davant el Parlament europeu de Brusel.les. Era una eficaç manera per a que els mass-media es fessin ressò de les seves demandes. I qué demanaven - demanen - aquests dos herois de la lluita per la pau? En declaració d'En Juan Carrero, "la intervenció pacífica al Zaire, Rwanda i Burundi". El peu de la foto que acompanyava la crònica, 16.2.97 afegia aquest comentari:"El vicepresident del Consell Insular de Mallorca, En Pere Sampol, va visitar els dos mallorquins que són en vaga de fam per la pau a la zona africana dels Grans Llacs. Ara ja duen més d'un mes de vaga".

Ara que ha caigut Kisangani, quina serà l'orientació de l'agència Efe i dels mass-media hispans? An quina foto mostraran ara el seu "careto" els Peres Sampols i els Eberhards Groske? I els Juans Barrancos (per cert, aquest Barrero deu ésser espanyol, supós) i les organitzacions humanitàries católiques fins quan podran resistir l'allau informativa que arrancarà les caretes tot mostrant l'estratègia criminal de les antigues potències colonials, potències intervencionistes de mena. No han fet sinó allargar el patiment dels nombrosos pobles que són obligats a viure sotmesos a un Estat arbitrari i despòtic.

El Zaire - l'antic Congo belga - va ser creat en funció no dels interessos de les potències colonials. La dictadura d'En Mobutu, que dura 31 anys, s'ha mantingut per mètodes de terror i genocidi continuat.

L'Avui de dia 16,3.97 ha fet un gir informatiu de 180 graus. Hem de pensar que el seu Consell de redacció no ha pogut resistir l'alliberament de Kisangani. La premsa de l'Univers anglès arriba a la seva taula de redacció. La crisi ha arribat a un punt -pens - en el que es feia insoportable la diferència entre la informació que rebien (premsa en anglès) i la que donaven (informació a l'espanyola sobre els camps de refugiats hutus i sobre els "missioners" católics). L'Avui d'avui sembla com si hagués desconnectat (a la fi!) amb l'agència Efe i hagués decidit recollir la informació del Herald Tribune Internacional. Aquest diari fa mesos que dóna molta d'informació en profunditat sobre els esdeveniments que sacsegen l'Africa central. Per suposat, la diferència entre els dos diaris - el català i el nordamericà - continua essent marcada. Tot i el gir, a l'Avui, 16.3.97, la caiguda de Kisangani no figura a la portada. En canvi, el Herald del 12.3.97, dedicava dos extensos reportatges que ocupaven l'espai preferent de la portada del diari.

L'agència franquista Efe, de mala gana, escup breus comunicats sobre la caiguda de Kisangani a les redaccions dels diaris hispans (Malhauradament, l'esforçat Diari de Balears és fortament endollat a Efe). L'informatiu del Canal Plus d'ahir, 15.3.97, es mantenia fidel a les consignes del Règim. Remarcava que allò més interessant de la caiguda de Kisangani consistia en que s'havia produït una gran onada de refugiats i que cinc missioners (catòlics) espanyols havien decidit que, malgrat tot, es mantindrien al seu lloc. **L'Avui, amb el nou endollament, explica allò de l'"onada de refugiats". Dels telex de l'Efe se'n despren que els refugiats fugen dels "rebels". L'Avui ho explica: " La nit anterior els soldats zairesos l'havien saquejat (a Kisangani), abans d'abandonar-la. Part dels 350.000 habitants n'havien marxat abans fugint del pillatge a què l'exèrcit ha sotmés les ciutats abans de deixar-les als rebels".** Quina gràcia! Es veu que el patufet feixista dels peus de foto no s'havia assabentat ; posa una foto amb unes barquetes, i diu: "Refugiats fugint dels rebels". Quan a TV3, la situació no pot ser més penosa. Incapaços de fer el gir i acovardits (al meu parer), decideixen no dir res a l'informatiu del vespre. Cas insòlit de periodisme sotmès.

Ara els "rebels" ja no són els "rebels tutsis". Per primer cop, passen a ser l'exèrcit de l'Aliança de Forces Democràtiques per a l'Alliberament del Congo-Zaire. Segons el Herald Tribune, aquest és el veritable exèrcit, format dels voluntaris de les diverses ètnies i nacions que han estat alliberades dels mercenaris assassins d'En Mobutu. Afegeix l'Avui: "Kisangani va caure sense resistència i enmig dels crits d'alegria de la població que rep l'Aliança com uns lliberadors". L'avantatge del Herald Tribune és aclaparadora: a la portada de dia 7.3.97, ja deia: "Els rebels del Zaire són vitorejats com a lliberadors de ciutats". I la foto del reportatge del 6.3.97, el peu de la qual diu:"Zairesos fent festa amb els soldats rebels a Kindu..."

Per acabar, una cita d'En Hegel, "La Veritat és el tot". Vol dir que tots els processos són en una relació dialèctica, que no hi ha processos simples i purs, que la veritat és la múltiple inter-relació de contraris, que...**Referit al Zaire, la Veritat avança al pas de les forces d'alliberament. I mireu la complexitat de les relacions que fan que una guerra llunyana posi de manifest la situació d'opressió cultural dels catalans, i l'estat de misèria intel.lectual de l'Espanya estricta.** Ω

Zairians cheering on rebel soldiers in Kindu on Wednesday. The rebels recently captured the Zaire port city

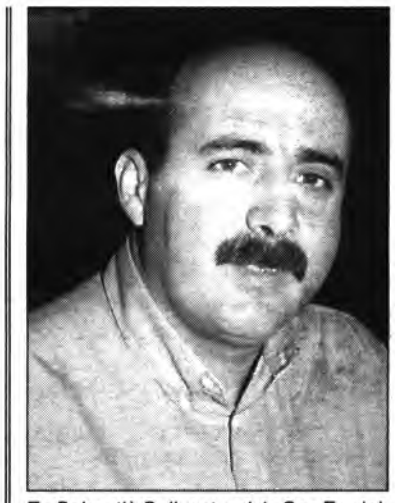

En Sebastià Coll, natural de Son Ferriol, fa 4 anys que va obrir el **Magatzem de Material de Construcció Marratxí**, al Polígon de Marratxí, naturalment.

En Xim Molina, natural de sa Pobla, fa un any que regenta el Bar **Sa Torre** a son Ferriol. Despatxa espinagades,entrepans i plats combinats.

N'Inma Pardo, natural de Ciutat, fa 3 mesos que regenta el **Bar Los Llanos** a son Ferriol Nou. Despatxa tapes,entrepans i plats combinats.

N'Antoni Leon i n'Encarna Càceres, tots dos d'Andalucia, fa 15 anys que obriren la Botiga de pinsos i material per a la ramaderia**Can Toni Leon** a son Ferriol.

Aber ich nicht sprache Majorcan

JULIÀ PERE RADO I GARAU

Ens haurem d'acostumar a sentir aqueixa frase, a partir d'ara, sovint, sovint, i que no ens resultarà aliena, ja que durant molts, moltissims d'anys l'hem sentida a dir a altres, els quals no em deixen de sorprendre.

Resulta d'allò més curiós veure'ls molt emprenyats a les reunions a on no poden fer valer el seu llenguatge i els sorprèn que residents estrangers habituals de les Illes no parlin la seva llengua, que és del tot aliena a aqueixes Illes.

La nostra responsabilitat actual ens ve donada per la manca de voluntat política, després de la dictadura i de la manca de resolució pública dels polítics; i ara sorprenent-nos ens volen donar una lliçó de vertadera democràcia institucional convidant-nos a veure com sols ells són l'esperit indeleble de la lliura afirmació de la recuperació de les llengües "vernacules".

Ja havíem cregut que la nova força pública i política dels nostres governants era abassegadora però ara han arribat al esperpent final en voler fer creure'ns que les nostres responsabilitats els assumeixen ells.

I com cada any aniré a la reunió de la Junta General Ordinària de la comunitat de copropietaris, a on el 70 i escaig % dels propietaris són estrangers i els de sempre es sorprendran que no els entenguin, caient dins l'esperpent dels polítics actuals.

P.S. El títol de l'escrit havia d'esser "Ich bin Majorcam, aber ich nich sprache Majorcam" que traduït vol dir " Som Mallorquí, però no el parl." Ω

Un moscard petit, patit

Un moscard negre em picà anit, patit, petit
fruit de la inhòspita riuada d'un torrent, patit, petit
reflex d'una becada d'un moscard, patit, petit
i m'inflà les beasses de boins, petits, patit
sense cap mena de defensa, patit, petit
que romandre estorat, petit, patit
pel mal cap d'un mosquit negre, petit, patit
d'un petit moscard, petit, patit
que roman baix l'esquella, petit, patit
de fer-ho, patit, petit
d'inflar-me les beasses, patit, petit
de breverols i boins, petits, patit
per romandre dins les cases, patit, petit
de Ciutat de Mallorques, patit, petit
no entenc com animal, petit, patit
de tamany, petit, patit
pot cometre tal delicte, petit, patit
si sols és, petit, patit
no aixeca un pam d'enterra, petit, patit
d'un cervell ple d'aigua, petit, patit
d'una riera ciutadana, patit, petit
que de nom té SA RIERA, patit, petit. Ω

Julià Pere Rado i Garau

Els catalans del Nord: Una "raça" inferior?

El "rhetéur" llatí Quintilià, que va viure al primer segle de la nostra era, va escriure que "es reconeixia un esclau en el fet que se l'obliga a parlar la llengua del seu amo".

En una série televisiva titulada "Arrels", un negre africà, Kunta Kinte, portat com a esclau a l'Amèrica del Nord (probablement per francesos, raça superior entre totes les races), era obligat a renunciar al seu nom i acceptar aquell que li imposava el seu amo a cops de fuet.

Nosaltres, els catalans del Nord, els cops de fuet per obligar-nos a parlar francès, els hem rebut a l'escola (almenys alguns que resistim).

L'any 1992 la justícia francesa rebutja la catalanització d'un nom, sota pretext que això no serveix per a res!

L'any 1996 el sàtrapa del barri Carnot exigeix sancions per un funcionari culpable de fer servir el català en la seva feina.

És doncs un tracte d'esclau que ens infringeixen els nostres mestres d'escola, els nostres mestres de justícia, els nostres mestres administradors, tot ben entés en francés (?). És edificant i altrament revelador comparar el que precedeix a allò que segueix. Segons "la Persecució política de la llengua catalana" (Francesc Ferrer i Gironès, Ed 62, Barcelona, 1986 a Espanya:

A partir de 1940 el català és prohibit als serveis públics.

1944: tots els escrits adreçats als funcionaris i als notaris han de ser redactats en espanyol.

1957: els noms en els registres de l'estat civil no poden ser més que en espanyol.

Aquestes són, ben entès, decisions franquistes: Preocupant, no? No només lingüísticament esclaus, sinó que a més som sotmesos a un règim feixista!

Com si fos poc, un polític d'estatura "nacional" ha escrit a Montpeller: Crec en la desigualtat de races i en la superioritat de la civilització francesa".

Nosaltres, catalans del Nord, segurament devem pertànyer a una "raça inferior" per que se'ns tracti d'aquesta manera.

Però en el fons, no ens ho mereixem?

L'ajuntament de Pollastres es felicità no fa gaire per haver contribuït a reposar de nou les fites frontereres queesqueixen el nostre país català i els seus administrats reclamen a cor i crits mestres francesos!

És necessari creure que estimem els autors dels cops de fuet que ens deixen molts, signe evident de la "venterie" digna d'una raça inferior.

I que dir de la desbandada econòmica?

Hom roman abatut davant les manifestacions, a la vegada patètiques i grotesques, dels camperols, dels responsables polítics o d'altres. No hi ha altres solucions, per resoldre els problemes de la Catalunya Nord, que anar a ploriquejar a l'armilla del sàpatra de servei, nomenat per un estat jacobí i llunyà que ens humilia des de fa segles?

La llegendària fieresa catalana es resigna, d'ara endavant, als èxits aleatòris dels equips de rugby o de petanca?

Oh misèria! En quin poble ens han convertit! Quin fàstic! PERE TAILLANT. Publicat originalment en francès a "La semaine du Roussillon". Ω

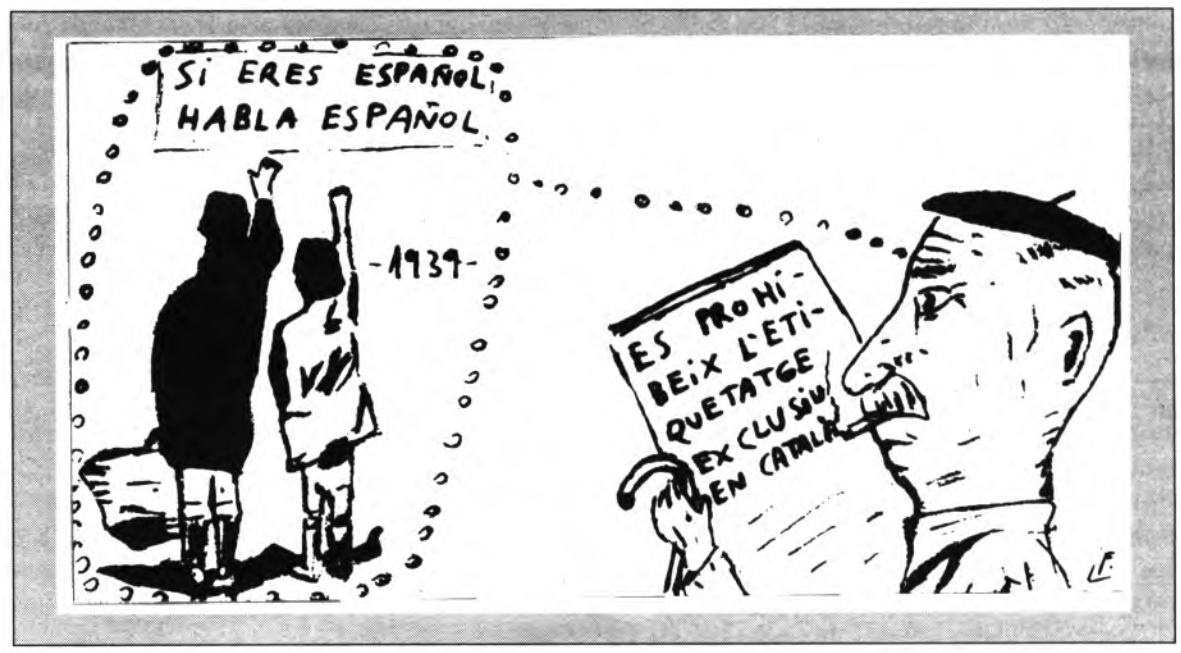

Restaurant Ca's Carbone
Dimarts tancat
Ctra. de Manacor, km 28 • Tel. 64 65 04 • 07230 Montuïri

Automòbils
PLA DE NA TESA
Compra i venda de vehicles
C/ Weyler, 12 • Tel. i fax 60 04 45 Pla de Na Tesa

Bar • Merendero
CA'S CAPITA
MARRATXÍ
Tel.: 970 - 31 19 63 / 909 - 08 11 33

RESTAURANT S'HOSTALOT
Menú dies feiners: 650 ptes. Cuina Mallorquina
Porcella rostida • Escaldums • Carn Torrada
Camí Vell de Sineu, km 5 • Tel. 42 87 12
S'Hostalot

RESTAURANTE Casa Jacinto
c/ Barranc, 20 • Tel. 40 18 58 • Gènova

Restaurante
Ca'n Quirante
Sant Jordi
C/. L'Econom Caldentey, 2 • Tel. 74 20 68 - 07199 Sant Jordi
Cerrado los miércoles (exc. festivos)
PALETA DE XOT. MARINADA 875 •PROVI-LA•

La Torre de Babel del Barça

Encara que el llenguatge del futbol és universal, la riquesa lingüística del vestuari blaugrana pot ser un factor de retràs a l'hora de consolidar un equip campió.

Avui el Barça és un conglomerat internacional on conviven moltes llengues, algunes majoritàries com el català, el castellà el portuguès i l'anglès. Aquest seria el problema, l'equilibri entre quatre forces idiomàtiques poderoses i cap d'elles dominant, aspecte al que s'hauria d'afegir la importància capital d'un entrenador estranger sense domini de la llengua autoctona. En la llarga història del Barça hi ha nombrosos exemples d'aquesta discordància que a la llarga s'ha traduït en una barrera idiomàtica i social.

El portugués és un dels idiomes dominants. Lusos i brasilenys se fan entendre de cada dia millor.

Sovint, la mentalitat i la visió personal del tècnic Bobby Robson al igual que en el seu dia va passar amb en Terry Venables se senten molt allunyades de la idiosincràcia barcelonista.

Els professionals que procedeixen d'Anglaterra solen sufrir aquest tipus de síndrome. El més significatiu es el de Mark Hughes, qui va acabar confesant que era incapàs d'aprendre un altre idioma, la qual cosa el va aillar per complet del Barça i el feu fracassar.

El qui va anar viu fou en Gary Lineker, qui va aprendre ràpidament el català, aconseguint d'aquesta manera, no només una integració total, sinó també l'apreci i simpatia de tots. Perque si no te pots entendre amb els qui t'envolten acabes convertint-te en un solitari.

En el Dreem Team, la facilitat de comunicació va contribuïr de manera molt remarcable a la formació d'un grup compacte, sincronitzat i amb sentit corporatiu. Per començar, en Cruyff se podia entrendre amb tothom. De fet, tots els holandesos tenen una capacitat extraordinària per parlar un nou idioma i dominarlo. El seu segon, en Carles Reixach, arribava a on no ho feia en Cruyff. La plantilla del Dream Team, en aquells tems amb limitació explícita d'estrangers, va coneixer primer l'arribada d'en Laudrup i d'en Koemann, que aprengueren a parlar com la resta dels seus companys. Amb n'Stoichkov va passar el mateix, de manera que la totalitat del grup va arribar a parlar la mateixa llengua, a més de compartir la mateixa identitat futbolística. **Redacció.** Ω

En Bernat Tomàs és l'amo jove del **Bar Nou** de Sa Cabaneta. En Bernat és del Barça.

El matrimoni Llorenç, naturals d'Alcoi (Alacant) fa un any que regenten el Bar Cas Capità al poble del mateix nom. Despatxen berenars, paelles valencianes, conill amb ceba i menús a 700 ptes.

ROSAS, PLANTAS
Y PLANTELES

AGROPORTELL
AVDA. DEL CID, 418
FAX Y TEL. 42 71 10 - MOVIL 908-83 09 62
07198 SON FERRIOL PALMA

EXTERMINIO DE PLAGAS DE INSECTOS XYLOFAGOS
TONI GUASP, S. C. P.
Bmé. Oliver de Can Tunis, 28
Tel. 42 92 06
07198 SON FERRIOL Palma de Mallorca

AIGUA POTABLE
A DOMICILI
Als termes de Ciutat, Marratxí i Llucmajor
Telèfon 74 27 68

L'ESTEL de Mallorca
INFORMA'T
INFORMA'T
INFORMA'T

Carrer de Manacor, 121-C
Tel. 27 85 18
07007 Palma de Mallorca

BAR - RESTAURANT
ESPECIALITAT EN

Arròs brut • Paella • Cordon blue • Bistec al pebre • Sípia
Conill a l'allet • Escalopa • Llenguado Meunier • Carns i Peixos
c/ Grua, 6 • La Ribera • Ca'n Pastilla • Tel. 26 10 73
Sortida 10 autopista (dimarts tancat)

Envelats SOTO
FABRICACIÓ I INSTAL·LACIÓ
Envelats de tot tipus
Manuals i Automàtics
Tancaments d'Alumini
C/. Biniali, 4 Local 9
Rafal Nou
Tel. / Fax 477154 - 276137
07008 Palma de Mallorca

TENNIS
SON RIGO
Tennis
Futbol-sala
Hàndbol
Petanca
Cir. footing
Squash
Volei
Mini-golf
Tennis taula
Gimnàs
Final Avda. Son Rigo • Tel. 74 33 66
Sometimes • Palma de Mallorca

CAN TITO RESTAURANT
PEIXOS I MARISCS FRESCS
CUINA MALLORQUINA
c/ Palmera, 6 • Tel. 27 10 16 • 07006 El Molinar (Palma)

SERVEI OFICIAL
SERVIAUTO
ARENAL S.A.
Carretera Militar, 185 • Les Cadenes
Tel. 26 81 11 • Fax 74 32 77
07006 S'Arenal-Palma (Mallorca)

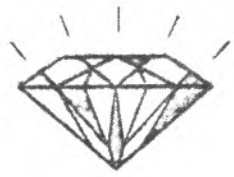
Art i Joia
RELOJERIA
JOYERIA - PLATERIA
OBJETOS REGALO
TROFEOS - GRABADOS
PRECIOS FABRICA
Avda. del Cid, 82
Teléfono 42 79 53
Son Ferriol
07198 Palma de Mallorca

Fabricació, Exposició i Venda:
Joan Alcover, 8 - Tel. 77 14 02 - 07006 - CIUTAT

Toldos ARAGON
ENVELATS BALCÓ - TERRAÇA - CAPOTES-
ENVELATS PLANS - COBERTORS PISCINA -
LONES - TREBALLS A MIDA
Aragó, 112 - baixos
Telèfon 27 01 00
07008 - Palma de Mallorca

L'ESTEL de Mallorca
EL DIARI DELS MALLORQUINS
SUBSCRIVIU-VOS-HI !!
ANUNCIAU-VOS-HI !!

Nació i Llengua

FERRAN LUPESCU

La llengua és el "nucli fort" de la nacionalitat; la màxima expressió de l'existència de la nació, i la característica més visible i evident d'aquesta. En darrera instància, una nació existeix en la mesura en què té la seva llengua. I, en definir una nació, partim sempre de la seva llengua.

És fàcil entendre per què. D'una banda, entre els éssers humans la llengua és el principal mitjà d'expressió i de comunicació. De l'altra, l'home és un ésser social: viu necessàriament en comunitat. Així doncs, les relacions al si d'una comunitat han de produir-se necessàriament en una llengua que sigui comuna a tots els membres. I és l'existència d'aqueixa llengua comuna allò que permet que la comunitat existeixi com a tal. Amb el temps, aqueixa comunitat (nacional) va adquirint una experiència històrica, va desenvolupant uns valors, uns usos... en definitiva, una cultura pròpia, que existeix socialment i que és transmesa socialment *en* la llengua (nacional). Tot plegat acaba consolidant la comunitat com a societat diferenciada i individualitzada; com a allò que anomenem *ètnia*.

En resum: la llengua és el principal signe d'identitat nacional del poble que la parla; en vehicula l'existència i l'experiència; en constitueix el màxim instrument d'estructuració social i de cohesió ètnica.

I és per això mateix que un aspecte principalíssim de tota política d'opressió nacional, tendent a l'*etnocidi* (liquidació d'una ètnia), és, precisament, la persecució lingüística, tendent al *lingüicidi* (liquidació d'una llengua).

En efecte: l'extinció d'una llengua comporta la desaparició de l'ètnia que la parlava; és a dir: quan un poble perd la seva llengua, deixa d'existir com a tal poble diferenciat; els seus membres adopten una altra llengua, i es dilueixen en la nacionalitat assimiladora (per pèrdua del cercle propi de relacions socials, de referents simbòlics, etc., i per assumpció d'aquells de l'ètnia assimiladora). Aquest és l'objectiu de l'imperialisme etnocida, precisament.

Ara bé: es dóna el cas de gent que, tot i haver perdut la llengua ètnica, conserven l'autoconsciència nacional (la consciència de pertànyer a la seva ètnia), així com els elements culturals propis de la seva nació, etc. Hi ha països en què aquesta anomalia afecta un percentatge important de la població. Vejam el cas de Bielarús, per exemple: el 1979, dels prop de vuit milions de bielarussencs, 1,3 milions tenien el rus (i no el bielarussenc) com a primera llengua; però es declaraven bielarussencs, i no pas russos. O, més encara, observem Euskadi: cap a les tres quartes parts dels bascos ètnics tenen com a primera o única llengua l'espanyol (o, a l'altra banda de la frontera, el francès); però no pot ser més evident que la immensa majoria -parlin euskera o no- conserven la consciència nacional basca, viuen immersos en la cultura basca, etc., etc.

De tota manera, no ens enganyéssim: aqueixa desnacionalització lingüística (ni que sigui d'una part de l'ètnia, ni que sigui amb conservació de l'autoconsciència) afebleix la cohesió interna de la nació; la fa permanentment vulnerable; la posa en perill d'extinció, en darrera instància. Com hem d'entendre, sinó, que un cert nombre de "X" considerin que per a "ésser X" *no cal* "parlar X"? I és que aquestes situacions només poden ésser provisionals, transitòries: a la curta o a la llarga, la gent que han canviat de llengua hauran d'optar per recuperar aquella que els correspon nacionalment (per exemple, el bielarussenc, o l'euskera)... o, en cas contrari, acabaran sumant-se plenament a l'altra nacionalitat (a la russa o a l'espanyola/francesa, per exemple).

En aqueixos casos, doncs, és imprescindible i urgent la plena recuperació de la llengua ètnica per part de tota la societat; és a dir: la plena normalització lingüística. Ω

♦ En Ricard Saleta, natural de Galícia, és el director de **Tasmar S.A. de Transports.** Una companyía que fa 7 anys està al Polígon de Marratxí.♦

♦ Na Iolanda Soler, natural de son Gotleu, fa mig any que ha obert al **Joieria Soler** al Pla de na Tesa.

♦ N'Elisabet i en Gaspar regenten des de fa 8 anys el Taller Escola Kalma a sa Cabaneta. Fan restauració de mobles i art floral.

♦ En Gori Palmer, natural de Ciutat, fa 16 anys que és el subdelegat de SA NOSTRA a sa Cabaneta. Aquesta oficina fa 18 anys que està oberta al públic, abans era una corresponsalia de l'oficina de Pòrtol.

♦ En Jaume Mesquida regenta el **Restaurant Can Quirante** a sant Jordi, des de que l'amo en Mateu Campet l'hi el transpassà ara fa 6 anys. Un restaurant especialitzat en paleta de xot marinada i cuita al forn. També despatxa sopes mallorquins i frit. Se menja a partir de els 1500 ptes. El menú en va 875.

♦ Els germans Crespí regenten des de fa 8 anys el **Bar Nou** de sant Jordi. Un bar de tertúlies i jocs de taula. Són del Barça a tope.

♦ En Manuel Díez i la seva sogra Candela Delgado. En Manuel regenta el **Bar Castella** a n'Es Figueral de Marratxí. Despatxen begudes i berenars. Són del Reial Madrid.

En Cosme Mayol, natural dels Hostalets, fa 3 mesos que regenta al **Bar Peralta**, devora les escoles velles de son Ferriol.

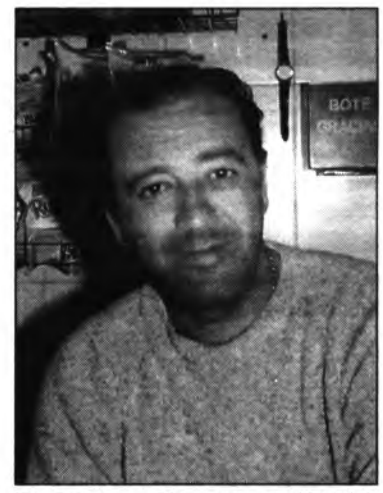

En Francesc Díaz, natural d'Establiments, fa un any que regenta el **Bar Badia** a son Ferriol. Despatxa tapes i begunes.

En Leo Bogarra, natural d'Aragó, fa 2 mesos que ha obert el **Cafè La Tomàtiga** a son Ferriol Nou. A més de begudes, despatxa entrepans i pa amb tomàtiga.

Són en Macià i n'Antoni Rabassa. Fa 12 anys que obriren el **Tallers Rabassa** de reparació de motors elèctrics al Pla de Na Tesa.

Carrer Cristiandad, 5 - Tel. 74 22 37 - Sant Jordi - Mallorca
Carrer Manacor, 56 - Tel. 46 62 22 - Palma de Mallorca
Avda. del Cid, 56 - Tel. 42 77 25 - Son Ferriol - Mallorca

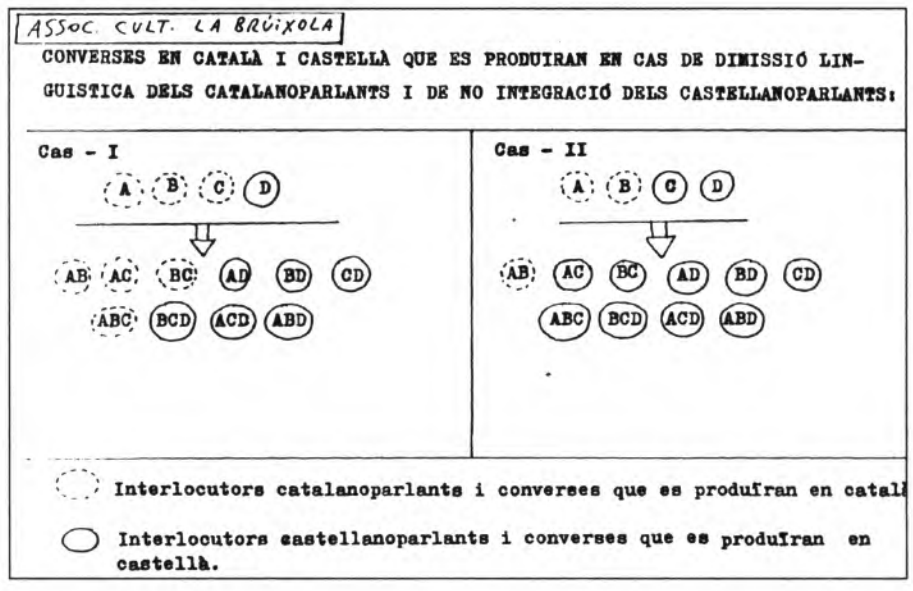

José Vallespir Gost

RENAULT

JOSE VALLESPIR GOST - SERVICIO OFICIAL SON FERRIOL
Exposición y Venta. SERVICIO MECANICA: Avda. del Cid, 44 - Tel. 42 76 14
CARROCERIA Y PINTURA: San Juan de la Cruz, 65 - Tel. 42 75 86
07198 - SON FERRIOL (Palma)

CARTES AL DIRECTOR

Carta oberta d'un Republicà Català al Rei d'Espanya:

Senyor en Juan Carlos:

Vostè no sap qui sóc, però jo sí sé qui és vostè, ja que sovint el veig sortir per televisió, esquiant al Pirineu o montant en iot.

M´hauria agradat escriure´l aquesta carta a ca seva, però és que no hi para quasi mai!; així és que he decidit "descodificar-la" i oferir-la "en obert" a tothom.

Ara crec que està de vacances (perdó, treballant) per Egipte, ja que l´altre dia eixí per televisió, mentre visitava les piràmides. Estava vostè molt maco, molt morenet. Jo no puc posar-me morè encara, perquè em passo el dia tancat, bé en la facultat, bé en casa, estudiant. A més a més, encara que tingués temps, no podria anar a Egipte, no perquè no m´agradi aquest país, que a bon segur és molt bonic, sinó perquè no tinc diners.

Jo no sóc rei, sap vostè?; i ara que ja ho sap espero que no deixi de llegir aquesta carta. Tampoc no tinc sang blava, com la seva, ni tinc RH negatiu com l´Arzallus, així és que no crec que estigui predestinat ni a ésser cap d´estat d´una monarquia bananera, ni a presidir l´Euskadi Buru Batzar. O sia, que no podré viure del conte. La meva sang és vermella, com la de les persones, i sóc A possitiu, que era la sang que tenia mon pare, la qual cosa demostra que sóc fill seu i no d´un altre, i això ja és molt més del que poden assegurar molts dels que tenen sang blava (que siguin fills del seu pare).

Mon pare ja no viu, sap vostè?. Morí ja fa un munt d´anys, quan jo era molt, molt petit, i ma mare molt més jove del que encara és. Mon pare morí treballant. Mon pare necessitava treballar, perquè tenia que mantenir una família. Vostè, en Juan Carlos, no en té que mantenir, de família, ja se la mantenim els altres. Vostè tranquil, no s´encaparri per res.

Sap una cosa?, a l´estat espanyol mor, per terme mitjà, un/una treballador/treballadora cada dia en la feina per culpa dels accidents laborals. Suposo que això, a vostè, tant li fa, pitjor seria que morís un rei cada dia, oi?. Però aquesta gent, deu pensar, no és important, eh?. Quan un/una obrer/obrera cau, per exemple, des d´una bastida, al seu enterrament no hi va cap autoritat, ni civil ni militar; hi van els seus companys, amics i familiars, que no és poc!. Però aquestes notícies no interessen a la televisió, ni a la ràdio, ni a la premsa, ni, pel que es veu, a vostè.

Sí, ja sé que això que vostè fa, prendre el sol, montar a cavall o esquiar també és perillós, sobretot ara amb tot el tema aqueix del forat de la capa d´ozon, pot agafar un càncer de pell!!. Els pobres i els rics no morim per les mateixes causes, no li sembla?.

Una pregunta, si no és molèstia: si vostè, mentre "treballa" prenent el sol a Mallorca, agafa una insolació, compta com accident laboral?. Resulta que jo, a la facultat, vaig estudiar una assignatura que es deia Dret del Treball i, la veritat, la seva situació "laboral" no sé on encasellar-la.

Ja li he dit que sóc estudiant, però el que encara no li he especificat és en què estudio. Bé, estudio Ciències Polítiques i Sociologia. Amb aquesta carrera es pot opossitar a molts llocs (amb poquetes places, això sí), però no em serveix per a opossitar a rei. Jo pensava que si una persona s´esforçava podia arribar on volgués, però vés per on, per a ésser rei no n´hi ha prou amb desitjar-ho força, ja que això no s´aconsegueix amb voluntat sinó que, el "dret" a viure sense fer res, és d´aquells que tenen les armes del seu costat, i jo no les tinc.

Vostè, en Juan Carlos, és el cap de tots els exèrcits espanyols. És curiós, quan algú utilitza la violència per a defensar als Països Catalans li diuen "terrorista", i si algú justifica aqueixa violència està fent, segons les lleis espanyoles, "apologia del terrorisme", i pot anar a la presó. Tanmateix, quan vostè surt en públic amb l´uniforme del seu "exèrcit" (que no pas el meu), i diu quatre bajanades com que els "militars" estan per a garantir la unitat i defensa de la pàtria (de la seva, que no pas de la meva), cap polític amic seu, ni cap mitjà de comunicació espanyolista no qualifica les seves paraules com "apologia del terrorisme". Pel que es veu hi ha violència "bona" (la que fa l´estat espanyol), i violència "dolenta" (la que es fa contra l´estat espanyol). No li sembla una actitut molt hipòcrita?.

El que no entenc tampoc és que vostè, que no ha estat votat per ningú, sigui representatiu (no cal oblidar que deu el seu lloc de feina al feixista Franco, que va veure en la seva persona un digne successor). Com es menja això?. Tanmateix, partits com el PSM, l´UPV, el PSAN, ERC,..., no són considerats representatius de la voluntat popular, al no ésser majoritaris. Però la veritat és que tenen molts més vots que vostè, en Juan Carlos, i per tant, des d´un punt de vista democràtic, són més representatius que la seva persona.

Hi ha una cançó d´Els Pets que diu: "si és cert que som iguals davant la llei, perquè collons jo mai podré ser rei?." I jo pregunto, avui dia algú pensa que tots som iguals davant la llei?. Home, si parlem de lleis espanyoles, evidentment que no. Perquè vostè, en Juan Carlos, està per sobre de la llei. Si vostè, posem per cas, assassinés una persona, no podria ésser jutjat, ni aniria a presó, ja que la seva figura està per sobre dels seus vassalls; però si una mare robés per donar de menjar als seus fills, seria tractada per la "justícia" espanyola com una delinqüent i acabaria amb els ossos a la garjola. Maravellós el sentit de la democràcia que teneu els espanyols.

Vull parlar-li, per acabar, d´un paisà meu, el Tomeu. Ell és català, de Mallorca, i per si fos poc és un noi fantàstic, molt actiu i molt pacifista. Com és una bona persona, no ha volgut fer el servei militar, ja que ni és espanyol ni té cap intenció de matar ningú. Doncs bé, aquest pacifista tan "perillós" ha estat condemnat a vuit anys d´inhabilitació i a pagar una multa de 365.000 pessetes. I és que, pel que es veu, a l´estat espanyol el pacifisme és un delicte molt greu. Però clar, a vostè això tan li fa, eh?, des de les piràmides d´Egipte la vida es veu d´un altre color.

En fi, en Juan Carlos, no vull avorrir-li més amb els meus pensaments "radicals", perquè vostè pensa que sóc un radical, un exaltat, un enemic de la democràcia. Que si fos un bon demòcrata no defensaria "indesitjables" com en Tomeu; que si fos un bon demòcrata, acceptaria els seus capritxos de bon grat; que si fos un bon demòcrata no parlaria dels problemes dels treballadors. Ja sé que, des d´el seu punt de vista, ésser "demòcrata" i "moderat" significa viure amb un sou de quasi mil milions de pessetes a l´any a càrrec dels pressupostos generals de l´estat; o fer com la seva filla, l´Elena, i llogar un pis de cinc-centes mil pessetes al mes, mentre que molts joves no tenim ni un vulgar auberjó per a independitzar-nos.

Però en fi, que se li va a fer, si jo sóc republicà i no he nascut per a ésser esclau de ningú?. Ací àcabo aquesta carta, ciutadà privilegiat Juan Carlos, desitjant-li un prompte exili sense retorn. **Signat: Miquel Àngel Rodríguez i Fernàndez. Ω**

Okupes i Ocupants:

A la Unió Europea, oficialment, hi viuen dos milions i mig de persones sense habitatge; altres diuen que en són uns cinc milions. Fals, som molts més. I dic bé, "som", perquè jo, al igual que centenas de milers de joves, tampoc no tinc cap estatge propi, ja que el sistema m´ha condemnat, als meus vint-i-tres anys, a no poder independitzar-me i ha haver de viure a la casa familiar. Així doncs, d´entrada, l´oficialitat falseja la realitat intencionadament i amb la pitjor intenció, un cop més.

Quedant-nos ja al nostre país, Catalunya, no hem d´oblidar que ací viuen moltíssimes persones, ÉSSER HUMANS, en unes condicions infrahumanes, són els desheretats de la societat. A aquesta gent caldria afegir-ne tots els joves que, tot i voler treballar i voler portar una vida digna, no trobem feina. En el meu cas particular, que no visc al nostre país sinó a la ciutat espanyola de Granada, la situació és doblement complicada, ja que el no tenir unes bones perspectives laborals per a quan acabi els estudis, comporta la injustícia afegida de no poder tornar a la nostra estimada terra.

Els Països Catalans, no cal oblidar-ho, no som una nació pobre, però al trobar-se en una situació d´ocupació colonial per part d´Espanya i França; més la salvatge política neoliberal establerta per unes autoritats al servei, no del poble català, sinó dels seus propis interessos classistes i dels interessos dels seus amos de Madrid i París, s´ha arribat a una situació límit en la que una gran part de la població, sobretot els més joves, ens trobem en un autèntic cul-de-sac. Així tenim que als ja famosos "contractes escombraries", s´afegeix el problema de l´elevat preu de les vivendes al nostre país, que fa quasi impossible accedir-ne a una.

Emprenya molt veure al botifler del president Pujol dir que uns dels principats problemes de Catalunya és la baixa natalitat que tenim, i que cal tenir més fills. Quina barra!, com pensa aquest espavilat que un noi i una noia poden formar una família si abans no aconsegueixen un treball digne i estable i un habitatge?. Home!, igual el president pensa que les persones, com els gossos, poden apariar-se al mig del carrer, i que després els nens i nenes que tinguin ja recercaran, als contenidors d´escombraries, alguna coseta per menjar. Fa ràbia també veure com aquells polítics (botiflers/botifarres) que diuen representar-nos, viuen molt millor que no pas la gent del carrer, i tot gràcies al seu fastigós servilisme als ocupants.Emprenya veure com, mentre molts catalans no tenim casa pròpia, el rei Borbó té una bona col.lecció de palaus per a poder anar-hi a passar les vacances, i tot a càrrec de les nostres escanyolides butxaques. Em fan fàstic, de debò.

Contra aquesta situació d´injustícia social, molts joves han optat per no quedar-se a casa dels seus pares plorant per les seves desgràcies, sinó que han decidit passar a l´acció directa, i han okupat molts edificis i vivendes deshabitades. Aquest edificis, molts d´ells en un estat penós, eren uns autèntics nius de rates i brutícia. Els okupes s´han dedicat a endreçar-los i convertir-los en llocs habitables, fent així un servei a la comunitat, i això mateix ha estat reconegut per la gran majoria de la societat catalana, que ha aplaudit les okupacions.

Però mentre els okupes feien una cosa profitosa, els ocupants (botiflers/botifarres, polítics forasters i mercenaris d´uniforme a càrrec dels pressupostos generals de l´estat) preparaven la seva. I és que els ocupants no poden veure com, avui dia, una gran part de la nostra joventut encara té idees, projectes, il.lusions, ganes de viure en llibertat i de lluitar. Ells, els ocupants, voldrien veure´ns als joves domesticats, tancats a casa dels nostres pares fins els trenta o quaranta anys, mirant la televisió tot el dia com si fóssim anormals, sense més aspiracions en aquesta vida; ens voldrien veure, en fi, alienats sota el jou del seu dictatorial sistema. Doncs mira, com cantava el Raimon, DIGUEM NO!!. Els ha fallat el pla que tenien per a nosaltres, i els joves hem esdevingut una mena de pedra a la sabata de l´estat, senzillament no encaixem al sistema, al SEU sistema. Però si volen deslliurar-se d´aquesta incòmoda pedra, ja no n´hi haurà prou amb treure´s la sabata, sinó que tindran que amputar-se la cama sencera.

I com no poden convèncer als joves okupes de que es deixin idiotitzar per les bones, alhesores envien als seus dobermans d´uniforme, de matinada (les rates sempre surten dels seus amagatalls amb la foscor), quan els joves dormen i es troben més indefensos, per a que desallotgin els edificits okupats. I com no poden aconseguir convèncer als okupes amb la força de la raó (perquè no la tenen), utilitzen la força de les armes, i apallissen brutalment als nois i noies que no han fet res de dolent (visca la democràcia!). I clar, tot acaba amb una bona tangana perquè, evidentment, els okupes no van a cedir per les bones al "xantatge dels violents" (on he escoltat abans aquesta frase?). Ja ho deia l´escriptor valencià Joan Fuster: "ningú no pot demanar serenitat a la seua víctima."

Fets com els ocorreguts a Barcelona o Terrassa, per posar-ne un parell d´exemples, al voltant dels desallotjaments d´edificis per part de la policia espanyola, i tota la violència generada, són responsabilitat exclusiva del govern de Madrid i de la seva política repressiva contra el jovent català, que es limita a defensar-se com bonament pot dels atacs indiscriminats.

Fa poc, els okupes entraren a l´ajuntament de Barcelona, despenjaren la bandera franquista (la qual cosa ennobleix encara més l´acció reivindicativa) i penjaren la seva. Durant uns minuts tres maravelloses banderes onejaren majestuoses sobre la capital de la nació: la de la ciutat, la del nostre país i la dels okupes.

Tots els catalans i catalanes podem estar orgullosos de la joventut que tenim. Espero que ben aviat la bandera okupa, acompanyada d´una estelada, onegi sobre la teulada del palau de Marivent.

CATALUNYA OKUPADA, CATALUNYA ALLIBERADA.
Signat: Miquel Àngel Rodríguez i Fernàndez. Ω

N'Anson fa apologia de guerra

El meu diari és fantàstic perquè va (afavorir la monarquia) per contribuir a l'esclat de la Guerra Civil.

Quasi literalment, en Luís Mª Anson acaba d'escriure al seu periòdic aquesta salvatjada, intolerable per un suposat demòcrata: això era dia 17-2-97, plana 27. Hi ha defenses que maten, i es que la monarquia espanyola sembla necessitar defensa. Aquests digna Institució ja va rellisca a València en reconèixer l'acièntífica Pseudoacadèmia de la ultradreta valenciana. I damunt, ara la Casa Reial continua amb la seva insensibilitat en negar-se a derogar formalment el "Decreto de Nueva Planta", unànime petició de les Corts Valencianes, per reparar el mal que ve d'Almansa no n'hi ha prou amb disculpes, sinò amb la devolució dels furs que manu militari va llevar als valencians. **M.M.D. DNI 18.962.080 Ω**

PETITS ANUNCIS

BORSA IMMOBILIÀRIA

A la plaça des Banc de s'Oli, lloc primer pis per trenta mil pessetes. Tel. 665336.

Lloc per dies apartament a Palmanova. És ideal per trobades amoroses. Tel. 469441.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urb. Galatzó. Tel. 671419.

Traspàs fusteria al carrer d'Antoni Rosselló a la barriada de la Soledat de Ciutat. Tlf. 271065

SERVEIS PROFESSIONALS

S'ofereix jardiner amb coneixements de cuina. Demanau per en Lluís. Tel. 604790.

Cerc feina per guardar nins petits a ca seva a a ca meva per les zones de Sineu i Maria. Tel. 525380.

La Casa Catalana de Mallorca ensenya ball de bot i sardanes. Tel. 753559.

Si vols fer feina amb els àngels, apunta't al "Taller dels Àngels". Informació al telèfon 281642 (Xesca).

El Trio musical Metropolitan s'ofereix per actuar en ball de saló per a la tercera edat, Inserso o hotels. Preus econòmics. Tel. 652674.

Cerc feina per guardar nins a Can Picafort o Inca. Carrer Nou, 5, Maria de la Salut.

S'ofereix pintor empaperador, econòmic, seriós, ràpid i net. desplaçament per tot Mallorca. Tel. 203239

Bugaderia Lliterma. Autoservei, rentat en sec i en ba-nyat, neteja de catifes, servei ràpid. C/ Virgili, 17. Tel. 266331. Can Pastilla.

Planxisteria, pintura, mecànica. Taller San Francisco. Camí de Son Fangos. Tel. 490314. Es Pil·larí.

Pneumàtics Son Ferriol. Equilibrat de rodes, canvi de rodes i pegats, alineament de direccions assistida per ordinador. Avda. del Cid, 73. Tel. 427553. Son Ferriol.

Si teniu qualque vidre trencat, cridau al 473819 i el vos posarem tot d'una.

Cerc feina per fer a ca meva. Tipus ceràmica, sabates o similar. Tel. 297067.

Cerc feina de representant d'arts gràfiques o comercial de publicitat. Tel. 297667.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines, coixins, etc. Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netedat i rapidesa. Tel. 771005.

Televisors, vídeos, ràdio-cassettes, els arreglam. Electrònica J. Garcies. C/ Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'en Rabassa.

Gabinet de Psicologia. Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193.

Tenc 23 anys, estic acabant la carrera de ciències polítiques i sociologia. Voldria contactar amb empresaris per a començar a fer feina després de l'estiu. Preferentment treballs admistratius, tot i estar obert a qualsevol altre possibilitat. Miquel A. Rodríguez. Poeta Juan Boscan,4-4c-18013 Granada.

Venc figures de guix per a decorar. Cinquanta models diferents. Preus sense competència. Des de 150 ptes. unitat. Servei a domicili. Comanda mínima 5.000 ptes. Truqueu els horabaixes i vespres. 294444.

PERSONALS

Industrial de 50 anys. 500.000 al mes. Desig conèixer dona senzilla, no fa res si té fills, que sia amorosa i dolça. 717354.

Relacions públiques viuda de 41 anys, bona situació, bona presència, esdevenidor resolt, desig amistat amb senyor culte d'edat similar a la meva. 717354.

Arquitecte, 49 anys, bona presència, 500.000 al mes, desig amistat senyora culta, formal i sense problemes. 719534.

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA
NYEGOS

Jaume Balmes, 45 • Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

NO EMPRENYIS

EL MEU POBLE

Viuda 65 anys, molt distingida, bons ingressos i un cor gran. Desig conèixer senyor culte, 712064.

Industrial, 47 anys, ingressos elevats, pisos, cotxe, negocis; desig amistat amb senyora de 30 a 40 anys, que sia seriosa i sense problemes. 719534.

Atreveix-te a cridar-me! Jo també ho necessit, me trob sola. Tenc amistats, però me manca l'amor. 716385.

És que l'amor no té poder damunt tu? Industrial de 39 anys. 500.000 al mes, pis, xalet, cotxe. Desig casar-me. 717354.

Viuda, 55 anys, sense fills, negocis propis, pisos, estalvis; desig refer la meva llar amb senyor culte entre el 55 i els 68 anys. 717354.

ATS, 32 anys, viuda i amb una nina, sense problemes econòmics, desig amistat amb senyor formal. 719534.

Separat de 28 anys, tenc una bona feina, som senzill, amant de la llar i tenc la vida resolta. Desig refer la meva llar amb al·lota de la meva edat. 712064.

Enginyer de 36 anys, fadrí, futur assegurat, bona presència i molta d'il·lusió. Me vull casar amb al·lota seriosa entre el 25 i 36 anys. 719534.

Senyora de 27 anys, alta i atractiva, desig amistat formal amb senyora i senyoreta entre els 20 i els 40 anys. 726385.

Divorciada de 57 anys, 1'70 d'alta, currota i elegant amb estudis superiors, pis i estalvis importants. M'agradaria refer la meva llar amb senyor culte. 712064.

Separada de 32 anys, estudis universitaris, cotxe i apartament, visc sola. Vull amistat amb senyor formal, m'és igual el seu estat civil. 726385.

Viuda de 57 anys, 1'65 d'alta, sentimental, pis, cotxe, estalvis... M'agradaria conèixer senyor mallorquí, culte i sense problemes. 726385.

Al·lota de 17 anys s'ofereix per a feina seriosa o per a donar classes d'EGB. Tel. 677727.

Vull deixar d'ésser esclau dels castellans. Cap partit polític m'ajuda a aconseguir la llibertat. Me vols ajudar tu? Telefona'm al 964 531 175. Josep Casalta.

Atenció, catalans i catalanes independentistes. Vull cartejar-me amb tots vosaltres. Estic boja pel bon rock català: Sau, Els Pets, Lax'n'busto. No us talleu i escriviu a Marta. Indústria, 114-08030 Malgrat de Mar.

Al·lots i al·lotes! ens agradaria cartejar-nos amb gent de tots els Països Catalans, des de Perpinyà a l'Alguer, les Balears i València, de 17 a 21 anys. Escriviu-nos les vostres contribucions per la independència i de segur que formarem una gran penya catalanista i independentista. Isaben Canela i Cinta Arasa. Apartat 129-43830 Torrendenbarra.

Als Països Catalans es fa molt bona música! M'agrada, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes, si somnieu en una nació lliure plena de música catalana i de vibracions nostres, escriviume: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Ens agradaria cartejar-nos amb al·lots i al·lotes que com nosaltres estiguin penjats/penjades per Lax'n 'busto i que defensin la nostra llengua. Raquel Llagostera Costa. Gardènia, 4-08880 Cubelles.

Senyoreta de 25 anys, morena, amorosa, simpàtica i amant de la llar. Bona situació, estalvis i cotxe. Cerc company fins els 40 anys. 712064.

Administratiu fadrí de 26 anys. Bon lloc de feina, estalvis, cotxe... M'agradaria trobar una al·lota formal per casar-m'hi. 712064.

Modista, separada i sense fills, de 31 anys. Pis, cotxe i estalvis. Vull conèixer senyor culte per refer la meva vida. 712064.

Empresari de 43 anys. Divorciat sense fills. Casa, cotxe i un parell de negocis. Vull conèixer al·lota sense fills ni problemes. 712064.

Fadrina de 62 anys. Tenc pis, xalet i cotxe. Vull conèixer senyor viudo o fadrí, culte i sense fills. 712064.

Viuda de 56 anys, encara som ben guapa i tenc la vida resolta amb xalet, pis i estalvis. Vull conèixer senyor. 712064.

Fadrina de 31 anys. Curra i culta. Tenc pis i estalvis. Vull trobar un al·lot formal. 712064.

Estudiant de 22 anys. Som curro i culte. Vull trobar una al·lota de 18-20 anys. 712064.

Divorciat de 42 anys. Alt, culte i amant de la llar i dels nins. Cerc senyora dolça i afectuosa. 712064.

Viuda de 49 anys, joliua, cultivada i de poble. Tenc cotxe i vull refer la meva llar amb senyor bona persona i treballador. 712064.

Separada de 40 anys. Amorosa i simpàtica. Vull refer la meva llar amb senyor formal. 712064.

Metge retirat. Som ben curro i agradable, 1'76 d'alt. Vull conèixer senyora de gran cor. 712064.

Me trob ben tota sola. Tenc 52 anys i visc de rendes. Pis, xalet, estudi, cotxe... te faré feliç. 712064.

Militar fadrí de 29 anys, joliu, amorós i agradós. Me vull casar amb al·lota seriosa entre els 25-29 anys. 712064.

Divorciat de 65 anys: negocis, pis, xalet, cotxe. Vull conèixer senyora per no estar tot sol. 712064.

Senyoreta de 25 anys. Som morena, galanxona, simpàtica, d'1'65 d'alta. Tenc estalvis i cotxe. Cerc company fins als 40 anys. 712064.

Senyora de 63 anys. Tenc una bona pensió. Som jovial, atractiva i encara estic per jugar a conillons amagats. Cerca'm al 712064.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides, etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Apartat 1.792 Ciutat.

Pensionista de 78 anys, 1'80 d'altària, català. Vull conèixer senyora pensionista entre el 50 i 70 anys, per no estar tot sol. Tenc bona pensió i pis amb 5 habitacions i dos banys. Cerca'm al 462536. Ferran.

Hola! Som una al·lota felanitxera. Som molt independentista, i estic boja pels Sau, pels Ocults i pels Pets. Segur que si m'escriviu feim una gran amistat. Som molt divertida. Adéu. M. Glòria. Carrer d'en Magallanes,29- 07670 Portocolom.

Senyor seriós i responsable de 53 anys. S'ofereix per cuidar senyor major i atendre'l en totes les seves necessitats. Per entrevista podeu escriure a n'En Carles. C/ Reis Catòlics,31-07008 Ciutat de Mallorca.

Vull intercanviar revistes, còmics, fanzines i adhesius amb tots aquells joves que estiguin orgullosos de tenir sang catalana o basca a les seves venes. Pau Arranz- C/ 2 Volta 31- 07209 Son Mesquida-Mallorca.

COMUNICATS

La Generalitat de Catalunya ofereix a entitats i de franc llibres, fulletons i material informàtic sobre la nostra història nacional. Per rebre'ls, cal enviar una sol·licitud a la Generalitat fent esment de l'entitat, adreça, telèfon, l'ús que hom en pensa fer i el nom complet del qui fa la petició amb la signatura i segell de l'entitat. Molt indicat per a professors d'història, ciències socials, català, centres d'ensenyament, biblioteques...

Si vols rebre la revista L'ILLA gratis, la pots demanar a Edicions Bromera, Polígon Industrial, 46600 Alzira. Tel. 96-2402254

Per a tots aquells i aquelles que vulguin lluitar contra l'invasor, contra els traïdors, contra l'explotació obrera, i per una terra lliure i catalana, els Maulets tenim obert l'apartat de correus 349 C.P. 43480 de Salou (Tarragona), per a qualsevol informació o col·laboració contra l'ocupant.

Si voleu rebre una subscripció gratuïta al Butlletí de la *Fundació per la Pau* (entitat contra l'armamentisme i la guerra) podeu adreçar-vos al telèfon (93) 3025129 o al carrer Pau Claris, 89, Barcelona 08010.

Si voleu rebre llibres en català gratuïts sobre diferents temes d'actualitat, socials o teològics, sols us cal escriure a *Cristianisme i Justícia*, carrer Roger de Llúria, 13, Barcelona 08010, o telefonau al (93) 3172338.

La delegació catalana de la CSEM, grup d'ajut als països de l'Est, fa una crida per enviar roba, menjar, sabates, medicines etc. Per demanar adreces on enviar-ho personalment, podeu adreçar-vos a: Benjamí Planes, CSEM, passatge Miquel Carreres, 11, 08206 Sabadell. Tel. (93) 7262 918.

Professora titulada fa classes de solfeig, piano i harmonia. Individuals i en grup. Tel. 756114. Magdalena.

Universitària fa classes de repàs d'EGB i català a la zona de Pere Garau de Ciutat. Tel. 243383.

Si voleu intercanviar adhesius, revistes, informació, etc, sobre el tema d'alliberament nacional, escriviu a l'Associació «Xavier Romeu». Apartat de correus, 36. 43480 La Pineda. Tarragona.

Motos Salom

Jeroni Pou, 9 • Tel. 468136
Tomàs Forteza, 24 • 462686

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres, gratuïtament, a tot aquell que els els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Podeu escriure a l'Apartat 15.071 de Barce-lona-08080.

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana (JERC), i rebre els nostres butlletins, escriviu ara mateix a: JERC-Illes. Santiago Russinyol 1, àtic. 07012 Ciutat de Mallorca.

Estam interessats en un intercanvi cultural amb persones i institucions dels Països Catalans que desitgin informar-nos sobre el passat i el present dels dits països i estiguin interessats en qüestions vinculades a l'Argentina. Escriviu-nos a: Baigorria 1337 .200 Rosario-Argentina.

Acció Cultural del País Valencià i el Bloc Jaume I ja és a Internet. Si voleu intercanviar propostes d'acció i lluita, o informar d'activitats, etc., podeu connectar: ACPV @vlc.servicom-es

Si voleu col.laborar amb "Ajuda per als nens del carrer", grup català d'ajut a nins abandonats sobretot a Sud-Amèrica, podeu informar-vos al telèfon 93/ 6666354 o ingressar donatius a la Caixa 2100-3071** 721010.

Vos recomanam boicotejar les ONG's espanyoles AGNUR España, Médicos del Mundo i Unicef amb els bancs espanyols Central Hispano i Banco de Santander que els donen suport.

Si voleu samarretes de bona qualitat amb brodat de les quatre barres en or i flama a la mànega i a la solapa i el lema **Catalunya** en brodat daurat sobre el cor. En tenim en negre, blau i blanc i de virolades. Costen entre 2000 i 3000 ptes. També tenim banderes catalanes independentistes i de les altres de 1000 a 2000 ptes. segons la grandària, adhesius i altre material patriòtic.Contactau amb el telf. 964/207607 de Castelló. Els mallorquins podeu contactar amb el 265005 de s'Arenal.

Grup que té com a finalitat aconseguir la màxima difusió de la independència arreu de la nació catalana vos enviarà mostres de material editat. Esperam les vostres idees i la vostra col·laboració. Escriviu a l'Apartat 13.203-08080 Barcelona.

BORSA DEL MOTOR

Tallers Les Cadenes. Mecànica xapa i pintura de l'automòbil. Carrer del Marès, 3-A. Telèfon 265551. Ses Cadenes de s'Arenal.

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, véngui i en parlarem. Agència oficial Renault. Tel. 413867. Son Ferriol.

LLIBRES QUE CAL LLEGIR

Planisferi de mars i distàncies (Editorial Columna)

Miquel López Crespí va néixer a **sa Pobla**, ha guanyat molts de premis literaris dels Països Catalans. En narrativa, destaca el *Joanot Martorell*, *Joan Fuster*, *Ciutat de Palma*, *Ciutat de València*, entre d'altres. En poesia, ha estat guardonat amb els premis *Miquel Martí i Pol*, *Salvador Espriu*, *Marià Manent*, *Ventura Gassol*. En teatre ha obtingut el *Carles Arniches* (1972), *Ciutat de Palma* (1974), *Consell Insular de Mallorca-Teatre Principal* (1987), *Born* (1973), *Ciutat d'Alcoi* (1984), *Ciutat de Granollers* i molts d'altres.

El llibre de Miquel López Crespí *Planisferi de mars i distàncies*, editat per **Columna Edicions** de Barcelona va obtenir el premi de poesia *Joan Salvat Papasseit*. El llibre es completa amb un altre recull: *Planures de sorra* premi de poesia *Miquel Martí i Pol* 1994.

Aquest llibre ens dóna una visió magnífica de l'univers literari-poètic de l'autor. Aquests són uns poemes durs, quasi cruels, on els records tenen una importància vital. Són uns poemes d'un tràgic pessimisme, sense cap mena de claror, poemes amb lluita i por al mateix temps, amb esperances que resulten decebudes. No és que calgui, però, esperar una altra cosa dins aquest univers que ens presenta el poeta. En el poema *Com un concert de Vivaldi* hi trobam unes imatges esgarrifadores que semblen sortides de la pel.lícula de François Truffat *Fahrenheit 451* on uns homes-bèstia cremaven llibres.

Encara puc distinguir
desrealitzades ombres,
homes i dones xisclant pels carrers,
blanques camises emmidonades traspuant
grosses gotes de vici,
la xerrameca rància dels botiguers
en el punt neuràlgic del meu esguard
encara puc entrellucar
els llibres cremant a la

Recentment, la pintora Esperança Mestre, amb gran encert, realitzà una important exposició de pintures inspirada en el recull de poemes *Planisferi de mars i distàncies* de Miquel López Crespí. El grup **Al-Mayurqa** també ha musicat diversos poemes d'aquest *Planisferi...* **(Bernat Pujol).** Ω

El diluvi

OVIDI MONTLLOR

En Joan s'ha suïcidat!
No es preocupe, senyora,
això ja sol passar.
Han robat al meu banc!
No es preocupi, senyora,
això ja sol passar.
Una bomba al carrer!
no es preocupi, senyora,
això ja sol passar.
El món està tornant boig!
no es preocupi, senyora,
això ja sol passar.
Passa això i més, i més i més.
I encara passa poc, i poc i massa poc.
No es pot seguir igual
des que neixes fins que mors.
I un es cansa, senyora
de menjar sempre el mateix
i de comprar el diari,
i de dormir al mateix llit.
I un se sent humiliat
quan, afaitant-se la barba,
li conten contes de nen.
I tot acaba llavors,
amb això que em conta ara:
suïcides, atracaments i bombes,
bogeries, i més, senyora, i més...
Vostè d'això no en sap res.
No és jove i té molts diners.
Vostè... Ω

Joia d'Amor

Durch Leiden, Freude!- Beethoven

Si tingués tantes ànimes com estrelles la nit
i cada una em fes llum en un amor distinta,
ni jo ni els amors, errants per l'infinit,
no fariem durar l'última estrella extinta...

Ara, tenint una ànima per l'amor només,
sé que puc viure encara quan ja no hi hagi estrelles,
perquè la meva vida, solitària com és,
és plena de llum que resplendeix en elles.

Joia d'Amor, tu dones als nervis del meu braç
la força radiant que als miracles ordena!
Si, quan estenc uns dits de tenebra i de glaç
fins al laberint d'òrbites d'aquesta nit serena,

puc escriure, amb els astres més límpids i més alts,
la joia d'Amor que ens fa sentir immortals.

Màrius Torres 1937-1938 Ω

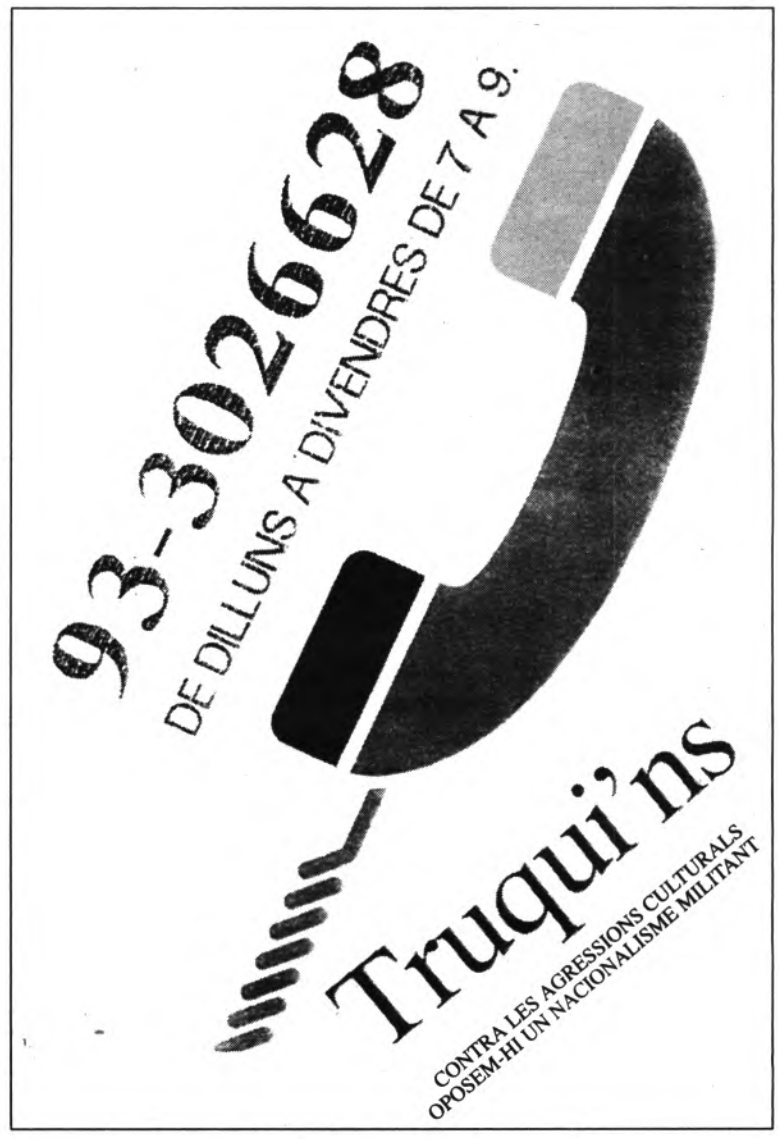

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL de Mallorca

Nom.....DNI.....
Cognoms.....Tel. .....

ATENCIÓ
- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
L'ESTEL de Mallorca. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

NATALICI? ANIVERSARI? CASORI? NOCES D'ARGENT?

No us trenqueu les banyes pensant en regals o peregrinant per botigues de 20 duros, regaleu subscripcions de L'ESTEL d'un any, de dos anys o de cinc anys als vostres essers estimats.

Feu país, família i amistat tot alhora.

DIGAU-LOS-HO amb L'ESTEL

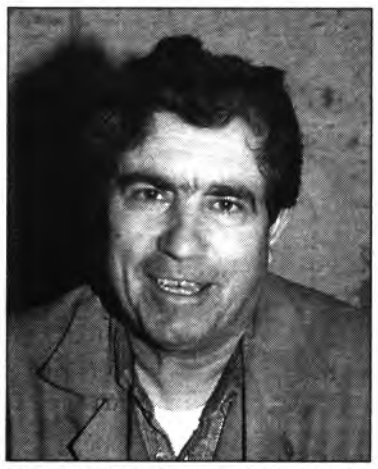

En Jacinto Oncala, natural d'Andalucia, fa 16 anys que va obrir la **Fusteria Oncala** al Pla de Na Tesa. En Jacinto és un fuster primater.

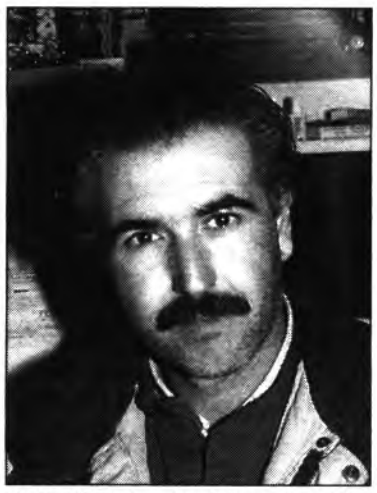

En Rafel Font, natural de sa Creu Vermella, fa 13 anys que va obrir els **Tallers Font** al Pla de na Tesa. Fa reparacions de cotxes en general i preparacions per passar l'ITV.

Els Germans Martínez, originaris d'Alacant, fa 22 anys que obriren el **Taller Joan** de reparació de cotxes al carrer de Muntanya de sor. erriol. Ara fa un any que s'han mudat e local, però al mateix carrer. Un loc de mil metres quadrats, i són **Venedors Multimarca** dels cotxes Citroën, Nissan i Ford.

En Rafel Coll és l'amo jove del taller butiga de sanejament **J. Coll i Fills** a son Ferriol.

La cuina de na Tonina

Receptes de Maó

ANTÒNIA SERRANO I DARDER
Autora del llibre *Les receptes de na Tonina*

Amb els tres articles anteriors hem fet una petita passejada gastronòmica per Ciutadella, consider que ja és hora de parlar un poc de Maó, la capital de Menorca. No encetarem cap polèmica si deim que entre les dues ciutats menorquines, Ciutadella i Maó, existeix una rivalitat ancestral de la qual cal dir que mai no arriba la sang al riu. I no tan sols perquè allà no hi ha cap riu sinò perquè els menorquins són persones assenyades que no fan una tragèdia del fet que ara sigui Maó i no Ciutadella la capital de l'illa.

Amb tot i amb això encara no us he parlat de cuina, doncs aquí va la recepta de l'oli-aigua amb tomàtiga que és un plat menorquí ben saborós. El me va ensenyar Enric Taltavull, un amic maonès.

Ingredients:
Una ceba grossa
Tres alls
Dos pebres verds
Tres tomàtigues grosses madures
Pa morè
Oli i sal

Dins una greixonera hi posarem un roll d'oli, la ceba tallada petita i sal, després els alls -pelats i tallats petits- i els pebres verds a trossets. Quan s'hagi daurat hi afegirem les tomàtigues -pelades i capolades. Ho hem de sofregir molt bé a poc foc, ha de quedar una salsa molt cuita. Ho cobrirem amb l'aigua necessària i no ho deixarem bullir. Tot d'una que formarà com una escuma s'ha d'apagar el foc i cada comensal s'escaldarà les sopes que vulgui (que farem llescant pa morè ben fi).

Recordau que és molt important que l'aigua no bulli si voleu que us surti bé la recepta.

Per altre banda us faré un suggeriment: provau de fer formatge maonès amb oli i veureu quin sabor més especial té. Si no ho sabeu fer vet ací la recepta:

Ingredients:
200 grams de formatge maonès
Un brot de romaní, un tronquet de llorer sense fulles i un brot de senyorida
Oli d'oliva

Dins un pot de vidre hermètic hi posarem el formatge tallat a daus, les herbes a trossets, i ho cobrirem d'oli. L'hem de preparar un parell de dies abans de consumir-lo. Ω

Gloses

Durant la Guerra Civil (XV)

PER CLIMENT GARAU I SALVÀ

Quan sa guerra s'acabà,
els caps visibles fugiren,
perquè ells ben cert sabien
los farien 'fusellar.
En llista los senyalà
a tot qui contrari era,
això era sa manera,
tranquil poder comandar.
Se varen ells escampar,
els valents republicans,
que havien estat puntals,
per sa causa defensar.
Un pegà a Panamà,
l'altre a Cuba o Argentina,
a França molts feren vida,
esperant poder tornar.
Tengueren més mala sort,
els famosos generals,
que foren ells, els puntals,
d'exèrcits de sud i nord,
ni un quedà per record,
quan sa guerra s'acabà,
en Franco es llaç va parar,
perquè trobassin la mort.
Quan sa guerra començà,
una junta se va fer,
tot general hi hagué,
pel cap visible nombrar.
En Franco s'anomenà
perquè fos el gran puntal,
en Mola digué al final,
a tots ell, mos matarà.
No se va equivocar,
en tot el seu pensament,
de tota la alta gent,
al final, cap se'n salvà.
En Franco tot sol quedà
cap oposició tendria,
en Pep Toni moriria,
no el volgué canviar.
El dia de sa Victòria,
que a Madrid se celebrà,
cap general figurà,
d'aquell tan gros repertori.
Tots fan guàrdia a la Glori'
on en Franco els envià,
així tranquil pogué estar,
d'aquests fets tenim memòri'.
Sa meva dona heredà,
de sa família una terra,
allà vaig moure sa guerra,
per anar-hi a treballar.
Molts d'ametllers vaig sembrar
ho vaig tancar de paret,
gallina, també porquet,
molts allà n'hi vaig criar.
En aquells temps se duria
a ses penyes molt tabac,
farina feta de blat,
de sucre no en mancaria.
Molta de falta hi havia
mil nou cents quaranta dos,
era un home ben ditxós,
aquell qui pa blanc tenia.
Hi anava a treballar
dos o tres pics sa setmana,
tres mil pessetes guanyava,
pel vaixell descarregar.
Se solia començar
a les onze de la nit,
i fins el sol ja sortit,
tu havies d'aguantar.
El tabac descarregat,
molt enfora se duria,
seixanta ne pesaria
de quilos aquell gran sac.
Esquadró d'homes format,
un darrera s'altre anava,
dins un "secret" se guardava,
perquè no fos agafat.
Entre terra i tabac,
sa música que la seguia,
era ben dura sa vida,
on jo estava enganxat.
Però ben il.lusionat,
per poder guanyar un duro,
era per jo un orgullo
posseir tal facultat.
Vaig tenir ocasió,
d'un solar poder comprar,
per un hostal aixecar
i poder viure millor.
Era sa situació,
per jo, bastant compromesa,
no tenia cap pesseta
devia jo un milió.
A s'Arenal compraria
aquell tan hermós solar,
caseta hi havia ja,
que era una virgueria.
Aquesta operació faria,
de sa dona d'amagat,
era un fet arriscat
que molt de disgust duria.
Quan a sa dona vaig dir,
després de passats vuit dies,
foren tristes ses fatigues
que vaig haver de sofrir.
De seguida me va dir:
"si no tenim cap dobler!
sa paga com l'has de fer?
veig tancat nostre camí!".
ametlles de dos anys teniem
per obra realitzar,
amb elles hi vaig contar,
quan el solar compraria.
Ella també hi contaria,
per una reforma fer,
amb aquell mateix dobler,
tots dos se'n confiaria.
Sa reforma se va fer,
que ella 'via pensat,
el dobler ben acabat,
cap ni un ne romangué.
El resultat mos dugué,
de deure cent mil pessetes,
d'aquelles guapes obretes
despeses que mos dugué. Ω

Al meu cosí

Tenc un cosí funcionari
que viu com un senyor,
té gran preocupació:
menjar calent a diari.
quan arriba la nit
fins fa poc bé reposava,
assabentat de la nova
a l'hora d'anar a dormir,
no li val ni la bufanda (1)
pateix un gros neguit
sols de pensar que demà,
li congelin el salari.

En Vicenç de son Rapinya

(1) Bufanda: Gratificació econòmica que se'ls sol donar per Nadal. Ω

L'ESTEL de Mallorca
EL DIARI DELS MALLORQUINS
SUBSCRIVIU-VOS-HI, ANUNCIAU-VOS-HI

INSUBMISSIÓ

Els grups polítics d'Alfafar demanen la llibertat per a un jove que rebutja la "mili"

Tots els grups municipals d'Alfafar una tancat files per a demanar la llibertat de Francesc Cavaller, jove d'aquesta localitat, empresonat de manera preventiva per un presumpte delicte contra el deure de prestació del servei militar. PSPV, PP, UV, Esquerra Unida i Plataforma Independent han signat un manifest en el que soliciten al jutge de va dictar sentència de presó provisional que deixi en Cavaller en llibertat. Els grups d'Alfafar opinen que en Cavaller "esta fent una labor social i humanitària en el barri Orba que beneficia a moltes persones, que dona feina a altres i alimenta als qui estan afamegats, a través del projecte "Nosaltres Mateixos", del Fons Social Europeu". Ω

Jesús i la no-violència

Segons els teòleg suis Hans Küng en el seu llibre "Ser Cristià". "A partir de Crist no se pot construir una estratègia de la violència sinó de la no-violència... La no-violència pot apel.lar sempre a Jesucrist... La renúncia a la violència i a l'esperit de venjança, la disponibilitat pel respecte a l'adversari i el perdó sense restriccions, l'esforç en busca de la reconciliació i la benvolença desinteressada són l'autèntica exigència que se deriva de Jesucrist".

En l'època de Jesucrist, les diferents sectes judaiques acceptaven el recurs de la violència, ja fos la institucional (fariseus, saduceus, herodians), o be la revolucionària dels zelots (una espècia d'etarres jueus). Sant Pere fou zelot abans de ser deixeble de Crist (Lluc 6:15) i possiblement sant Joan i sant Jaume havien mantingut alguna relació amb aquest grup independentista jueu, així com, potser, el mateix Judas Iscariot.

En el Sermó de la Muntanya Jesús diu: "Els qui treballin per la pau els serà reconegut el mateix caràcter que Déu". No és d'estranyar que Jesús digués a Ponç Pilat "El meu regne no és d'aquest món, la meva gent hagués lluitat perquè no fos lliurat als jueus, però el meu regne no és d'aquí (Sant Joan 18:35) I quan sant Pere, ex-zelot, pretén defensar-lo li diu: "Torna l'espasa al seu lloc, perquè els qui empunyen l'espasa a espasa moren". (Sant Mateu 26:52)

L'església cristiana primitiva, com diu en Tertulià i llavors ho torna a citar n'Erasme), quan Jesús ordena a Sant Pera guardar l'espasa, ho estava manant a tots els cristians. Tota l'església primitiva fou molt explícita al respete. Ω

Els teòlegs dels primers segles

1) La Didaje (segona meitat s. I) El camí de la vida és l'amor (2:2) És obligatori cercar la pau entre tots i molt especialment entre els qui combaten (4:3).

2) La carta a Diognet (primera meitat s, II). Els cristians no han d'usar mai la violència ni tan sols en defensa pròpia (5:11-17). Aquest pacifisme demostra que el cristianisme es vertader, en contrast amb el paganisme (7:7-8).

3) Justí (mort el 161) "Aquells que antany ens donavem mort els uns als altres, no només no feim al guerra als nostres enemics sinó que enlloc de mentir i enganyar a aquells que ens pregunten, morim alegrement confessant a Crist.

3) Ireneu (mort el 202): "... els homes no pensen ja en el combat, sinó que donen l'altra galta".

%) Climent d'Alexandria (mort el 205): "Nosaltres, a diferència de la Amasones, no ensinistram les dones per a la guerra, ja que desitjam que inclús els barons sien pacífics". ("Stromata" 4:8). "No éns entrenam per a la guerra... sinó per a la pau. La guerra duu moltes despeses... no obstant això, la pau i l'amor no necessiten armes ni grans despeses" ("Paedagogus" 1,1100:12).

6) Tertulià (160-220): Fou fill d'un oficial romà. Escriu en "DE Corona": "Serà lícit per a algú ensinistrar-se en el maneig de l'espasa quan el Senyor ha sentenciat que a espasa morirà aquell que fa us de l'espasa? Podrà anar a la guerra un fill de la pau que ni tan sols gosa entrar en litigis?" (cap 11). A n'aquesta mateixa pregunta respon en el cap. 19 de "Idolatria": "És impossible perquè hi ha una incompatibilitat entre compromís diví i humà , entre el signe de Crist i el de Satanàs... Com podria combatre, encara més, com podria ser soldat en temps de pau, aquell que està mancat d'espasa donat que el privà d'ella el Se-nyor?

7) Ciprià (mort devers el 295): "...més valia sufrir una injustícia que tornar-la i vessar la pròpia sang abans que contaminar les mans i la consciència amb la d'altri, el món ingrat va rebre aquest benefici de Crist, per qui la bogeria de la crueltat va quedar ablanida i les mans hostils començaren a apartar-se dels entrenaments per a vessar la sang del proïsme". Ω

La disciplina de l'Església

Segons el més antic reglament cristià conegut (el de sant Hipòlit s.II-III, se diu: "catecumen o fidel que arribin a ser soldats, que sien rebutjats perquè hanmenyspreat a Déu". Així mateix, en les constitucions apostòliques d'inicis del s. IV. Sant Francesc d'Assís, els valdesos s.XII - XIV, germans xecs i lollands (XV), anabaptistes-menonites (s. XVI) quàquers (XVII), germans moravis (XVIII) han tornat a plantejar regularment el servei civil d'ajuda al proïsme i l'amor com a alternativa al militarisme i el servei d'armes.

Estat i Església han pactat sovint implicacions religioses per allò que és militar. No obstant això, a la Bíblia, hi ha base més que suficient per plantejar el dret a l'objecció de consciència a les armes, tant en l'Antic com en el Nou Testament. Quan n'Isaïes profetitza al Messies, comença a presentar-lo d'aquesta manera: "Per què has romput el pesat jou, i la vara de la seva espatla i el ceptre de l'opressor, com en el dia de Median. Per què tota tota amb que atacona el guerrer en el tumult de la batalla, i tota capa embrutada de sang seran cremades al foc". (9:4-7).

L'Estat espanyol, que fa tantes despeses d'armament i que no tolera el servei civil sense armes al mateix nivell que a Europa, té 4 milions d'ancians, mig milió dels quals viuen sols, tres milions d'alcohòlics, 1.250.000 invalits, mig milió de deficients i altres tants d'analfabetes adults, etc. Què manca aquí?, la voluntat de fer feina dels objectors, la independència de l'estat de dret dels "poders fàctics" o la misericòrdia dels homes?, els cristians inclosos. Segurament, tot.

Llavors, no ens estranyem que les coses vagin malament, perquè: "Misericòrdia vull, que no pena negra, i que Déu sia conegut de manera adequada millor que tanta cerimònia". Oseas 6:6, citat dues vegades per Crist. Ω

Desobediència civil

Aquest és el camí que cal seguir per a derrotar el cavernari i inquisitorial Imperi del Mal (Espanya): la desobediència civil a les seves lleis injustes.

L'Ajuntament de Donostia (en català Sant Sebastià) no recolzarà la "mort civil" del Nou Codi Penal espanyol contra els insotmèsos i els aceptarà com opositors a funcionaris municipals.

Cal que els nacionalistes catalans imitin al PNB, EA, HB i IU i presentin mocions contra la marginació laboral dels insotmèsos a l'Exèrcit espanyol.

Una altra proposta ben útil fos de proposar que tothom signàs col.lectivament un manifest on hom retiràs el seu jurament a la bandera borbona espanyola, jurament fet sota coacció militar quan els catalans hem estat segrestats per l'Exèrcit d'ocupació per fer "la mili".

Açò és important!

JAUME TALLAFERRO Ω

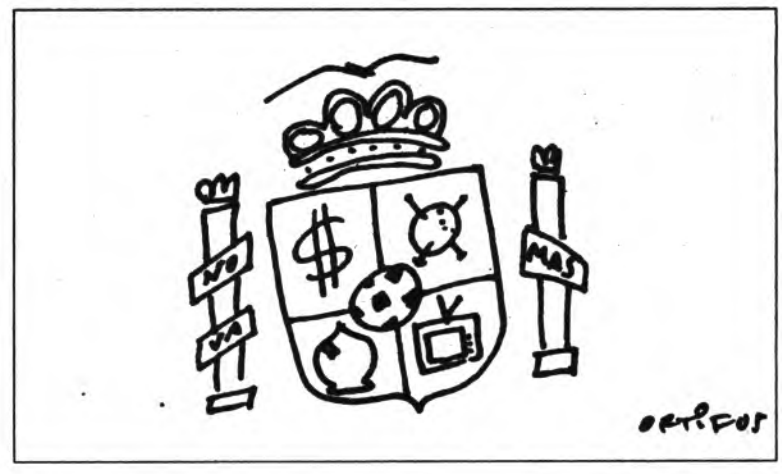

GOLDCROM S.L.
PULIDO Y TRATAMIENTO DE METALES - CROMADOS - NIQUELADOS - COBREADOS
Miguel A. Riutort Chiaffo
C/. Licorers, 169, Polígono Industrial de Marratxí, nave 11
07141 Marratxí • Tel y Fax 60 50 63
Tel móvil 908 53 57 02

DULCES MALLORCA, C.B.
DISTRIBUIDORS DE PASTISSERIA INDUSTRIAL
Conradors, A 11 - Polígon Marratxí

MAGATZEMS MARRATXI, S.L.
MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ
C/. Licores, 173 - D
POLÍGONO MARRATXÍ
07141 BALEARES
Tel - Fax 60 47 95

En Joan Canyelles i la seva nora Erica Torres. En Joan fa 20 anys que regenta el **Bar s'Hostalot,** bar, restaurant i botiga. Despatxen berenars i al migdia dinars a 675 ptes. És un bar cent per cent del Barça.

En Manuel García, de s'Hostalot és mestre d'obres i tècnic en depuració d'aigües. Fa passar l'aigua de pou negre per onze depòsits i al final l'aigua és ben neta. Tanmateix el conseller de la cosa de l'aigua, no vol saber res del seu invent.

N'Antonia Porcel, natural de santa Catalina, fa mig any que regenta **Sa Fonda** de Pòrtol. Recomana els ous remanats amb gambes i esclatassangs, el frit i el xot al forn. Per 2.500 ptes. se menja a la carta, el menú val 800 ptes. Durant 7 anys va regentar restaurants a Cancun, una platja de Mèxic prop de Xiapas.

N'Hilari Amador fa un any que ha obert **Sa Cabaneta Cent,** l'única botiga de 100 del poble.

El plaer de beure

El cava ha estat un dels protagonistes que ha experimentat el vi català en els darrers anys, fins el punt que hi ha comarques senceres que es dediquen quasi exclussivament a la seva el·laboració, com és el cas del Penedès.

Per a la seva el·laboració es parteix d'un vi jove, fresc i lleuger d'un cos molt net. S'envasa en ampolles especials, és a dir, amb molta ressistència perquè han de suportar una pressió interna de sis mil atmosferes. Li afegeixen una dissolució de vi amb sucre, clarificants i llevats i se'l deixa reposar durant nou mesos com a mínim. Transcorregut aquest temps s'han d'eliminar els residus sòlids que s'han acumulat al coll de l'ampolla. Se fa el "degollament" que consiste.x en congelar el coll de l'ampolla tancant els sòlids en un bloc de gel que surt llançat en destapar l'ampolla. La pèrdua de vi pel degollament és substituït afegint licor d'expedició que sol ser d'altres ampolles de la mateixa partida.

El protagonista d'avui és el cava **Paulponery Brut Nature**. Un cava elaborat a partir d'un vi fet de reïms autòctons del Penedés com són el macabeu, perellada i xarel.lo, envellit durant més de vint-i-quatre mesos a les caves de Martorell. Aquest cava fou designat com el millor de l'any 1996 a la prova anual que fa la PIMEN de les Illes Balears. Pel seu extraordinari equilibri i sabor, aquest cava és adequat per prendre a qualsevol moment, inclús com aperitiu.

Preu aproximat en botiga: 950 ptes. **Joan Carles Serra** Ω

Espanya és un mal negoci

L'amo en Biel Peretó, era un pagès de la comarca de Manacor, què a mitjans de segle tenia un parell de quartons de terra bona just a les afores del poble. Hi sembrava poca cosa, però ls suficient pel consum de la família: melons, moniatos i faves per ells i pels porcs. Les eines que emprava per a conrear la terra eren un parell de càvecs i aixades, i com que s'havia fet gran, de cada dia ho trobava més feixuc això de cavar i de fer solcs. L'amo en Biel tenia un mul i un carro per anar d'un lloc a s'altre i va pensar que si l'enganxava a una arada, a més de no cansarse tant, podria llaurar la tanca en més poc temps.

Un vespre d'estiu, fent una xerrada a la fresca amb el seu veïnat, mestre Xesc Banya li va dir que en tenia una d'arada en bon ús i com que no l'emprava li podia baratar amb un porc. I així ho feren.

Ja podeu contar si hi estava de content l'amo en Biel Peretó, fent uns socs més drets que un ciri i sense haver-se d'ajupir per girar la terra. La cosa anà bé mentre hi anà, però al cap de tres mesos el porc fa fer es batagot i mestre Xesc va reclamar a l'amo en Biel que li tornàs l'arada, al.legant que el tracte ja no tenia validesa. L'amo en Biel li deia que si volia l'arada, li tornàs el porc, si nó, la barrina no podia tornar enrera. No arribaren a les mans de miracle, però diuen que allò va acabar com sa processó de Maria, que segons diuen els que hi eren, fou a cops de ciris i creu.

Els anys de l'esclafit turístic, en Tià, un funcionari de l'Ajuntament de Ciutat, acabat de jubilar, cansat de renou i d'estrés, va decidir canviar de forma de vida i va baratar la seva vivenda, un tercer pis amb ascensor i garatge devora les avingudes, per una casa amb mitja cuarterada de garriga que un tal Tòfol tenia a Pòrtol, que cansat de viure a foravila, desitjava la comoditat i el veïnatge de la gent de Ciutat. Al cap de poc temps, l'amo en Tòfol ja n'estava fins els nasos de veïns, de renous, d'administrador i de pujar a peu perquè li feia por aquella caixa que pujada i devallava pel mig de l'escala. Un dia va anar a parlar amb en Tià per mirar d'arreglar-ho i va tenir sort ja que mestre Tià n'estava fart de la tranquilitat, de la pols i de no tenir cap botiga a la vora. Anaren a cal notari, i cadescú es va tornar a quedar amb el que tenia abans, i tots dos, més contents que un pasco.

Aquestes són les dues úniques maneres en què es pot acabar quan es vol tornar enrerra un canvi de propietats, feta per dues parts. O per les bones com en el darrer cas o per les males, com la processó de Maria. No n'hi ha d'altres, i, sen's dubte és molt millor per les bones, sempre que les dues parts hi venguin a bé. És totalment impossible tornar enrera una barrina quan una de les parts reclama que li tornin allò que va donar, però no vol amollar allò que li donaren.

Aquestes darreres setmanes, hem pogut llegir als diaris que el Ministre Espanyol d'Afers Estrangers Abel Matutes, demanava a la Gran Bretanya la devolució del Penyal de Gibraltar, al.legant que el Tractat d'Utrecht pel qual Espanya el va baratar amb els Països Catalans, ja no tenia vigència.. Els castellans i el seu rei (el Borbó Felip V), donaren l'any 1713 a la Gran Bretanya aquest Penyal de Gibraltar a canvi dels països de parla catalana, en la guerra que ens feren els castellans ajudats pels francesos.

No és lògic, ni just, que ara els espanyols reclamin Gibraltar i no diguin res de retornar el que reberen a canvi, ni tan sols de tornar enrera el Decret de Nova Planta que ens imposaren per la força de les armes. Espanya no es pot beneficiar pels dos cantons. Si vol que els tornin Gibraltar, que amollin el que reberen a canvi: els Països Catalans. Si no ho fan d'aquesta manera, demostren que Espanya prefereix que això acabí com sa processó de Maria. Per si de cas ens caldria als mallorquins tenir un bon ciri cada un. **Jaume Simmonet i Borràs** Ω

MAXIMO

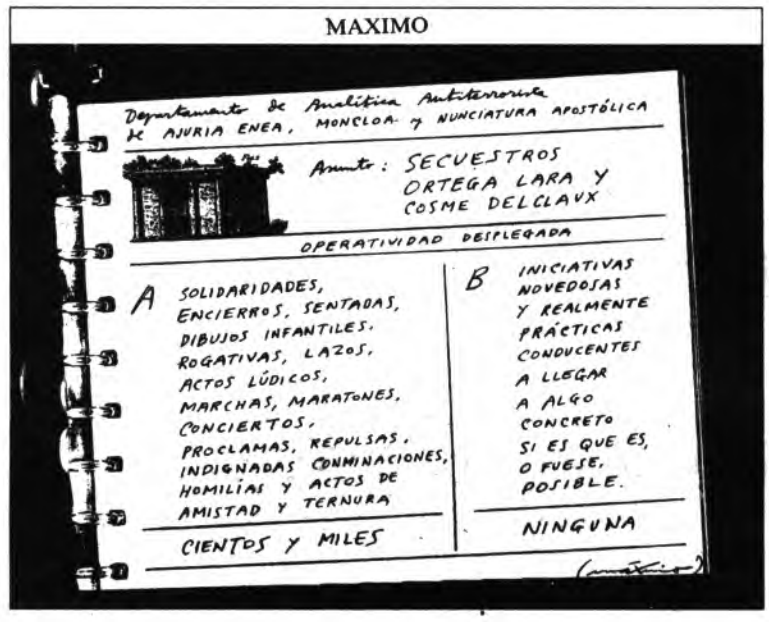

Un crit a la tol·lerància o la desmitificació d'una llengua popular

PER MARINA FERRÀ-HAMELYNCK

El fet de jutjar la gent, o pensar mal per un detall sense importància, ha estat denunciat per molts de personatges claus al llarg de tota la història de la humanitat. Ara mateix record un proverbi francès que diu: "IL FAUT MIEUX METTRE SON NEZ DANS UN VERRE DE VIN QUE DANS LES AFFAIRES DES AUTRES", que vol dir literalment: Val més ficar el nas dedins un tassó de vi que dins els assumptes dels altres. És una dita popular que critica molt clarament el calumniar la gent perquè ens sembla sospitosa d'alguna acció. Vol dir que no hem de jugar a ser déus fent de jutges d'una persona per pensar diferent de nosaltres o per tenir una altra escala de valors. Tot aquest conjunt de missatges és el que ens vol transmetre l'autor de la novel·la "La Veritable Història del Capità Aranya". L'escriptor que es conegut per la seva feina dins l'ensenyament i com a literat és un conreador del gènere de la història-ficció ens fa arribar la seva versió sobre la rondalla del capità Aranya, ja que la popular no l'acaba de convèncer. La oficial diu que el capità Aranya, Guillem Garbí, va abandonar els seus homes en mig del camp de batalla. Tot això passà al final de la guerra de successió, quan el combat s'estava perdent... D'aquí ve la dita popular: "Ets com el capità Aranya, que embarques als altres i et quedes en terra!" S'empra quan algú obliga els altres a fer una cosa que ells no són capaços de fer-la. El novel·lista ens relata que la seva tripulació se li va amotinar davant les costes de Sardenya, i que va haver de fugir dels seus subordinats, que el volien assassinar, tirant-se per la borda. Quan era a terra es va adonar de que el "Santa Bàrbara" havia naufragat, i ningú havia pogut salvar-se excepte ell. La població va començar a pensar malament ... Des de llavors ha passat a la cultura popular com a símbol de covardia. L'obra és un crit a la tol·lerància i la desmitificació d'una història per ventura injusta. Ω

La llengua com a ocasió d'obscenitat

PER VICENT BELLO

El necessari horitzó ètic orientador de les conductes humanes no ha de desdenyar l'apreciació objectiva d'aquestes i dels seus límits. Conèixer i acceptar són, a la vegada que, fonaments de la llibertat individual, premisses per a una acció transformada d'allò què no és acceptable. La intransigència, tan característica del feixisme i de la dreta extrema, deriva de la seva incapacitat per a acceptar una realitat social i humana que no és possible sotmetre i reduïr a les fantasies del seu desig, fronterer amb la perversió.

Una dada humana, profundament humana, que enfonsa les seves arrels en la frustració total o parcial del desig, és la existència de conductes delictives, transgressores i antisocials. Però per a comprovar-ho no és necessari mirar cap als desheretats de la societat, els quals en certa manera tendrien algun grau de justificació social en aquest procedir, sinó en el sentit oposat. Els exemples abunden: podríem citar des del pintoresc bisbe Rajoy del segle XVIII, de qui se va saber, a la seva mort, que atresorava, entre altres elements de major valor, un considerable nombre d'arroves de xocolata; fins al darrer governador del Banc d'Espanya amb els seus presumptes contes secrets, pressumptament milionaris en la pressumpta Suïssa. Seria interminable la llista de poderosos que quan no assoleixen pura i planament a dictar la llei, ni poden enformar-la al seu personal caprix, sencillament la transgredeixen.

Una societat saludablement democràtica seria aquella que fos capaç d'abordar les conductes antisocials, més què amb una accemptuació de l'èmfasis punitiu, com una síntesi d'acceptació i pedagogia correctora. Però molt del que hauria de ser aceptat en tant que transgresió antisocial, no és aceptable com a norma civilitzada i menys encara com a fonament de la mateixa convivència. A mode d'analogia, podem veure que determinats processos metabòlics generen flatulències que necessiten ser alleugerades. Poden ser tolerants amb algú què ocasionalment buidàs les seves ventositats en la nostra presència. Però seria del tot inacceptable l'acord i la connivència amb aquells que postulassin el fer pets com a signe de distinció social o de identitat col.lectiva. En altre ordre de realitats, és perfectament legítim que una persona, un col.lectiu humà, en la seva privacitat, sia un analfabet integral en qüestions gramaticals, i que inclús que gosi fer bandera d'aquest analfabetisme; però no és en absolut legítim que una semblant actitud sia mantenida per partits polítics que intervenen en el regiment de la vida pública determinats sectors de les forces econòmiques, socials i polítiques identificades amb el franquisme s'enfrontaren a les incerteses de la transició amb una política de tot val que en l'àmbit valencià va originar una obscenitat pública: la manipulació de la problemàtica lingüística que empraren com a instrument metapolític. La profunda perversió enquistada entre les forces de la dreta extrema i d'extrema dreta valencianes se manifesta avui encara, quan fa més de vint anys de la mort d'en Franco, continuen amb el seu obscé exhibicionisme lingüístic, amb els seus delíris fantasmagòrics i amb la seva vocació d'inquisidors.

La convivència ordenada fa necessari que s'aturi tanta estupidesa. És hora de destapar als farsants i estafadors com allò que són. Totes les nicieses i imbecilitats sense major fonament que una tupinada nominalista, referides a que valencià i català són llengües distintes, bajanades que sóm predicades de manera desvergonyida per venedors de coses velles que no vacil.len en considerar com a única llengua a Colombià, argentí,cubà,extremeny, andalús, cantabric, uruguaià, lleonés, mexicà, murcià i canari (juntament amb altres moltes variants de la parla), han de passar a formar part del registre d'allò socialment indesitjable. Quan algú menteix d'una manera tan poca-vergonya en un assumpte de tan fàcil verificació: Què no serà capaç de fer amb els cabdals públics? Fins a on podria arribar en la seva perversa fòl·lia manipuladora?

La recent homologació de les titulacions en matèria lingüística (d'allò que fou la llengua oficial de l'antiga corona d'Aragó) realitzada per tres dels seus territòris històrics, es a dir, per les autonomies de Balears, València i Catalunya, ha estat el darrer pretexte utilitzat pel Partit Popular, Unió Valenciana i el diari Las Provincias a fi de brandar la destral de guerra en el millor estil de la "Radio de las mil colinas".

Seria desitjable aturar, d'una punyetera vegada, aquest procés pervers que deteriora el clima públic, crispa la convivència i genera elements d'irracionalitat social. Pot sér una actitut de fermesa per part de les organitzacions democràtiques i del món de la cultura, que respongués de manera adeqüada a totes les temptatives xenòfobes i generas un front de repudi, podria ser el camí.

En quant a vosaltres, senyors estafadors, us dig: Retirau les vostres brutes i pudents peülles de la llengua autoctona. Deixau-la tranquil.la en mans d'aquells que veritablement la cultiven com al seu vehicle de comunicació habitual, dels científics experts en el seu estudi i dels escriptors que la fan servir com a eina de treball. No parleu més d'una llengua que generalment no sabeu parlar i molt manco escriure. No enverineu amb les vostres malicioses grosseries als sectors de la població intel.lectualment menys afavorides i amb major fragilitat en el seu equilibri emocional. No us cregueu posseïdors de ciència infusa i tengueu la humilitat d'acostar-vos amb un poc d'esforç i estudi a aquest patrimoni que els valencians compartim amb mallorquins, catalans, andorrans i alguns aragonesos. Cada vegada que vosaltres agiteu la llengua com a arma de guerra política, la vostra pestilent halitosis enterboleix i contamina l'ambient. I això no és bò per a ningú, ni tan sols per a voltros. Ω

Salvarà als fills del poble i esclafarà l'opressor

La Bíblia, contrariament a certs prejudicis, no nega enlloc l'alliberament social com una part possible de la salvació espiritual.

La promesa de Déu al psalm 72:4 desdiu la versió que els religiosos integristes volen donar de tot allò relacionat amb Déu.

"Demaneu, i Déu us donarà, busqueu i trobareu..." (Mateu 7:7)

El tema de l'opressió és ben reeixit a les Escriptures fins a esdevenir una categoria Bàsica, amb 14 arrels hebrees esmentades més de 300 voltes. Al llibre doctrina central de l'Antic Testament (Exode), un poble esclau guanya el seu alliberament.

Legim als Salms:

"Perquè alliberarà el pobre que suplica, i el desvalgut privat de defensor. Tindrà pietat del dèbil i del pobre, i salvarà la vida dels infortunats; rescatarà la seva ànima de la injúria i violència, la seva sang serà de gran valor als seus ulls". (Salm 72:12-14).

"... no oblidà el clam dels afligits". (Salm 9:12).

"El Senyor fa justícia (TSEDEQAH, en l'original hebreu) i atorga el dret a tots els oprimits (ASHAQ)". Salm 103:6-7).

"Qui oprimeix (ASHAQ) al pobre (DAL) insulta al Déu que el va crear; però qui fa un favor a l'indigent (EBYON) fa adoració a Déu". (Proverbis 14:31).

"El Senyor és entranyablement misericordiós i compasiu (Jaume 5:11). "La misericordia trionfa per damunt el judici". (Jaume 2:13)

"L'Esperit del Senyor és damunt de mi, per això m'ha ungit, per donar la bona nova als pobres; m'ha enviat a proclamar als captius l'alliberament i al cec la recuperació de la vista, a deixar en llibertat els oprimits; a proclamar l'any de gràcia del Senyor". (Lluc 4:18-19).

Així començà i així descrivia Jesús el seu ministeri, bo i referint-se a Isaïes i a Levític:

"No serà, més aviat aquest altre el dejú que jo vull; deslligar els nusos de la maldat, desfer le junteres del jou, acomiadar en llibertat els destrossats i trencar qualsevol jou? No serà compartir amb el famolenc el teu pa, els pobres sense llar rebre a casa? Que quan vegis un nu el cobreixis, i del teu proisme no te n'allunyis?". (Isaïes 58:6-7).

Vegeu Isaïes 61:1-8

"I santificareu l'any cinquanta, i pregonareu llibertat arreu la terra a tots els seus habitants; aqueix any sera de **jubileu...**

(Levític 25:10). Vegeu Levític 25:35-55.

A Isaïes llegim també:

"Què penseu vosaltres que esclafeu el meu poble i moleu les cares dels pobres? Diu el Senyor (3:15).

"Ai dels qui ajunten casa amb casa, i afigen heretatge a heretatge fins a ocupar-ho tot!" (5:8).

"Perquè tu vas trencar el seu feixuc jou...i el ceptre de l'opressor". (9:4). "...jutjarà amb justícia els pobres..." (11:2-5). "Com va aturar l'opressor, com va acabar la ciutat cobejosa d'or!". (14:2-4).

Al Magnificat de Lluc 1:2, Maria fa: "... dispersà els homes de cor altiu, derrocà els poderosos del soli i exalçà els humils. Omplí de béns els pobres i els rics se'n tornen sense res". (1:52-53).

La teologia cristiana, a diferència de la Bíblia, s'ocupa poc del tema. Si el Senyor, repetís ara i aquí Lluc (4:18-19) i altres versets, problablement en dirien que és un "teòlec de l'alliberament" i un "comunista". Però les 2/3 parts de la humanitat són pobles mantinguts dins el subdesenvolupament: cada dia moren 100.000 persones (d'elles 40.000 son nins) per malnutrició. Mentre cada minut, cents de milions són invertits en armament.

Salm 69:"Que la taula parada e'ls torni una trampa,i allò que és el seu benestar, un parany!

Que se'ls ennuvoli la vista i no hi vegin, i que flaquegin sempre els seus lloms!

Aboca damunt d'ells la teva indignació, i la teva ira encesa els atrapi!".

A Mateu 25, el Judici Final es descrit, i el Senyor hi aparta ovelles i cabres, segons les seves obres als més necessitats (i no pas segons la seva ortodoxia religiosa): "Veniu, beneïts... Vosaltres, quan jo tenia fam, em donareu menjar..." (25:34-35). "Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que feieu a cadescun d'aquests german meus, per petit que fos, m'ho feieu a mi" (25:40).

"No entrarà al Regne del cel tothom que em diu: Senyor, Senyor...Jo els dirè ben clar: No us he conegut mai. Aparteu-vos...". (Mateu 7:21-23).

Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Ω

En Manuel Reyes és un mecànic de Cas Capità.

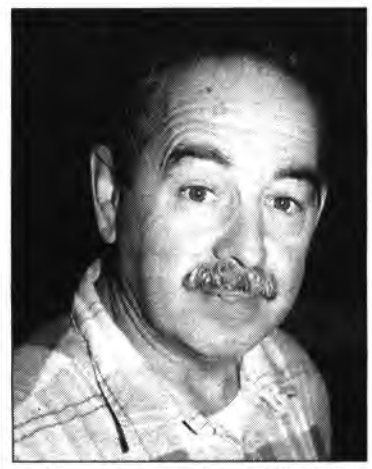

Fa 15 anys que en Joan Coll va obrir la **Fusteria Coll** a sa Cabaneta.

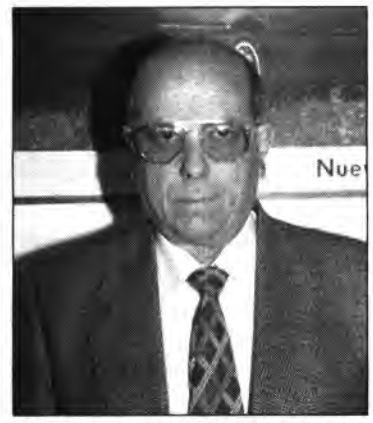

Fa 22 anys que en Maties Frau va obrir els **Tallers Frau Automòbils** a son Ferriol com a agent oficial de les marques Audio Volkswagen al carrer Rociante. Ara fa 9 anys se va mudar al carrer de la Civada amb 4.200 m². d'exposició i tallers.Fa un any que és concessionari oficial per a tot Mallorca de la marca tot terreny Tata Telco, de fabricació índia sota disseny i tecnologia Danlen Benz. L'any passat se varen vendre a Mallorca 171 d'aquests cotxes, i és que per dos milions de pessetes poder anar en un tot terreny és una passada. Ara, ben prest sortirà al mercat un nou model tot-terreny Turbo Intercooler que caldrà veure i provar.

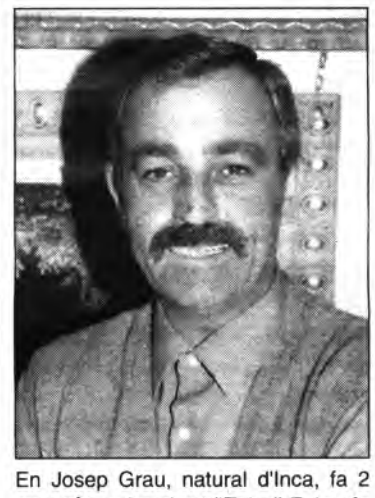

En Josep Grau, natural d'Inca, fa 2 mesos que ha obert l'Estudi Fotogràfic Grau a son Ferriol.

Noam Chomsky i la defensa de les llengües naturals

PER MARINA FERRÀ-HAMELYNCK

Les llengües naturals són aquelles que es parlen a una regió geogràfica amb unes característiques socials, ètniques o/i culturals pròpies. Aquest terme el solem contraposar a les llengües imposades des de la metròpoli, quan parlam d'estats centralistes o supranacionals.

En Noam Chomsky, que a més d'un reconegut lingüista és un gran crític de l'imperialisme capitalista del seu país, U.S.A., fa una defensa, per ventura insconscient, de les llengües naturals quan duu al terreny de la investigació científica el fenomen de l'adquisició innata del llenguatge.És a dir, el nin des de la més tendra edat té un dispositiu innat per tal d'aprendre la seva llengua materna, que ell anomena L.A.D. (Language Acquisition Dispositive). Quan l'autor va crear la seva gramàtica generativa transformacional, el que és el mateix, aquella que estudia totes les estructures sintàctiques que pot emetre una llengua, està fent una defensa dins l'ambit universitari de l'analisi experimental de la parla viva del poble. Aquest autor ha tingut una important influència per al desenvolupament de diverses ciències humanes com la psicologia o la filologia... Dins la psicologia s'ha conreat amb més intensitat la psicolingüística (matèria observa les característiques de les relacions entre la ment i el llenguatge.) i dins la psicologia evolutiva la forma com els menuts van aprenguent a xerrar i els mecanismes que , dins el seu cervell, els ajuden a desenvolupar tot això. Com és ara la distinció entre estructura profunda (on hi ha tots els elements de l'oració) i estructura superficial (aquella que se compon dels mots que lletgim o que sentim).

Dins la filologia, la lingüística i la sociologia hi ha un camp que es diu sociolingüística que fa deduccions sobre el paper de les distintes llengües que entren en contacte a un lloc determinat.Els conceptes chomskyans de competència i actuació* lingüísttiques han ajudat a entendre-ho millor. Així doncs en Noam Chomsky ha donat prestigi a les llengües naturals duguentles a n'aquestes contrades dels estudis superiors universitaris.

* competència lingüística:Us concret que fan els parlants d'una llengua.

actuació lingüística: Llenguatge imperfecte dels parlants d'una llengua. Ω

No consentis aquest atac continu a la dignitat del nostre poble

VALENCIÀ, PLANTA'T

Exigeix a les institucions públiques i als partits polítics valencians que defensin el bon nom de València.

Protesta davant els mitjans de comunicació madrilenys cada cop que utilitzen el nom **Levante** per referir-se a la nostra comunitat, tot cridant als telèfons que a continuació es llisten: COPE 91 309 00 00; Cadena Ser 91 347 07 00 (Cap de programació, de 9 a 2 i de 5 a 7); Onda Cero 91 538 63 00 (Cap de programació, de 9 a 2 i de 5 a 8); RNE 91 346 10 00 (secció reclamacions); TVE 91 346 40 00;.Antena 3 TV 91 652 69 38 (cal escriure a: Ctra. Irún, Km 11'700, 28049 Madrid).

L'ESTEL de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.....

.....

Adreça.....

.....C.P. .....

Població.....

C.I.F. .....Tel .....

M'interessa una subscripció

ANUAL 3.500 PTS

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa .....

Adreça .....

Núm. entitat.....Núm. sucursal .....

Compte núm. .....

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al

Apartat de Correus 124

07600 s'Arenal de Mallorca

ES GALL

Un poble, una llengua!

Galls de brega a una casella,
un d'ells mor, ho sap tothom;
la nostra nació s'estella,
si la llengua de Castella
feim nostra, mitat per hom.

Ha dit mai el catecisme
que bigàmia estigui bé?
Errat va qui el bilingüisme
accepta per urbanisme
o s'eixanca al foraster.

Que s'ensenyin a l'escola
dues llengües, res a dir!
Mes que no ens faci de mola
cap llengua, que una de sola
és llengua pròpia d'aquí.

Un hoste hem rebut a casa,
que ens fot el tresor pairal...
Com podem qui ens treu l'espasa
posar-lo dins una vasa,
tenir-lo per comensal?

Tenim les coses prou clares,
mestissatges no acceptam!
Dues llengües, dues mares,
dues pàtries, dues cares...?
No! Una soca i un brancam! Ω

El terme d'Esporles

ESCANDELL

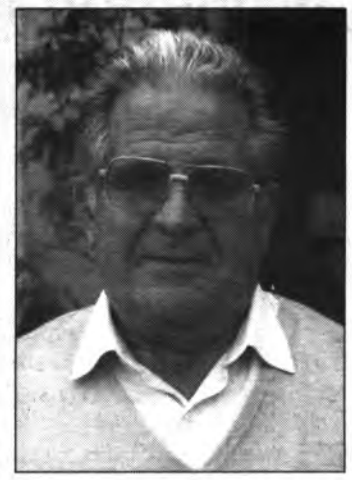

Jo record moltes vegades,
d'al.lot, l'entreteniment,
cercat nius per les muntanyes
era per mi, al.licient.

A la nit, durant l'estiu
ovelles per mi guardades,
amb so de picarol viu,
tenia molt d'atractiu,
fins a les dematinades.

Canten rossinyols els vespres
per la nit també alegrar
les aigües per les encletxes
venen de Sa Granja, aquestes,
fan renou al davallar.

Esporles té hermosura,
té detalls privilegiats,
molt verda és la natura,
la muntanya el vent atura
a tots els horts cultivats.

Des de son Ferrà al Verge
i també son Malferit,
tota la part de la costa
d'oliveres plantat té,
tot arreu n'està guarnit.

Del terme és son Cabraspe,
Cases Noves i son Quint,
a tot l'entorn sa és l'oratge,
per completar té la imatge
del Bon Jesús en el cim. Ω

7 de març de 1523: esclafada de la Germania a Mallorca

El moviment agermanat, iniciat el 6 de febrer de 1521, comptà parcialment amb el suport dels menestrals de Ciutat, als quals ben aviat s'uniren els pagesos en un front comú que perseguia la reforma del sistema tributari, la supressió de censals i dels impostos indirectes, la qual cosa dugueren a la pràctica sota la direcció d'En Joanot Colom, qui també alliberà als esclaus, amb una política d'afranquiment. De la importància del moviment n'és prova el fet que en l'atac a Alcúdia (bastió dels "mascarats") hi participaren uns 6000 agermanats.

L'octubre de 1522, desembarcaren a Alcúdia tropes enviades per l'Emperador Carles I, que ocuparen la Ciutat de Mallorca, darrer reducte de la resistència, després d'un llarg setge per terra i per mar. A continuació s'inicià una ferotge repressió amb condemnes, nombrosíssimes execucions públiques (amb procés o sense) i confiscacions dels béns dels sublevats. La pressió fiscal va augmentar, la misèria econòmica s'estengué per tota la illa, la població va disminuir i es va aguditzar el bandolerisme. Resumint, se pot dir que el poder va tornar a mans dels estaments privilegiats en perjudici de la gran majoria dels ciutadans.

Si bé aquests fets varen tenir lloc fa prop de 500 anys, són prou indicatius de les derivacions que pot causar (i a molts de llocs d'aquest món causa) una estructura social escindida en què els sectors que més pateixen l'explotació fiscal i les polítiques econòmiques de caire liberal no són precisament els més capacitats per suportar-ho. Ara que perilla la qualitat de serveis públics fonamentals com la sanitat, l'educació, els transports i les comunicacions, sempre és bo recordar que en aquesta terra hi ha hagut ciutadans que han lluitat segons els usos de l'època per una major justícia social, amb la finalitat que no només tenguin accés a uns serveis bàsics (en algunes ocasions de qualitat) aquells que se'ls poden pagar sobradament. **Josep Serra- ERC.** Ω

L'ESTEL de Mallorca. El diari dels Mallorquins • Editor i director: Mateu Joan i Florit • **Col·laboradors**: Miquel A. Rodríguez, Antònia Serrano, Jaume Simonet, Ricard Colom, Climent Garau i Salvà, Miquel López i Crespí, Miquel Julià i Prohens, Joan Quetgles, Jaume Tallaferro • **Correcció lingüística**: OMNI • **Dipòsit Legal**: PM-473-80 • **Maquetació**: OMNI • **Impressió**: OMNI • **Publicitat i subscripcions**: Camí de les Pedreres, 30. Apartat de Correus 124. 07600 s'Arenal (Palma) • **Telèfon, contestador i fax** 26 99 41 • **Telèfon, contestador**: 26 50 05.